

Κομμουνιστικό πρόγραμμα

10
1983
νοεμβρίου

ΠΟΛΙΤΙΚΟ - ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ

Να πάρουμε πρωτοβουλίες
διασύνδεσης κι επέμβασης

Ποιά ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ για τα
ΚΙΝΗΜΑΤΑ στην Ελλάδα

Στρατός

«ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ»
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ
ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Ο αγώνας της «Ελληνικής
Τεχνικής» ενάντια στις απολύσεις

ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΟΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ

Κινήματα στην
ΙΤΑΛΙΑ

- «Όχι πύραυλοι στο Κόμιζο»
- Βογκέρα: «κατάργηση των λευκών κελλιών»
- Εξω τα Ιταλικά στρατεύματα από το Λίβανο»

ΛΙΒΑΝΟΣ

- Οι ξένες επεμβάσεις
- Η κρίση στην Αλ-Φατάχ

ΤΣΑΝΤ

«Εξω τα γαλλικά στρατεύματα»

Τ Ι Μ Α Σ Δ Ι Α Κ Ρ Ι Ν Ε Ι :

• Η διεκδίκηση της γραμμής που πάει από τον Μαρξ στο Λένιν, στην ίδρυση της Κομμουνιστικής Διεθνούς και του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ιταλίας (Λιβόρνο 1921) • Ο αγώνας της Κομμουνιστικής Αριστεράς ενάντια στον εκφυλισμό της Διεθνούς, ενάντια στη θεωρία του σοσιαλισμού σε μια μόνο χώρα και τη σταλινική αντεπανάσταση • Η άρνηση των Λαϊκών Μετώπων & των μπλοκ της αντίστασης • Το δύσκολο έργο αποκατάστασης της επαναστατικής θεωρίας και οργάνωσης σε σύνδεση με την εργατική τάξη ενάντια στην προσωπική και κοινοβουλευτικίστικη πολιτική.

**ΠΟΥ ΘΑ
ΒΡΕΙΣ ΤΟ**

**κομμουνιστικό
προγρμμάτι:**

ΑΘΗΝΑ

- BIBΛΙΟΘΗΚΗ: Κάννινος 31
- ΔΡΟΜΟΣ: Πατησίων 36
- ΕΛΕΥΘ. ΤΥΠΟΣ: Ζ., Πηγής 17
- ΙΣΤΟΡ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Κωλλέτη 4
- ΚΟΜΜΟΥΝΑ: Σόλων. & Σουλίου
- ΜΗΝΥΜΑ: Σόλωνος 82
- ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ: Μέτωνος 62
Χολαργός
- ΠΛΕΘΡΟΝ: Τσαΐτσα 1Α
- ΠΡΟΤΟΠΟΡΕΙΑ: Γραβιάς 7
- ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ: Κυψέλης 43
- ΠΡΑΞΙΣ: Κωλλέτη 4
- ΧΝΑΡΙ: Κιάσας 5 Ακαδημίας

ΠΕΡΙΠΤΕΡΑ

- Πλ. Κάννινος Βερανζέρου 1
- Ακαδημίας (Κάννινος)
- Μεταξά-Μπενάκη
- Στουρνάρα (Εξάρχεια)
- Πλ. Αμερικής
- Πλ. Κολιάτσου
- Κολιόπαια (Νομική)
- Ομόνοια (Υπόγειο Ηλεκτρ)

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

- ΖΑΧΑΡΟΠΟΥΛΟΣ: Πραξιτελέου
141
- ΠΡΙΣΜΑ: Μπουμπουλίνας 48

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

- ΕΚΔΟΤ. ΟΜΑΔΑ: Πλάτωνος 4
- ΘΥΜΕΛΗ: Βασ. Σοφίας 38
- ΙΣΤΟΡ. ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Καμβουνί-
ων 7

- ΜΠΑΡΜΠΟΥΝΑΚΗΣ: Εννατία 150
- ΡΑΓΙΑΣ Π: Τσιμισκή 41
- ΤΥΠΟΣ: Τσιμισκή 104

ΠΑΤΡΑ

- ΑΒΡΑΜΙΔΗΣ: Πατρέως 47

ΞΑΝΘΗ

- ΒΙΒΛΙΟ: 28ης Οκτωβρίου 20

ΚΥΠΡΟΣ

- ΞΑΝΘΗΣ ΞΕΝΙΕΡΟΥ 20 Λευκω-
σία

Enternasyonalist Proleter

Enternasyonal Komünist Partisi

No: 4 - EYLÜL 1983

FİYATI: 1 DM/ 3 FF/ 1 FS/ 50 TL

**DÜNYADA BİR HEYULA KOL GEZİYOR :
KOMÜNİZM HEYULASI !**

**TÜRKİYE'DE BURJUVA DİKTATÖRLÜĞE KARŞI,
DEVRİMCİ PROLETARYANIN YENİ SAVAŞ NARASİ,
«TEKRAR GELECEĞİZ VE
YENECEĞİZ !» OLACAKTIR.**

Bizim Partimiz ne belgeler: Marx'ten Lenine, Komünist Enternasyonalın ve İşçye Komünist partisinin kuruluşuna (Livorno 1921) kadar politik devrimin iddiası; Enternasyonalin bozulmasına karşı, xbr. ülkede Sosyalizm teorisine karşı, Stalinist karşıdevrimle karşı Komünist Solun mücadelesi; Halk-Cephesinin ve Faşizme karşı bunlara direnmenin reddi; işçye bağlı ve parlamentar, her politikaya karşı, işçi sınıfıyla bağ içinde devrimci teorinin ve örgütün zorlu tekrar, kurulması.

έντυπο της οργάνωσης στα τούρκικα

ΠΕΡΙΧΟΜΕΝΑ

- 1 ΝΑ ΠΑΡΟΥΜΕ ΠΡΟΤΟΒΟΥΛΙΕΣ ΛΙΑΖΥΝΑΕΙΩΣ ΚΙ ΓΙΓΜΒΑΣΗΣ
- 2 ΠΟΙΑ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ;
- 6 ΣΤΡΑΤΟΣ
- 8 "ΚΟΙΝΟΝΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ"-ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ
- 12 ΕΠΙΠΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ
- 12 Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΗΣ "ΕΜΜΗΝΙΚΗΣ ΤΙΧΝΙΝΗΣ" ΕΜΑΝΤΙΛΑ ΣΤΙΣ
- 14 ΑΠΟΥΣΕΙΣ
- 14 ΟΙ ΕΘΝΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΙ ΟΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ
- 19 ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ
- 19 "ΟΧΙ ΠΥΡΑΥΛΟΙ ΣΤΟ ΚΟΜΙΖΟ"
- 25 ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΜΠΙΓΚ ΣΤΟ ΚΟΜΙΖΟ
- 22 ΒΟΓΓΕΡΑ: "ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΩΝ ΛΕΥΚΩΝ ΚΥΛΛΙΩΝ"
- 23 "ΕΞΩ ΤΑ ΙΤΑΛΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ ΛΙΘΟ ΤΟ ΛΙΒΑΝΟ"
- 28 ΛΙΒΑΝΟΣ
- 28 ΟΙ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΜΒΑΣΕΙΣ
- 29 Η ΚΡΙΣΗ ΣΤΗΝ ΑΛ-ΦΑΤΑΧ
- ΤΣΑΝΤ: "ΕΞΩ ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΣΤΡΑΤΙ ΥΜΑΤΑ"

'TABLE DE MATIERES

- Prendre des initiatives de contact et d'interven-
tion
- Quelle perspective pour les mouvements en Grèce?
Armée
- "Socialisations" - Entreprises problématiques -
Conseils de surveillance
- La lutte à "Helliniki Techniki" contre les licen-
ciements
- Les nationalisations et les communistes
Mouvements en Italie
- "Pas de fusées à Comiso"
- Camping international à Comiso
- Voghera : "Abolition des cellules
blanches"
- "Troupes italiennes hors du Liban"
- Les interventions étrangères
- La crise dans AL-Fatah
- Liban
- Tchad :
"Dehors les troupes françaises"

Συμπλήρωμα στέδ. Έλληνικά στέδ
"Il programma comunista"
Υπεύθυνος: ΡΕΝΑΤΟ ΔΕ ΡΕΑ - Regi-
strazione Tribunale Milano,
2839/53 - 189/68. Τυπώθηκε στέδ
Timec, Albalrate (Milano) - via E.
Toti 30.

ΤΑ ΠΡΟΗΧΟΥΜΕΝΑ ΤΕΥΧΗ
ΣΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΛΕΙΑ:
ΑΘΗΝΑ: ΧΝΑΡΙ, ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ
ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΥ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: ΙΣΤΟΡ. ΕΚΔΟΣ.
ΡΑΓΙΑΣ

Να πάρουμε πρωτοβουλίες διασύνδεσης κι επέμβασης

Ενας μεγάλος αριθμός αγωνιστών που βρίσκεται εξω από τα κοινοβουλευτικά κόμματα είναι σήμερα μπλοκαρισμένος πολιτικά. Πράγματι η διάλυση των εξωκοινοβουλευτικών οργανώσεων, που δεν μπόρεσε να βγάλει κάτι "καινούργιο", οι αυταπάτες για τον "προοδευτικό" ρόλο που θα μπορούσε να παίξει το ΠΑΣΟΚ, αλλά και η ανυπαρξία κάποιων ερευνημάτων που θα εχόντουσαν από τον εργατικό χώρο ή άλλα επιμέρους κοινωνικά και πολιτικά κινήματα, έχουν επιδράσει έτσι ώστε όλοι σχεδόν να απορρίπτουν τις αντιλήψεις του "παρελθόντος" χωρίς όμως να υπάρχει κάποια πρόταση διεξόδου. Όλοι ψάχνουν, προβληματίζονται, συζητάνε αλλά δεν βλέπουν ακόμα τη "προοπτική" και επομένως από που κάτι θα μπορούσε να αρχίσει...

Θα ήταν όμως εκτός τόπου και χρόνου να περιμένει κανείς σήμερα κάποια ουρανοκατέβατη προοπτική που θα έβγαζε από το αδιέξοδο, και πολύ περισσότερο ένα γενικό πολιτικό πρόγραμμα δράσης και επέμβασης, μια γενική προοπτική που θα συνένωνε το "σήμερα" με το "αύριο". Για να γίνει κάτι τέτοιο χρειάζεται κάτι το ορατό καθώς και μια πολιτική θέληση για επέμβαση, οργάνωση και πάλη και αρα εμπειρίες που (με οδηγό την επαναστατική θεωρία) να μπορέσουν να δώσουν απαντήσεις στα ζητήματα που βάζει η πολιτική και κοινωνική συγκυρία. Σήμερα βρισκόμαστε σε ένα στάδιο πολύ πιο πίσω, ξεκινήματος από την αρχή. Σήμερα είμαστε αναγκασμένοι να μιλάμε για τη συγκρότηση των μικρών υποκειμενικών εκείνων δυνάμεων που θα μπορούσαν να αποτελέσουν πόλους συσπείρωσης σε διάφορους χώρους (εργασιακούς, κοινωνικούς, πολιτικούς) που θα επεξεργάζονταν και θα χτίζανε επιμέρους συγκεκριμένες ταχτικές (και όχι ιδεολογήματα) μέσα από την παρουσία & την επέμβαση τους σε αυτούς τους χώρους.

Το "υλικό" (τα προβλήματα δηλ) υπάρχουν, είτε στους εργατικούς χώρους, είτε στην κοινωνία, είτε πολιτικά: οικονομική κρίση, απολύσεις, ανεργία, μόλυνση, νεολαϊά, ειρήνη και πόλεμος κλπ. Και κάθε πολιτική παραδοσιακή δύναμη δίνει την απάντηση της. Το ΠΑΣΟΚ που βρίσκεται σε ένα είδος πολιτικο-ιδεολογικής επίθεσης προτείνει λύσεις, σύμφωνα βέβαια με τις δικές του αντιλήψεις: "κοινωνικοποιήσεις", συμμετοχή, λαϊκή επιμόρφωση κλπ. Το ΚΚΕ κάνει το ίδιο: αντιμονοπωλιακός αγώνας, πραγματική συμμετοχή, εκδημοκρατισμός κλπ. Το ζήτημα είναι ότι θα πρέπει και εμείς, από αντικαπιταλιστική επαναστατική σκοπιά, να δώσουμε και να οργανώσουμε τις λύσεις μας.

Οι υποκειμενικές δυνατότητες επέμβασης αυξάνονται και εξαιτίας ενός άλλου παράγοντα. Τα τελευταία χρόνια έχει παρατηρηθεί, ιδιαίτερα λόγω της οικονομικής κρίσης, μια στροφή από την απασχόληση αποκλειστικά με τα πολιτικά θέματα του εξωτερικού (Πολωνία κλπ) προς τα "εσωτερικά" θέματα (νεολαϊά, στρατός, ανεργία κλπ) που σημαίνει σίγουρα μια ποιοτική αναβάθμιση του πολιτικού επίπεδου στην Ελλάδα εφόσον γίνεται καθαρό πια ότι η ικανότητα της πολιτικής ύπαρξης οργανώσεων ή χώρων δεν εξαρτάται μόνο από τις εκτιμήσεις για το Πολωνικό, αλλά από την ικανότητα να αντιμετωπίζονται τα συγκεκριμένα εσωτερικά προβλήματα, να δίνονται και να οργανώνονται απαντήσεις σε αυτά. Αυτό βέβαια δεν σημαίνει: "τέρμα ο διεθνισμός", αλλά ότι πρέπει να εκτιμούνται ποια ζητήματα θα διαλέγονται και θα προωθούνται περισσότερο, σχετικά με τα γεγονότα του εξωτερικού, ώστε να μπορούν όχι μόνο να δίνουν πολιτική απασχόληση για μερικούς μήνες, αλλά που να έχουν την δυνατότητα να αγγίζουν και να προβληματίζουν πιο πλατιές μάζες, εφόσον θα είναι τέτοια που να βρίσκονται πιο κοντά στα προβλήματα τους. Γι αυτό, πχ το Μεσανατολικό, ιδιαίτερα αν εμπλακεί και η Ελλάδα (με την αποστολή αξιωματικών-παρατηρητών), το ζήτημα των διαφορών με την Τουρκία (Κύπρος, Αιγαίο), είναι ήδη δυο θέματα που θα πρέπει να τύχουν ιδιαίτερης προσοχής ως προς τις προτεραιότητες.

Είναι λοιπόν απαραίτητο να παρθούν ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ από μεμονωμένους ή οργανωμένους αγωνιστές ώστε να έρθουν σε ΕΠΑΦΗ και ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ σε πρώτη φάση και να δουλέψουν για να δώσουν μερικές πρώτες απαντήσεις σε υπαρκτά εργασιακά, κοινωνικά και πολιτικά θέματα. Οι πρωτοβουλίες αυτές πρέπει να παρθούν πάνω σε συγκεκριμένα ζητήματα και όχι ΣΦ'ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΥΛΗΣ, όπως συνηθιζόταν μέχρι σήμερα. Έτσι θα παρακαμφθούν οι στείρες πολιτικο-ιδεολογικές αντιπαραθέσεις που μπλοκάρουν κάθε διαδικασία σχηματισμού και προχωρήματος ομάδων πρωτοβουλίας σε μια μίνιμουμ συμφωνία επέμβασης. Βέβαια εδώ μπορεί να υπάρξει ένα πρόβλημα που είναι υπαρκτό: το γενικό αδιέξοδο πιέζει τους σύντροφους να αναζητάνε γενικές λύσεις, τη γενική "προοπτική", γιατί αλλιώς δεν μπορούν να καταλάβουν "που πάνε". Τέτοιες συζητήσεις πάνω σε γενικούς προβληματισμούς δεν πρέπει να αποφεύγονται και πρέπει να γίνονται. Όχι όμως σε βάρος του συγκεκριμένου ζητήματος και ιδιαίτερα να μην μπαίνουν σαν πολιτικο-ιδεολογικές προποθέσεις για μια συγκεκριμένη δουλειά. Δεν πάμε να φτιάξουμε οργανώσεις, ούτε παρατάξεις (που ήταν δήθεν μαζικοί χώροι ενώ στην πραγματικότητα ήταν το μακρύ χέρι των οργανώσεων) αλλά συσπειρώσεις πάνω σε μια ταξική βάση, ανάλογα με τα ζητήματα, όπου θα μπορέσουν να αναγνωριστούν και αρα να παλαίψουν γι αυτήν όλοι, άσχετα με την πολιτική ή ιδεολογική ένταξη τους.

Βέβαια ορισμένοι σύντροφοι θα αντείοπων ότι παρόμοιες εμπειρίες έχουν γίνει στο παρελθόν και ότι αποτύχανε. Απαντάμε ότι οι συνθήκες δεν είναι οι ίδιες. Τότε οι ομάδες αυτές αποτελούνταν κύρια από εκπροσώπους οργανώσεων. Σήμερα η σύνθεση (ποιοτικά και ποσοτικά) όσων ομάδων υπάρχουν έχει αλλάξει: δεν είναι πια τα πρόβατα, μέλη ή συμπαθούντες, διαφόρων οργανώσεων. Έχουν άποψη ή προσπαθούν να έχουν μια, έχουν αντιρρήσεις, δεν υποκύπτουν αουζητητή μπροστά στα μεγάλα "κεφάλια". Αυτή η αμφισβήτηση του "παρελθόντος" αν καναλιζαριστεί θετικά, δηλ. προς μια κατεύθυνση δουλειάς και επέμβασης για την ανάπτυξη μαζικών κινήματων, μπορεί να είναι πολύτιμη και ωφέλιμη.

συνεχεια στη σελ. 5

ΠΟΙΑ ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΑ ΚΙΝΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σε μια εποχή αμφισβήτησης και α-πόρριψης των πάντων καθώς και αναζήτησης πολιτικού διεξόδου, προσανατολισμού και δράσης από τα πολιτικοποιημένα στοιχεία, αυτό το κείμενο προσπαθεί να βάλει σφαιρικά μερικά ζητήματα που μπαίνουν σήμερα στην Ελλάδα και να χαράξει το πλαίσιο και την προοπτική κίνησης τους. Δεν πρόκειται για κάποιο τελεσίδικο πρόγραμμα επέμβασης αλλά για μια πρώτη αναγνώριση των θεμάτων και εναν προσδιορισμό των προτεραιοτήτων εκείνων όπου χρειάζεται να γίνει μια πολιτική και θεωρητική δουλειά ώστε να δοθούν μερικές πρώτες απαντήσεις που να χρησιμεύσουν σαν μπουσούλας επέμβασης.

1. Που βασίζονται τα κινήματα στη Δ. Ευρώπη

Στις αναπτυγμένες βιομηχανικά χώρες της Ευρώπης παρατηρείται λόγω της οικονομικής κρίσης, τα τελευταία 5 περίπου χρόνια μια κοιλιά των εργατικών αγώνων (εξαιρέση αποτελούν οι αγώνες των μεταναστών-εργατών στη Γαλλία το '83) αλλά και παράλληλα διάφορα κινήματα άνεργων και καταλήψεων σπιτιών λόγω έλλειψης στέγης. Στο επίπεδο της κοινωνίας διαπιστώνεται παράλληλα μια διατάραξη της συνεκτικότητας της κοινωνικής ενότητας και ειρήνης εξαιτίας της υπερανάπτυξης και συγκέντρωσης των δυνάμεων αυτοκαταστροφής του καπιταλισμού (πυρηνικά και νέα όπλα, μόλυνση και καταστροφή περιβάλλοντος κλπ).

Πρόκειται δηλ. για φαινόμενα και μια εξέλιξη που χαρακτηρίζουν την υπερανάπτυξη και σήψη του καπιταλισμού, το στάδιο του ιμπεριαλισμού. Γι αυτό και οι πρώτες αντιδράσεις σε αυτά τα φαινόμενα είναι άμεσα κοινωνικές (όπου συμμετέχουν προλετάριοι και μικροαστοί μαζί πάνω σε στόχους που, προς το παρόν, κυριαρχούνται από αστικές αντιλήψεις).

Τα κινήματα αυτά (ενάντια στην μόλυνση και την καταστροφή του περιβάλλοντος, τα ειρηνιστικά ενάντια στους εξοπλισμούς κλπ) είναι επίσης συνδεδεμένα με τα κινήματα που είναι συνέπειες της οικονομικής κρίσης έξω από το χώρο δουλειάς, όπως οι άνεργοι που προσπαθούν

0 μεγαλύτερος κίνδυνος για κάθε εκτίμηση της πορείας και της προοπτικής εξέλιξης κάθε κινήματος στην Ελλάδα ήταν και είναι πάντοτε η μηχανιστική μεταφορά προτύπων από το εξωτερικό. Πράγματι το ελληνικό πολιτικο-κοινωνικό τέλμα συνδυασμένο με ορισμένα πολιτικο-κοινωνικά κινήματα και ιδεολογικές ανακατατάξεις, ιδιαίτερα στη Δ. Ευρώπη, δημιουργούν τον κίνδυνο της "εισαγωγής" άκριτα από εκεί διαφόρων αντιλήψεων, προοπτικών και οργανωτικών μορφών. Και ως μην κατηγορηθούμε για τοπικισμό. Απλά διαπιστώνουμε ένα γεγονός: ότι οι πολιτικές-κοινωνικές πρωτοπορείες επηρεάζονται άμεσα από τα διάφορα κινήματα του εξωτερικού

να λύσουν το πρόβλημα της κατοικίας (& της επικοινωνίας) με καταλήψεις όπως στο Αμστερνταμ, το Βερολίνο (η Ζυρίχη ήταν διαφορετικό γιατί εκεί δεν έμπαινε θέμα έλλειψης σπιτιών αλλά αναγκαιότητα για ανεύρεση χώρων επικοινωνίας). Οι πρωταγωνιστές αυτών των κινήματων είναι η εργατική και άνεργη νεολαία της δεύτερης γενιάς των μεταναστών καθώς και οι νεολαίες των χωρών αυτών. Το εθνικό προλεταριάτο δεν έχει κάνει ακόμα την "εμφάνιση" του. Και οι λόγοι είναι πολλοί: κύρια όμως η ύπαρξη της οικονομικής κρίσης, τα διάφορα κανάλια ταξικής συμφιλίωσης καθώς και τα αμορτισέρ (παροχές κλπ) που η αστική τάξη παραχώρησε στην εποχή της οικονομικής ανάπτυξης για να εξαγοράσει την κοινωνική ειρήνη.

Τα κινήματα αυτά λοιπόν είναι ο οικονομικός μιας πιο μεγάλης κρίσης που ε-

2. Που βασίζονται τα κινήματα στον «Τρίτο Κόσμο»

Στις χώρες του λεγόμενου "Τρίτου Κόσμου" τα φαινόμενα είναι διαφορετικά. Η ανάπτυξη του καπιταλισμού (και πολλές φορές μάλιστα η επώδυνη αρχική συσώρευση του κεφαλαίου) γίνεται μέσα σε κατάσταση διεθνούς οικονομικής κρίσης.

χωρίς όμως να γίνεται αναφορά στο πλαίσιο και στις πηγές που τα γέννησαν και τα ανέπτυξαν, δηλ. στην οικονομική, πολιτική, κοινωνική και ιδεολογική κατάσταση των χωρών αυτών. Αυτό ονομάζεται ισοπεδωτισμός και η ειρωνία της ιστορίας είναι ότι πολλοί από αυτούς που έχουν μια τέτοια αντίληψη & πρακτική σήμερα, είναι εκείνοι που χτες κατηγορούσαν άλλους για δογματικούς, ισοπεδωτές κλπ. Έτσι βλέπουμε να παρουσιάζεται η οικολογία σαν ένας νέος τρόπος "του να κάνεις πολιτική" και να μεταφέρεται έτσι όπως είναι από τη Γερμανία, το κίνημα κατάληψης σπιτιών για κατοικία να προσπαθείται να μεταφερθεί και εδώ με κάθε θυσία.

Η εμπειρία των τελευταίων χρόνων στην Ελλάδα έδειξε για τις καταλήψεις και αρχίζει να το δείχνει και για την οικολογία "made in Europe" ότι δεν ήταν παρά ο μακρινός απόηχος των γεγονότων της Δ. Ευρώπης, μια προσπάθεια πολιτικών μειοψηφιών να στρίψουν μιαν αντίληψη που όμως δεν κόλλαγε στις ελληνικές κοινωνικές συνθήκες.

ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ ΔΕΝ ΑΡΚΟΥΝ ΟΙ ΑΝΤΙΓΡΑΦΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΙΚΑΝΟΠΟΙΟΥΝ ΤΙΣ ΕΠΙΘΥΜΙΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΟΠΗΜΕΝΩΝ ΜΕΙΩΣΗΦΙΩΝ, αλλά ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ & ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΔΩΣΙΜΑΤΟΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ ΣΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ και ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΜΑΖΩΝ που κινούνται.

πέρχεται και που θα βαθύνει όταν το προλεταριάτο των μητροπόλεων μπει μέσα στο παχνίδι. Στο μεταξύ το θέμα είναι να ενισχυθεί η προλεταριακή συνιστώσα και αντίληψη ενάντια στην αστική ώστε το ειρηνιστικό κίνημα, το οικολογικό, οι καταλήψεις σπιτιών κλπ να ξεφύγουν από τα πλαίσια του δημοκρατικισμού και του καλωπισμού του συστήματος ώστε να γίνουν πραγματικά εργαλεία πάλης ενάντια στις συνέπειες του καπιταλισμού. Τι σημαίνει αυτό; Το "ειρηνιστικό" κίνημα να δράσει αντιιμπεριαλιστικά δηλ. να μπλοκάρει την έναρξη των εργασιών για το χτίσιμο των βάσεων για τους πύραυλους. Το κίνημα κατάληψης σπιτιών να λύσει τα προβλήματα του μέσα από τις καταλήψεις και να κάνει τους χώρους αυτούς χώρους συζήτησης, οργάνωσης και πάλης ενάντια στους εκμεταλλευτές. Το οικολογικό να εναντιωθεί στις επιλογές του συστήματος με τη δράση του και όχι με τα λόγια, δείχνοντας ποιος είναι ο εχθρός που αν δεν εξαλειφθεί δεν θα υπάρξει ποτέ ριζική λύση στο θέμα της καταστροφής του περιβάλλοντος.

Οι εξεγέρσεις που παρατηρούνται, σχεδόν καθημερινά, είναι αντιδράσεις των προλεταριακών, φτωχών και καταπιεσμένων μαζών ενάντια στην υπερεκμετάλλευση και τις πανάθλιες συνθήκες δουλειάς και ζωής, την ανεργία και την ασυνόμευση

της κοινωνικής ζωής (δεν υπάρχουν πράγματι στοιχειώδεις συνδικαλιστικές, πολιτικές και κοινωνικές ελευθερίες). Είναι οι περιπτώσεις της Αλγερίας, Τυνησίας, Μαρόκου, Ινδίας, Βραζιλίας κλπ.

Το κύριο χαρακτηριστικό στις χώρες αυτές είναι ότι τα προβλήματα ξεκινώντας από τον τόπο δουλειάς, το σχολείο ή τη συνοικία διαχέονται σε ολόκληρη την κοινωνία, γίνονται πλατιά κοινωνικά και τις περισσότερες φορές παίρνουν μορφή εξεγέρσεων σε ολόκληρες πόλεις ή επαρχίες. Ξεπερνάνε δηλ. τον άμεσο χώρο από όπου πήκανε στην αρχή αντιπαρετιθέμενα στα ένοπλα όργανα του κράτους. Οι αστικές τάξεις των χωρών αυτών δεν έχουν τα μέσα για να δώσουν παροχές ώστε να καμάρουν ένα μέρος των μαζών.

3. Κάπου εκεί ανάμεσα η Ελλάδα...

Η εξέλιξη της ελληνικής κοινωνίας ήταν πολύ αργή μέχρι πριν από 20 περίπου χρόνια. Ο καπιταλισμός βέβαια υπήρχε και δεν έπαυε να αναπτύσσεται (ναυτιλιακό, εμπορικό, χρηματιστικό κεφάλαιο). Τα ποιοτικά όμως άλματα του τα έκανε τώρα τελευταία με την "εκβιομηχάνιση", όπου σημειώθηκαν και οι μεγαλύτερες κοινωνικές αλλαγές από πλευράς παραγωγικών τάξεων: μείωση της αγροτιάς αυξηση της εργατιάς και των υπαλλήλων, διατήρηση των μεσαίων τάξεων. Βρισκόμαστε δηλ. μπροστά σε ανακατατάξεις που χαρακτηρίζουν έναν αναπτυσσόμενο καπιταλισμό και που έχουν τις παρακάτω συνέπειες:

1. "Νεαρή, βιομηχανική εργατική τάξη που είναι ακόμα δεμένη με την ύπαιθρο πράγμα που λειτουργεί σαν αμορτισέρ στους ταξικούς αγώνες εφόσον υπάρχουνε τα αποθέματα (εισοδήματα από νοίκια, πώληση αγροτικών προϊόντων, κλήψη μέρους αναλώσιμων αγαθών με λάδι κλπ, "φτηνές" διακοπές κλπ). Η διασπορά των βιομηχανικών και βιοτεχνικών μονάδων επιτρέπει την ύπαρξη των εργατοαγροτών που είτε είναι εποχιακοί, είτε λόγω της ιδιοκτησίας σπιτιού, χωραφιού κλπ μπορούνε να ζουν με λιγώτερα χρήματα & να μην έχουν την ανάγκη κάποιας συλλογικής αντιμετώπισης εργασιακών σχέσεων.

2. Αγροτιά που δεν αποτελείται πια κι από εργάτες γης ή φτωχούς αγρότες αλλά κύρια από μεσαίους και μεγαλοαγρότες που δεν μπορούν να αποτελέσουν, όπως στις χώρες του "Τρίτου Κόσμου" κινητήρια δύναμη κοινωνικο-πολιτικής αλλαγής, αλλά μόνο συντήρησης.

3. Ισχυρή παρουσία των μεσαίων τάξεων που ακινητοποιούν και μπλοκάρουν την δυναμικότητα εξέλιξης της κοινωνίας με την συντηρητικότητα και αντιδραστητικότητα τους.

4. Υπερκαταναλωτισμός που σημαδεύει κύρια στις αναπτυσσόμενες οικονομικά χώρες, όπου η δίψα απόκτησης αντικειμένων ή κατανάλωσης αγαθών οδηγεί στον μικροαστισμό & στην κούρα για την απόκτηση τους με συνέπεια την απομάκρυνση από κάθε αγώνα και την όλο και μεγαλύτερη ενσωμάτωση στο σύστημα.

Οι μάζες από την πλευρά τους δεν είναι συνθησιασμένες σε διαδικασίες κοινωνικής ερήνευσης και έτσι οι αντιδράσεις τους δύσκολα ελέγχονται (σημαντικό είναι ότι στις περισσότερες από αυτές τις χώρες τα Κ.Κ. που παίζουν ρόλο πυροσβέστη είναι σχεδόν ανύπαρκτα). Η χρήση μαζικής κοινωνικής βίας είναι ακόμα πιο παρούσα σε χώρες που πρόσφατα τέλειωσαν τον εθνικοαπελευθερωτικό τους αγώνα κι όπου η χρήση βίας, ο ένοπλος αγώνας, που είναι αυθόρμητος, θεωρείται φυσικό μέσο πάλης. Δεν περνάει δηλ. πρώτα απ' το "κεφάλι" όπως στις σαπισμένες δυτικές κοινωνίες του αναπτυσσόμενου καπιταλισμού αλλά από την καρδιά πρώτα.

Η ανάπτυξη του καπιταλισμού στις χώρες αυτές αλλά συνάμα και η διεθνής

οικονομική κρίση είχαν ένα σημαντικό αποτέλεσμα στους στόχους της κοινωνικής και πολιτικής πάλης σε αυτές τις χώρες. Αρχισε σιγά-σιγά να αναδύεται το προλεταριακό και πληβείο στοιχείο σχετικά με το "λαϊκό" των προηγούμενων δεκαετιών (Αλγερία, Ν. Κορέα, Βραζιλία κλπ).

Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι στις χώρες αυτές τα προβλήματα μπαίνουν σε όλους τους κοινωνικούς χώρους, ότι υπάρχουν αντιδράσεις συνολικές (κι όχι περιθωριακές ή μεμονωμένες κινήσεις όπως στη Δ. Ευρώπη), ότι κινούνται όλο και περισσότερο τα προλεταριακά, προλεταριοποιημένα, φτωχά στρώματα, με δυο λόγια ότι υπάρχουν μορφές και στιγμές ταξικής πάλης.

μην σε ένα γειτονικό δάσος ο πληθυσμός αντέδρασε βίαια και μαζικά. Διαφορές, αντιμετώπιση του θέματος θα μπορούσε να πει κανείς!

Γι αυτό κι η "οικολογία" δεν "περνάει" στην Ελλάδα στο στάδιο ανάπτυξης που βρισκόμαστε, με συνέπεια οι "οικολόγοι" να είναι μικρές πολιτικοποιημένες μειοψηφίες που δεν εκφράζουν κάποια γενική λαϊκή αντανάκτηση.

Δεν υπάρχει λοιπόν κοινωνική αντι-στοιχία ούτε στην κοινωνική σύνθεση, ούτε στην συμπεριφορά, ούτε στην ιστορική εξέλιξη με τις χώρες της Δ. Ευρώπης αλλά ούτε και του "Τρίτου Κόσμου". Γι αυτό και οι εγκραφικές κινήσεις ορισμένων (πέρα από τις καλές προθέσεις) για μηχανηστική και άμεση μεταφορά μοντέλων πολιτικής και κοινωνικής δράσης κι οργάνωσης ιδιαίτερα από την Ευρώπη έχουν τις περισσότερες πιθανότητες να καταδικαστούν σε αποτυχία ή να παραμένουν στο περιθώριο.

Γιατί όχι μόνο δεν αρκεί να ξέρει κανείς τις συνθήκες όπου γεννήθηκαν κι αναπτύχθηκαν τα διάφορα κινήματα κι αντιλήψεις στο εξωτερικό αλλά πρέπει να κάνει ανάλυση της χώρας και της ευρύτερης περιοχής όπου ζει και να αρχίζει να δουλεύει με τα προβλήματα που υπάρχουν και μπαίνουν συγκεκριμένα, προσπαθώντας να δει τις διαφορές ή τις ομοιότητες με ανάλογα του εξωτερικού ώστε να πάρει εκείνα τα στοιχεία των εμπειριών που "κολλάνε" στην εδώ πραγματικότητα ή βλέποντας τις διαφορές να εμβαθύνει με την αντιπαράθεση των καταστάσεων για να βρει λύσεις που να προωθήσουν το εργατικό, κοινωνικό ή πολιτικό κίνημα.

4. Από ποια κινήματα χαρακτηρίζεται η Ελλάδα

Τα κινήματα στην Ελλάδα χαρακτηρίζονται από την αργή ανάπτυξη του καπιταλισμού και από την εξάρτηση από διάφορους κατά καιρούς ιμπεριαλισμούς, κι είχαν σαν αποτέλεσμα την επικυριαρχία των πολιτικών κινήματων, που εκφράστηκαν μέσα από πολιτικά κόμματα.

Είναι παρατηρημένο ότι στις αργά εξελισσόμενες καπιταλιστικά χώρες ο κρατικός μηχανισμός (και τα όργανα του) λόγω της εσωτερικής αστάθειας έχει μεγάλη έκταση και παίζει μεγάλο ρόλο (εδώ πλησιάζουμε μάλλον προς τον "Τρίτο Κόσμο"). Ο έλεγχος αυτού του

μηχανισμού επιβάλλει και την ύπαρξη οργανωμένων πολιτικών δυνάμεων, των κομμάτων, που να τον ελέγχουν. Έτσι φτάνουμε (και το ΠΑΣΟΚ όπως και η Ν.Δ. το απόδειξαν) σε κράτη-κόμματα (εδώ πλησιάζουμε την Αν. Ευρώπη...) όπου κρατικός & κομματικός μηχανισμός ταυτίζονται. Η διόγκωση της κρατικής μηχανής (που δειχνει επίσης, σε αναπτυσσόμενες χώρες, την... αδυναμία απορρόφησης του εργατικού δυναμικού) και ο ολοκληρωτικός έλεγχος από τα κυβερνώμενα κόμματα δημιούργησαν τέτοιους μηχανισμούς που όπως είναι γνωστό για να βρει δουλειά ή να σου κάνουν κάποια εξυπηρέτηση πρέπει να περάσεις από αυτό το κανάλι.

Απο τη μεριά τους οι σχέσεις εξάρτησης και υποταγής στους ιμπεριαλισμούς, και ιδιαίτερα τελευταία στους αμερικάνους, δημιούργησαν ένα αίσθημα και κίνημα "λαϊκού" αντιιμπεριαλισμού που ήταν βέβαια μονάχα αντιαμερικανισμός. Και αυτό ήταν φυσικό γιατί δεν υπήρχαν οι υλικές συνθήκες, ώστε αυτός ο αντιιμπεριαλισμός να ήταν διαφορετικός από μικροαστικός, δημοκρατικός. Η ίδια όμως η ανάπτυξη του καπιταλισμού καθώς και η κρίση υποβίβασαν το θέμα σε δεύτερη μοίρα. Δεν συγκινεί πια όπως πριν. Τώρα υπάρχουν και άλλα θέματα όπως τα εργατικά, το κεφάλαιο, η εκμετάλλευση, ο πληθωρισμός. Αυτό φαίνεται και από τον προσανατολισμό και τα συνθήματα των παληών "λαϊκών" πρωτοποριών αλλά και των πιο προχωρημένων πολιτικά ατόμων. Πράγματι το άκρατο λαϊκίστικο των δεκαετιών '50-'60 και μισό του '70 πήρε κατεύθυνση εργατική, προλεταριακή, αντιιμπεριαλιστική (αλήθεια ποιος μίλαγε γι αυτά πριν μερικά χρόνια;).

Η ανάπτυξη του καπιταλισμού (καθώς και η μεταδικτατορική αλλαγή) επέτρεψε την ανάπτυξη ενός συνδικαλιστικού κινήματος που εμφανίστηκε από το '74 και μετά (αν εξαιρέσει κανείς τις δυναμικότερες απεργίες-διαδηλώσεις των οικοδόμων στη δεκαετία του '60 που εκφραζαν τον τύπο ανάπτυξης μιας χώρας με κύριο μοχλό την οικοδομή αλλά και που ελέγχονταν από την ΕΔΑ) και που έπαιξε ένα σημαντικό ρόλο ιδιαίτερα με τα εργοστασιακά σωματεία. Πάντως είναι αναμφισβήτητο ότι το "πολιτικό"-κομματικό κυριαρχούσε. Και αυτό φαίνεται και από το γεγονός ότι τα σωματεία ελέγχονται από τις "συνδικαλιστικές παρατάξεις" μακριά χέρι των παραδοσιακών κομμάτων μέσα τους, εμποδίζοντας την ισχυροποίηση και την μαζικοποίηση τους εφόσον απαιτούν συνάμα & την προσχώρηση σε μια πολύ συγκεκριμένη πολιτική άποψη. Οι συνδικαλιστικές παρατάξεις (μοναδικό χαρακτηριστικό της ελληνικής συνδικαλιστικής δομής) ήταν και είναι φένο σε μια μεγαλύτερη κοινωνική πύση που θα μπορούσαν να ασκήσουν τα σωματεία.

Δυνατότητες και όρια

Το συνδικαλιστικό κίνημα

Ο ρόλος και τα όρια του συνδικαλιστικού κινήματος στην Ελλάδα έχουν σχέση με τον αργό τρόπο ανάπτυξης του καπιταλισμού, με την σχετική υπανάπτυξη του ως προς τις προηγμένες βιομηχανικά χώρες (αλλά & τις υπο ραγδαία ανάπτυξη χώρες του "Τρίτου Κόσμου") & την υπερδιόγκωση του κρατικού τομέα & του μηχανισμού του. Έτσι οι μικρές μονάδες παραγωγής (η μεγαλύτερη ελληνική επιχείρηση έχει περίπου 7.000 απασχολούμενους...), η μη συγκεντρωτικότητα του βιομηχανικού κλάδου, οι οργανωτικές μορφές του συνδικαλιστικού κινήματος (τα εργοστασιακά σωματεία & τα κλαδικά) είναι και τα όρια που προσδιορίζουν ως που μπορεί να πάει η πίεση των εργαζόμενων στον ιδιωτικό τομέα. Απεναντίας η υπερδιόγκωση των τομέων που ελέγχονται από το κράτος (κοινή ωφέλεια κλπ) δημιούργησε μαζικά και συγκεντρωτικά κινήματα που εξαιτίας επίσης της "μονιμότητας" τους (ιδιαίτερα τώρα σε περίοδο κρίσης) τους επιτρέπει να βρίσκονται στο κοινωνικό προσκήνιο "επιθετικά" είτε όσο αφορά τις διεκδικήσεις, είτε τις μορφές πάλης.

Τα συνδικαλιστικά κινήματα στον κρατικό όμως τομέα είναι πιο εύκολα λεία για την ενσωμάτωση των εργαζόμενων στην κρατική αντίληψη της υπεράκοινωνικά πιο σφαιρικά και να δίνουνε αναγκαστικά λύσεις στο καπιταλιστικό αστικό σύστημα ελαείψει μιας άλλης επαναστατικής προοπτικής και τάσης μέσα σε αυτά.

Το ρόλο του κράτους σαν ρυθμιστή και επιτυτή των προβλημάτων τους, βλέπουν επίσης και οι εργαζόμενοι σε προ-

βληματικές επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα που λόγω της κρίσης είναι πολυάριθμες.

Παρατηρείται δηλ. σε αυτήν την περίοδο μια σύνκλιση αντιλήψεων ως προς τη διέξοδο από την κρίση: άμεση επέμβαση του κράτους. Δηλ. μια ενσωμάτωση των εργαζόμενων στο διαιτητικό, "ουδέτερο" και "υπερταξικό" ρόλο του κράτους. Αυτό είναι και το όριο του συνδικαλιστικού κινήματος: η έλλειψη μιας πολιτικής προοπτικής που να δείξει μέσα από την καθημερινή πραγματικότητα, τους αγώνες και τον προβληματισμό, τον πραγματικό ρόλο του κράτους σαν οργανωσική του αστικού καπιταλιστικού καθεστώτος από την κρίση.

* * *

Δυο λοιπόν είναι τα κυρίαρχα στοιχεία της ελληνικής πραγματικότητας: το "πολιτικό" και το συνδικαλιστικό που ελέγχεται άμεσα από το πρώτο. Θα ήταν όμως λάθος να συμπεράνουμε απ' αυτό ότι η αντιπαράθεση με το ΠΑΣΟΚ για σίση της εθνικής οικονομίας λόγω της θέσης που έχουν στον κρατικό μηχανισμό (εκπαιδευτικός, γιατροί κλπ) που ΑΝΑΓΚΑΖΟΝΤΑΙ να βλέπουν τα προβλήματα τα να αναπτυχθεί μια εναλλακτική πολιτική αντίληψη και κίνηση είναι η πολιτικο-ιδεολογική δηλ. πρόγραμμα ενάντια σε προγράμματα, ιδεολογία ενάντια σε ιδεολογία. Και αυτό επειδή οι εργαζόμενες μάζες δεν έχουν αυτό σαν πρόβλημα σήμερα. Αυτό που "πονάει" την κυβέρνηση αλλά και τις μάζες συνάμα είναι το οικονομικό γιατί ακριβώς δεν υπάρχουν αποθέματα για την κυβέρνηση και άρα ούτε δυνατότητα παροχών (κοινωνικές ασφαλίσεις, επίδομα ανεργίας χωρίς προϋποθέσεις κλπ) που να μπορέσουν να δουλέψουν σαν αμορτισέρ. Τα αμορτισέρ των αποθεμάτων (που προαναφέραμε) μειώνονται σιγά-σιγά με την κρίση. Άρα εκεί που πρέπει να στηριχτούμε, μέσα σε μια προοπτική βέβαια όχι τόσο άμεση, είναι η προώθηση όλων εκείνων των αιτημάτων που απαιτούν ικανοποίηση των άμεσων αναγκών των μαζών.

5. Μήπως υπάρχουν και νέα στοιχεία;

Η οικονομική κρίση και η άνοδος του ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση έφεραν μερικά νέα στοιχεία.

1. Πλάτυνε το "εργασιακό" με την εμφάνιση της όλο και αυξανόμενης ανεργίας, που ακόμα βέβαια δεν έχει αποκτήσει μια ανεξάρτητη οργανωμένη παρουσία στον κοινωνικό χώρο. Το ζήτημα της ανεργίας πάντως καθώς και τα προβλήματα επιβίωσης των άνεργων, που ξεφεύγουν από τα "οικονομικίστικα" πλαίσια των διεκδικήσεων των χώρων δουλειάς βάζουν το ζήτημα σε κοινωνικό επίπεδο σπάνε τα όρια του χώρου δουλειάς. Συνάμα, πέρα από τις άμεσες λύσεις για την ικανοποίηση των αναγκών των άνεργων, έχουν ανάγκη και απαιτούν το δώσιμο μιας προοπτικής πιο γενικής και πιο μακρινής, μιας πολιτικής προοπτικής. Μακροπρόθεσμα λοιπόν η συνένωση

της άμεσης ικανοποίησης των αναγκών & της τελικής προοπτικής μιας άλλης κοινωνίας, της κομμουνιστικής μπορεί να μπει μέσα από το αίτημα των άνεργων.

2. άρχισαν να φαίνονται ενθαρρυντικά σημεία σχετικά με τη δυνατότητα ύπαρξης και οργάνωσης αντιλήψεων πέρα από τα παραδοσιακά αριστερά κόμματα. Σε αυτό βέβαια συντέλεσε και η έμπρακτη αποτυχία του "σοβιετικού μοντέλου", η διάλυση των εξωκοινοβουλευτικών οργανώσεων κι απόψεων. Έχει δηλ. αρχίσει να περνάει η άποψη και η πεποίθηση ότι μπορούμε να κάνουμε πολιτική, να προωθήσουμε αντιλήψεις πέρα από εκείνες των παραδοσιακών αριστερών κομμάτων (και αυτό είναι σημαντικό γιατί το "νεωτερικό" χώρο τον καλύπτει σήμερα το ΠΑΣΟΚ). Απόψεις-θέσεις σαν

αυτές στον χώρο των τραπεζοπαλλήλων (Πουλαρικά, Παπαμάγαρη) είναι ενδεικτικές του προβληματισμού αυτού που προσπαθεί να ξεφύγει από τα στενά συνδικαλιστικά πλαίσια και τις παραδοσιακές κρατικίστικες αριστερές αντιλήψεις (για συμμετοχή, κοινωνικοποίηση, εθνικοποίηση).

3. το μπάσιμο της πολιτικής μέσα στο χώρο δουλειάς. Το ΠΑΣΟΚ από μόνο του προσπαθώντας να προωθήσει διάφορες πολιτικές αντιλήψεις εισήγαγε τον πολιτικό προβληματισμό μέσα στους χώρους δουλειάς. Και έδωσε βέβαια τις δικές του απαντήσεις, όπως και το ΚΚΕ. Η διαφορά με την κατάσταση πριν μερικά χρόνια είναι ότι τότε οι διεκδικήσεις κι ο προβληματισμός περιοριζόταν μόνο γύρω από εργασιακά-συνδικαλιστικά θέματα και γινόταν μια προσπάθεια "από τα έξω" εισαγωγής και σύνδεσης αυτών των θεμάτων με την πολιτική προοπτική. Αν λοιπόν σήμερα το ΠΑΣΟΚ προωθεί τις αντιλήψεις ενσωμάτωσης των εργαζόμενων στη διαχείριση του συστήματος ωστόσο προωθεί συγχρόνως και μια αντικειμενική διαδικασία: δι-

νει τη δυνατότητα αντιπαράθεσης πάνω στα ζητήματα που βάζει (συμμετοχή, κοινωνικοποιήσεις κλπ) και αρα απειλούνται απαντήσεις.

4. τα δυο τελευταία χρόνια φάνηκαν και μερικές κινήσεις οργάνωσης και διεκδίκησης μέσα στο στρατό που βέβαια αντιμετωπίζουν δυο βασικά προβλήματα: τη μετωπική και σκληρή αντιμετώπιση από μέρους του κράτους και της κυβέρνησης καθώς και το ότι αυτή η μικροκοινωνία λειτουργεί ακριβώς όπως και η απ'έξω κοινωνία: τάσεις βολέματος, μηχανισμοί εύνοιας κλπ που αφαιρούν την υλική βάση μεγάλης ανάπτυξης τέτοιων κινήσεων. Πάντως όπως και να έχει το πράγμα τέτοιες κινήσεις μέσα στο στρατό πρέπει να υποστηριχθούν & να δυναμώσει όσο γίνεται περισσότερο η ταξική και διεθνιστική συνιστώσα τους.

5. Τέλος η νεολαία (η μαθητική, η σπουδαστική, η εργατική και η άνεργη) βγαίνει στο κοινωνικό προσκήνιο μέσα από την οργάνωση της σε παρέες (χούλιγκας πχ) που άρνηση χωρίς πολιτικό σκεπτικό της καθεστηκυίας τάξης &

τη βία σύγκρουση της με τα όργανα καταστολής μετά από συναιλίες, ποδοσφαιρικούς αγώνες ή και καθημερινά. Πρόκειται βέβαια για ένα φαινόμενο που χαρακτηρίζει την γοργή ανάπτυξη του "εξευρωπαϊσμού" της κοινωνίας τα τελευταία χρόνια, με όλα τα συνεπακόλουθα της. Ο νόμος του Μαγκάκη χτυπώντας τσαντάκηδες κλπ καταστέλλει τις κοινωνικές αντιδράσεις στην αυξανόμενη ανασφάλεια και την έλλειψη κάθε πολιτικής προοπτικής. Είναι ένα φαινόμενο ανησυχητικό, με την έννοια ότι εύκολα η νεολαία αυτή μπορεί να μπαλάτζαρει από την άλλα μερική του οδοφράγματος (παράδειγμα οι φασιστικές αποκλίσεις διαφόρων ομάδων έξω βέβαια από τον παραδοσιακό φασισμό), και θέλει και αυτό απαντήσεις, πρωτοβουλίες αντιμετώπισης και όχι σταμάτημα σε μοιρολατρικές αναλύσεις. Τα στέκια νεολαίας που προωθούνται σε διάφορες συνολικές θα μπορούσαν να είναι μια πρώτη απάντηση εφόσον βέβαια ανταποκρίνονται σε πολιτικές, πολιτιστικές και κοινωνικές ανάγκες πιο πλατιών μαζών της νεολαίας και όχι συγκεκριμένων περιθωριακών χώρων.

6. Ένα πρώτο συμπέρασμα

Η εποχή αυτή που ζούμε βλέπουμε να χαρακτηρίζεται από μια γενική και σφαιρική πολιτικοποίηση (αλλά και συγχρόνως απολιτικοποίηση) των θεμάτων καθώς και μια "κοινωνικοποίηση" τους. Όχι βέβαια μέσα από μερικά, ανεξάρτητα, αυτόνομα κινήματα (οικολογικό, καταλήψεις κλπ) που όπως είδαμε δεν έχουν ακόμα την υλική βάση να αναπτυχθούν, αλλά μέσα από την κοινωγία συνολικά. Πιο συγκεκριμένα:

- εισαγωγή του πολιτικού και κοινωνικού προβληματισμού από την κοινωνία μέσα στους χώρους δουλειάς
- άπλωμα του κοινωνικού προβληματισμού μέσα από τον χώρο των ανέργων (που είναι κύρια στη νεολαία) σ'ολόκληρη την κοινωνία.

Γι αυτό και η προώθηση ανεξάρτητων πολιτικών και οργανωτικών σχημάτων και ομάδων μέσα από αυτές τις διαδικασίες σε όλους τους τομείς της πολιτικής, κοινωνικής και συνδικαλιστικής ζωής είναι μια προϋπόθεση και συνάμα ένας καταλύτης αυτής της διαδικασίας για το προχώρημα της και την ανάπτυξη μιας ταξικής προλεταριακής τάσης. Κι αυτά τα σχήματα δεν μπορούν να

προχωρήσουν (όπως γινότανε παλιά) πάνω στη βάση της διαρκούς πολιτικο-ιδεολογικής αντιπαράθεσης και αυτοκατάλυσης αλλά μέσα από θετικές προτάσεις και πρωτοβουλίες για να δοθούν απάντήσεις και προσανατολισμοί στα προβλήματα που βάζει σήμερα η κοινωνική συγκυρία.

Η κρίση βάζει σήμερα οξυμένα όλα τα προβλήματα. Και υπάρχει βέβαια μια υποκειμενική αναγκαιότητα δοσίματος απάντησης σε όλα αυτά από πολιτικοποιημένα άτομα και ομάδες. Σκοντάφτουν όμως στο εμπόδιο της αντικειμενικής κατάστασης δηλ. του τι υπάρχει σήμερα σαν κίνημα. Γι αυτό και η προσπάθεια απάντησης πρέπει να είναι σχετικά με αυτά που βάζει σήμερα η κοινωνία και που έχουν σχέση ιδιαίτερα με την κατάσταση στο εσωτερικό της χώρας και με τους χώρους απ'όπου εξαρτιέται.

Νομίζουμε ότι τα κυριότερα θέματα να αρχίσουν να δίνονται μερικές στοιχεία απάντησης και να οντά πρωτοβουλίες συσπείρωσης

και δράσης όπου γίνεται είναι:

το πολιτικό μέλλον: τι γίνεται με το ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση. Για τι πρέπει να προετοιμαστούμε στο μέλλον οι σχέσεις με Αμερική, ΝΑΤΟ, Τουρκία, Κύπρο: ποια προοπτική

οι πολεμικές προετοιμασίες σε παγκόσμιο επίπεδο: ποια αντιπολεμική-αντιιμπεριαλιστική δράση

θέματα που αφορούν τους εργαζόμενους και τη νεολαία:

- απολύσεις, "προβληματικές": ποια στάση, ποια πάλη
- "κοινωνικοποιήσεις"-συμμετοχή: ποια τακτική αντιμετώπισης...
- ανεργία: ποιες οι προοπτικές ανάπτυξης ενος κινήματος, οι δυσκολίες οργάνωσης...
- νεολαία: που πάει, ποια επέμβαση

Χτίζοντας μέσα από την πρακτική και με οδηγό την επαναστατική θεωρία επιμέρους τακτικές σε αυτούς τους τομείς θα μπορέσουμε να φτάσουμε σε μια σφαιρική αντίληψη, σε ένα πραγματικό πολιτικό πρόγραμμα δράσης. ●

Να πάρουμε πρωτοβουλίες... **αηθ 21**

Συνοψίζοντας λοιπόν εκτιμάμε ότι τέτοιες πρωτοβουλίες είναι απαραίτητες

- σε εργασιακό επίπεδο, δεδομένων των λιγοστών δυνάμεων σήμερα που κινούνται σε αντικαπιταλιστική βάση, ώστε να συναντηθούν οι αγωνιστές από διάφορους χώρους δουλειάς και ναβάλουν και τον προβληματισμό τους, τις εμπειρίες τους, επεξεργάζοντας τα ώστε να μπορέσουν να "ξαναμούν" στους χώρους δουλειάς ("κοινωνικοποιήσεις", προβληματικές, συμμετοχή, απολύσεις κλπ)
- σε επίπεδο γειτονιάς, όπου τα ζητήματα μπαίνουν εξ αρχής πιο πλατιά (ζητήματα νεολαίας, συνοικίας κλπ) και όπου υπάρχουν οι συνθήκες διασύνδεσης των διαφόρων δραστηριοτήτων και αρα ενός συνολικού πολιτικού ανεβάσματος και επέμβασης.
- σε κεντρικό επίπεδο, (στρατός, ανεργία, πολιτικά γενικά), όπου θέματα από τη φύση τους κι εξαιτίας λιγοστών δυνάμεων μπορούν να τεθούν με αυτόν τον τρόπο (που όμως δεν αποκλείει μια παράλληλη δουλειά σε γειτονιές ή στους τόπους δουλειάς).

στρατός

Τα τελευταία γεγονότα στο χώρο της δουλειάς γύρω από το στρατό (31η αυτοκτονία του '83, χτύπημα της αστυνομίας στις 24/10, δίκες των 11 συλληφθέντων και διαδηλώσεις) φέρνουν στην επιφάνεια μια σειρά από εκτιμήσεις και προβληματικές πάνω στο θέμα.

Ενα και το κυριότερο ίσως πρόβλημα που βγήκε οξυμένο στην επιφάνεια είναι η σύνδεση της δουλειάς "μέσα" με τον έξω χώρο δηλ. με τη νεολαία και τους εργαζόμενους. Η αναγκαιότητα της δουλειάς σε αυτούς τους χώρους δεν έχει μόνο το χαρακτήρα της συμπάρστασης στους αγώνες των φαντάρων. Στην πραγματικότητα είναι το κλειδί που ανοίγει το δρόμο και για την ύπαρξη του κινήματος των φαντάρων και για το μελλοντικό ξεκίνημα ενός πραγματικού αντιμิลιταριστικού κινήματος. Οι συνθήκες προπαγάνδισής στην απ'έξω νεολαία (σχολεία, συνοικίες, άνεργους εργαζόμενους) είναι αναμφίβολα πολύ πιο πρόσφορες από ότι μέσα στο στρατόπεδο και οι προοπτικές μορφών οργάνωσης αυτής της νεολαίας γύρω από τα ζητήματα του στρατού είναι υπαρκτές μιας και το πρόβλημα δεν έρχεται από "τα έξω" αλλά απασχολεί ένα τεράστιο κομμάτι της νεολαίας που αντιμετωπίζει με αποστροφή διαφόρων μορφών την προοπτική της στράτευσης. Το πραγματικό πρόβλημα είναι να γίνει μια σύνδεση της δουλειάς μέσα στους στρατώνες με την έξω. Και τα ενοποιητικά στοιχεία για αυτή τη σύνδεση είναι υπαρκτά: το αίτημα της μείωσης της θητείας είναι σαφώς ένα αίτημα που ενώνει αυτούς τους "δύο" χώρους. Η προβολή του αγώνα των φαντάρων ενάντια στα καθόνα, στην καταπίεση και την εξουθένωση του στρατόπεδο που οδηγεί κατά δεκάδες πολλούς νέους στην αυτοκτονία αποτελεί και το έναυσμα για μια αγωνιστική αντιμετώπιση του όλου θέματος και πριν τη στράτευση, στις γειτονιές αλλά και σε κεντρικό επίπεδο αλλά και δημιουργεί συνθήκες "ξεψαρώματος" και αντίστασης σε πιο μαζικά επίπεδα στην ίδια τη διάρκειά της στράτευσης.

Η δουλειά προς τα έξω είναι ακόμα προνομαχική στο βαθμό που επιτρέπει μια πλατύτερη δουλειά σε όλο το φάσμα της αντιμิลιταριστικής θεματολογίας: αποκάλυψη των αστικών πολέμων, χτύπημα του σβινισμού και γενικά της ιδεολογίας του πολέμου, προβολή του διεθνισμού (σαν πάλη ενάντια σε κάθε κράτος από τα μέσα και ένωσης των προλετάρων σε διεθνές επίπεδο) σαν μοναδική διέξοδο από τον πόλεμο.

Η αναγκαιότητα αυτής της ένωσης των δυο επίπεδων (δουλειά μέσα κι έξω) βάζει και ένα σημαντικό ζήτημα: την αδυναμία μιας αυτονομιστικής θεώρησης του οποιουδήποτε κινήματος των φαντάρων. Τονίσαμε παραπάνω πως η σύνδεση δεν δημιουργεί απλά όρους συμπάρστασης αλλά & ύπαρξης του κινήματος των φαντάρων. Η δουλειά στην εργατική νεολαία και τους άνεργους είναι αυτή που δημιουργεί τους όρους αντίστασης σε μια απεργοσπαστική κίνηση του στρατού. Η δουλειά στο εργατικό επίπεδο για την μη υπεράσπιση της εθνικής οικονομίας και της ομοψυχίας επιτρέπει και την αμφισβήτηση του εθνικού στρατού και τη διάκριση των συμφερόντων ανάμεσα στους αξιωματικούς και τους φαντάρους. Ακόμη πιο μακριά, μια διεθνιστική αντιμετώπιση της προοπτικής ενός πολέμου βαδίζει παράλληλα και με το χτύπημα του ρατσισμού ενά-

ντια στους ξένους εργάτες. Οι διαπιστώσεις αυτές δεν έρχονται σε αντιπαράθεση με τη δουλειά που γίνεται αυτή τη στιγμή από τις διάφορες επιτροπές των ήδη στρατευμένων. Αντίθετα αποτελούν κάποιες αναγκαιότητες που προωθούν την ενότητα και το ποιοτικό ανέβασμα της δουλειάς στο σύνολο της. Η επιμονή σε συγκεκριμένα κομμάτια της ελληνικής κοινωνίας (εργαζόμενους, άνεργους) είναι και αυτή πραγματική στο βαθμό που οι ταξικές διαφοροποιήσεις δεν χάνονται αυτόματα με τη στράτευση αλλά συνεχίζονται και μέσα στο στρατόπεδο. Εδώ πρέπει να δούμε και την προβολή ενός άλλου ενοποιητικού συνθήματος: το μισθό για τους φαντάρους. Ενα ζήτημα δηλ. που ανιχνεύει σαφώς τα πιο καταπιεσμένα στρώματα και τα βγάζει μπροστά και στον αγώνα μέσα στο στρατόπεδο με ένα περιεχόμενο που τονίζει πιο πολύ την ταξικότητα από την υπερταξικότητα του "πολίτη με στολή".

Η αυτοκτονία του Μιλτιάδη Κολλίου έφερε στην επιφάνεια με πιο οξυμένο τρόπο και την κατηγορία εκείνη των νέων (από ότι φαίνεται καθόλου ασήμαντη αριθμητικά) που αντιμετωπίζουν μ'άρνηση την προοπτική της στράτευσης. Και δεν αναφερόμαστε εδώ σε αυτούς που μεταφράζουν αυτή την άρνηση σε πολιτικό πρόγραμμα, νομίζοντας πως η καταστροφή του αστικού στρατού περνάει μέσα από το τρελόχαρτο, αλλά στη γενική αρνητική αντίληψη και δυσφορία των νέων απέναντι στη "ζωή" που προσφέρει ο καπιταλισμός και που στην περίπτωση του στρατού παίρνει πιο οξυμένες διαστάσεις.

Η προώθηση μιας συστηματικής κεντρικής και τοπικής δουλειάς για όλα τα παραπάνω θέματα που μήκαν συμβάλει σίγουρα στην ανάπτυξη της συλλογικής αντίληψης και του αγώνα απέναντι στην ατομική στάση στα προβλήματα, εντάσσοντας έτσι και αυτή την κατηγορία στο μελλοντικό κίνημα. Πρέπει να πούμε όμως πως και η προώθηση του αιτήματος της εναλλακτικής θητείας σαν μια πιο άμεση λύση στις σημερινές συνθήκες δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ανεξάρτητα από την ανάπτυξη αυτού του γενικού κινήματος που θα μπορούσε να δώσει ένα άλλο περιεχόμενο σε ένα τέτοιο μέτρο από αυτό που θα παραχωρούσαν οι αστοί (μια πρώτη γεύση τέτοιων μέτρων είναι η σχετικά παλιότερη κυβερνητική εξαγγελία για δημιουργία στρατιωτικών ψυχιατρείων που να αποτελούν τόπο "θεραπείας" ίσο με το χρόνο της θητείας).

Το χτύπημα της 14/10 έστω και αν δεν φαίνεται ακόμα να αποτελεί μια ξεκάθαρη κατασταλτική, από τη μεριά του κράτους, αντιμετώπιση του ζητήματος βάζει και το θέμα της οργανωτικής μορφής της όλης κίνησης. Είναι φανερό η αναγκαιότητα αντιστοιχίας των οργανωτικών δομών ενός κινήματος με τις συνθήκες του χώρου που αναπτύσσεται. Αυτό γίνεται ακόμα πιο φανερό μέσα στο στρατόπεδο με τις τεράστιες δυνατότητες ελέγχου των στρατοκρατών πάνω στους φαντάρους. Βέβαια οι οργανωτικές μορφές ενός κινήματος αντιστοιχούν σε μεγάλο βαθμό με την αριθμητική και πολιτική του ανάπτυξη, δεν πρέπει όμως να υποτιμάται η σημασία ενός πιθανού χτυπήματος σήμερα, ιδιαίτερα από τη στιγμή που δεν θα ήταν ακόμα το "κίνημα" που θα το δεχόταν αλλά οι πρώτες πρωτοβουλιακές τάσεις για την ανάπτυξη του. ●

ΠΟΛΕΜΟΣ ΤΟΥ 1940 ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΤΙΣΤΑΣΗ
ΓΙΟΡΤΗ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΣΤΟΥΣ, ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΥΣ

Εργαζόμενοι σπουδαστές!

Τις μέρες αυτές σας μπάζουν στις αίθουσες και οργανώνουν γιορτές για το "μεγάλο έπος" του '40 που όλοι οι έλληνες πήγαν να σώσουν την πατρίδα. Έτσι μας λένε. Όμως υπάρχει και κάτι που όλοι "ξεχνάνε" ν'αναφέρουν. Οι χιλιάδες των παιδιών της εργατικής τάξης, που καθημερινά φορτωνόντουσαν στα τραίνα και στα καμιόνα για να γίνουν κρέας για τα κανόνια, ποιους πήγαν να υπερασπίσουν και αποποιους;

Η απάντηση είναι καθαρή. Πήγαν να χτυπήσουν τον ιταλό προλετάριο, το γερμανό προλετάριο, τα ταξικά τους αδέρφια, που μαζί τους δεινέχαν τίποτα να χωρίσουν. Πήγαν να σώσουν τον έλληνα καπιταλιστή από την επίθεση του ιταλού καπιταλιστή. Το αποτέλεσμα ήταν να γίνουν θύματα και σωτήρες ταυτόχρονα των δολοφόνων τους.

Ο πόλεμος του '40 και ολόκληρο το ιμπεριαλιστικό μακελειό που ακολούθησε παρέσυρε τις εκμεταλλευόμενες μαζες να αλληλοσφαχτούν για τα συμφέροντα των ιμπεριαλιστικών τάξεων των αντιμαχόμενων στρατοπέδων παρασυρμένοι και από την προπαγάνδα των αντεπαναστατικών σοσιαλιστικών και "κομμουνιστικών" κομμάτων.

Έτσι πνίχτηκε η επαναστατική προοπτική του Λένιν και των επαναστατών του πρώτου ιμπεριαλιστικού πολέμου, που έλεγε πως η μοναδική πάλη που έχουν να κάνουν οι προλετάριοι είναι να ενωθούν πάνω από αστικά σύνορα και πατρίδες, να συναδελφωθούν μεταξύ τους και να στρέψουν τα όπλα τους ενάντια στις αστικές τάξεις των "δικών" τους χωρών. Πάνω σε αυτή τη μοναδική επαναστατική βάση έγινε η Οκτωβριανή επανάσταση κι ιδρύθηκε το παγκόσμιο επαναστατικό κόμμα η Κομμουνιστική Διεθνής, που πνίγηκε αργότερα με την επικράτηση της σταλινικής αντεπανάστασης στη Ρωσία και το πέρασμα των ΚΚ με το μέρος της, μέχρι να διαλυθεί προς το τέλος του πολέμου, στο όνομα της συμμαχίας του Στάλιν με τους δυτικούς συμμάχους του.

Στην Ελλάδα το ΚΚΕ με τον αρχηγό του Ζαχαριάδη ήταν πρωτοπόρο στην αλληλοσφαγή των προλεταρίων. Στο περίφημο γράμμα του στις 31 Οκτώβρη του '40 έγραφε: "Στον πόλεμο που διεξάγει η κυβέρνηση Μεταξά πρέπει να δώσουμε όλες τις δυνάμεις χωρίς επιφύλαξη". Να το νόημα της υπεράσπισης της πατρίδας. Φασίστες και "κομμουνιστές" συμάχησαν για να την σώσουν. Καμιά κουβέντα για την επαναστατική συναδέλφωση των ελλήνων και ιταλών προλεταρίων ενάντια στους έλληνες και ιταλούς αστούς. Τα ρεφορμιστικά ΚΚ σε όλο τον κόσμο προετοίμασαν και τελικά παρέσυραν το προλεταριάτο να δεχτεί τον αστικό πόλεμο και να απαρνηθεί την επανάσταση.

ΓΙΑ ΤΟ ΕΑΜ-ΕΛΛΑΣ.

Σήμερα που η κυβέρνηση αναγνώρισε την Εθνική Αντίσταση της έδωσε έτσι και την πραγματική της διάσταση. Ο κύριος φορέας της το ΕΑΜ-ΕΛΛΑΣ καλούσε αστούς & προλετάριους, όλους τους έλληνες, χωροφύλακες, αξιωματικούς, επιχειρηματίες, εργάτες, αγρότες κλπ να ταχθούν στον αγώνα στο πλευρό των άγγλων και αμερικάνων (τότε "ξέχασαν" ότι ήταν ιμπεριαλιστές και τους αποκαλούσαν "μεγάλους συμάχους"), ενάντια στο άλλο ιμπεριαλιστικό μπλοκ. Αυτό ήταν το νόημα της Αντίστασης στους κατακτητές. Το ΕΑΜ-ΕΛΛΑΣ, ενταγμένο στο αγγλικό στρατηγείο της Μέσης Ανατολής, έβαλε τους έλληνες προλετάριους να ενωθούν με τους χτεσινούς εκμεταλλευτές τους, τους αστούς, με τους χθεσινούς μακελάρηδες τους, τους στρατιωτικούς και τους χωροφύλακες.

Για όσους θα θελήσουν να μας πουν ότι οι προλετάριοι δεν ήταν έτοιμοι για την επανάσταση, τους απαντάμε: Πως θα μπορούσαν να ετοιμαστούν όταν οι δήθεν κομμουνιστές με τα εθνικιστικά τους κηρύγματα τους έσπρωχναν στην αγκαλιά των αστών, όταν έπνιγαν τα ταξικά τους συμφέροντα στο όνομα της ενότητας με τους καταπιεστές τους;

Σήμερα σχεδόν 40 χρόνια μετά τον πόλεμο, η ιστορία μας επαλήθευσε: και στις νικήτριες και στις νικημένες χώρες, η αστική τάξη βασιλεύει καταπιέζοντας την εργατική τάξη. Τοπικοί πόλεμοι ξεσπάνε παντού. Πείνα, ανεργία, αγχος, ανασφάλεια, μιζέρια για τους καταπιεσμένους, κλιδή και καλοπέραση για τους καταπιεστές που προετοιμάζουν τον τρίτο παγκόσμιο πόλεμο για να γλυτώσουν τον καπιταλισμό από την κρίση που τον μαστίζει. Έχοντας συμπαραστάτες τους λακέδες, τους ψευτοκομμουνιστές και ψευτοσοσιαλιστές, που αποκοιμίζουν το προλεταριάτο με την προπαγάνδα τους για ειρήνη, λαϊκή-εθνική ενότητα, δημοκρατία κλπ. Κρύβοντας το γεγονός ότι η μοναδική λύση για να υπάρξει πάντα & παγκόσμια η ειρήνη, είναι η ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ, η εγκαθίδρυση της ΔΙΚΤΑΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΤΟΥ που θα οδηγήσει τους εκμεταλλευμένους στην κοινωνία χωρίς καταπίεση ανθρώπου από άνθρωπο, τον ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟ.

ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΚΕΣ

ΕΠΟΠΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ

Το παρακάτω άρθρο έχει σαν σκοπό να εξετάσει τη διαμορφωση της ταχτικής του ΠΑΣΟΚ πάνω στο θέμα της κρατικής παρέμβασης με τις νέες μορφές που παρουσιάζονται, έχοντας σαν κύριους άξονες την πολιτική στους δημόσιους οργανισμούς και επιχειρήσεις που ελέγχονται από το κράτος ("κοινωνικοποιήσεις"), στις προβληματικές επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα (μέσω του Οργανισμού Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων) και τα Εποπτικά Συμβούλια.

Είναι πολύ σημαντικό να εξετασθεί σήμερα αυτή η ταχτική γιατί δίνει το μέτρο της προσπάθειας να δοθεί λύση στην κρίση του καπιταλισμού, αλλά και γιατί μέσα από την προπαγάνδα που κάνει το ΠΑΣΟΚ παρουσιάζοντας την προσπάθεια αυτή σαν "σοσιαλιστικό" τρόπο για το ξεπέρασμα της κρίσης, μπάζει κυριολεκτικά την πολιτική μέσα στους χώρους δουλειάς των συγκεκριμένων επιχειρήσεων και κάνει τους εργαζόμενους από τις ίδιες τις ανάγκες επιβίωσης να προβληματίζονται για τις πιο αποτελεσματικές λύσεις.

Επομένως η γνώση της κατάστασης και κάποιοι πρώτοι άξονες επέμβασης και προπαγάνδας στους εργαζόμενους σε αυτές τις επιχειρήσεις που κινητοποιούνται περισσότερο σε αυτή την περίοδο είναι απαραίτητα.

Ο όρος "κοινωνικοποίηση" μπήκε για πρώτη φορά από το ΠΑΣΟΚ στην προεκλογική περίοδο του '81. Αποτέλεσε δε σαν προεκλογικό σύνθημα τον κύριο άξονα της προπαγάνδας του για να της δώσει "σοσιαλιστικό" χρώμα.

Σκόπιμα βέβαια η έννοια παρέμεινε θολή και α ξεκαθάριστη με αποτέλεσμα να δημιουργείται σύγχυση για την ουσία του όρου (άλλοι καταλάβαιναν εθνικοποιήσεις, άλλοι απλό έλεγχο, κλπ), δίνοντας έτσι την ευχέρεια στον Α. Παπανδρέου να τον χρησιμοποιεί ανάλογα με τις προεκλογικές ανάγκες του.

ΣΤΟΝ ΙΔΙΩΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Εδώ το μεγάλο αγκάθι παραμένουν οι προβληματικές επιχειρήσεις. Ήδη ο κατάλογος αυτών που χρειάζονται άμεση επέμβαση περιλαμβάνει γύρω στις 100 μονάδες που απασχολούν 30.000 εργαζόμενους. Διάφοροι υπολογισμοί τις ανεβάζουν στο σύνολο τους στις 300, ενώ τα χρέη των πρώτων 126 από αυτές προς το δημόσιο βρίσκονται στο επίπεδο των 200 δις. Αν λάβουμε υπόψη ότι ένα μεγάλο μέρος από αυτές είναι από τις μεγαλύτερες βιομηχανικές μονάδες (Αθηναϊκή Χαρτοποιία, ΜΕΛ, Λαδόπουλος, Λάρκο κλπ) από τις οποίες εξαρτώνται εκατοντάδες μικρότερες επιχειρήσεις, όπως επίσης ότι υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός υπερχρεωμένων επιχειρήσεων που δεν υπάγονται στις προβληματικές, καταλαβαίνουμε τότε ότι είναι πρόβλημα ζωής ή θανάτου για την κυβέρνηση να πάρει κάποια μέτρα.

Βέβαια μετά το ανέβασμα του ΠΑΣΟΚ στην κυβέρνηση, φάνηκε ότι όλη η προηγούμενη φιλολογία, δεν χρησιμοποιήθηκε παρά για την προσπάθεια ξεπεράσματος της κρίσης του καπιταλισμού — βάζοντας κάποια τάξη στο χάος που είχε δημιουργηθεί ως τώρα — στηριζόμενο και εκμεταλλεόμενο όσο μπορεί περισσότερο τις δυνατότητες του κράτους από το βάρος που έχει στην ελληνική οικονομία, να επεμβαίνει στις επιχειρήσεις που παρουσιάζουν τα πιο άμεσα προβλήματα (προβληματικές και υπερχρεωμένες).

Οι εξαγγελίες βέβαια για "κοινωνικοποιήσεις" ήρθαν παράλληλα με εκείνες για συμμετοχή των εργαζόμενων, αυτοδιαχείριση, συνδιαχείριση κλπ, προσδιορίζοντας, πίσω από τις ωραιοποιημένες έννοιες, ποιο θα είναι το θύμα όλης αυτής της προσπάθειας, δηλ. οι ίδιοι οι εργαζόμενοι.

Πριν δούμε πιο συγκεκριμένα την εξέλιξη μετεκλογικά της πολιτικής στο συγκεκριμένο θέμα, ας κάνουμε μια μικρή αναδρομή στη στάση της κυβέρνησης προς τις διάφορες κοινωνικές ομάδες, όπου υπήρχε άμεση ανάγκη για να την συγκεκριμενοποιήσει.

Προς τη μεριά των όργανων της εξουσίας, στρατό και σώματα ασφαλείας, έκανε γενναϊόδωρες παροχές καταφέροντας να "προφτάσει" οποιεσδήποτε αντιδράσεις τους.

Προς τη μεριά των εργαζόμενων, μετά την αρχική, σχετικά με πριν, πιο ανοιχτότερη εισοδηματική πολιτική, πάγωσε τους μισθούς και τα μεροκάματα και χτύπησε κάθε διεκδίκηση που ξέφευγε από τα καθορισμένα πλαίσια, κύρια στις επιχειρήσεις και οργανισμούς που εργοδότης είναι το ίδιο το κράτος. Παράλληλα όπου οι αντιδράσεις γίνονται ιδιαίτερα ενοχλητικές λύνει τα χέρια της αστυνομίας (Κεντρικός Αποχετευτικός Αγωγός στη Θεσσαλονίκη, ΗΛΠΑΠ, Παπαδόπουλου, ναυτεργάτες Πειραιά, κλπ).

Προς τη μεριά της αστικής τάξης παραχώρησε μια σειρά παροχές, προνόμια και διευκολύνσεις. Προσπαθώντας μάλιστα να κερδίσει την εμπιστοσύνη της προχώρησε και στην ιδεολογική άμβλυση των εντυπώσεων για το ρόλο της ("οι βιομήχανοι δεν είναι άρχουσα τάξη"). Βέβαια η επενδυτική αποχή των βιομηχανιών συνεχίζεται και κάποιες οξύνσεις στις σχέσεις κυβέρνησης-ΣΕΒ δημιουργούνται κατά καιρούς (ιδίως τελευταία με την υπόθεση της ΗΡΑ-ΚΛΗΣ ΑΓΕΤ), αλλά η ουσία παραμένει ότι η κυβέρνηση προσπαθεί να δημιουργήσει κατάσταση συμφέρουσα για βιομηχανικές επενδύσεις στον ιδιωτικό τομέα. Και αυτό γιατί η ιδιωτική βιομηχανία είναι η κινητήρια δύναμη της ελληνικής οικονομίας, το δε κράτος όπου έχει προσβάσεις στο βιομηχανικό κλάδο είναι περισσότερο σε επίπεδο τραπεζικής συμμετοχής.

Πράγματι ολόκληρη η ελληνική οικονομία είναι προβληματική πράγμα που επηρεάζει άμεσα την κρατική πολιτική επέμβασης στο δημόσιο αλλά και στον ιδιωτικό τομέα που συγκεκριμενοποιήθηκε μέχρι σήμερα ως εξής:

Εξέκρινε βέβαια αυτή την προσπάθεια αφού προσαρμόστηκε πρώτα στην πραγματικότητα που προήλθε από τις συνεχείς επιθέσεις και "συμβουλές" των εργοδοτικών οργανώσεων, ότι δηλ. το δικαίωμα του επιχειρηματία να κανονίζει τα της επιχείρησής του είναι ιερό και απαραβίαστο, για όσο διάστημα θέλει να την κρατήσει.

Ετσι αναγκάστηκε ακόμα και σαν ορολογία να αλλάξει το σκεπτικό της επέμβασης της. Η φιλολογία περί "κοινωνικοποίησης" πήγε περίπατο στις δυο περιπτώσεις που εκδηλώθηκε η παρέμβαση του κράτους στον ιδιωτικό τομέα: το νόμο για τις προβληματικές όπου ο οργανισμός που συγκροτήθηκε ονομάζεται Οργαν. Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (ΟΑΕ) σε αντίθεση με προηγούμενο νο-

μοσχέδιο που τον ήθελε Οργανισμό Κοινωνικοποιημένων Επιχειρήσεων. Και το νόμο για τα Εποπτικά Συμβούλια του κλάδου "μεταλλεία-ορυχεία" όπου όρος Κοινωνικοποίηση δεν υπάρχει πουθενά.

Ας δούμε όμως πιο συγκεκριμένα τους δυο νόμους:

1. Οργανισμός Οικονομικής Ανασυγκρότησης Επιχειρήσεων (ΟΑΕ). Στην ουσία με το νόμο αυτό μετατίθενται οι ευθύνες από τους επιχειρηματίες στο κράτος για την κατάσταση των προβληματικών επιχειρήσεων. Ενώ τίποτα που να προκαλεί ανησυχία σε αυτούς για διώξεις δεν προβλέπεται. Απεναντίας στο διάστημα υπαγωγής τους στον ΟΑΕ αναστέλλονται τα χρέη τους, ενώ υπάρχει δυνατότητα (σε περίπτωση μετοχοποίησης των οφειλών τους) να δοθούν μετοχές και στους παλιούς μέτοχους. Ακόμα και το μετοχικό κεφάλαιο του ΟΑΕ (2 δις δρχ που μπορεί να φτάσει τα 5 δις) καταβάλλεται από το δημόσιο, δηλ. από τα λεφτά των φορολογούμενων. Το κράτος στην πλήρη υπηρεσία του κεφάλαιου!

Αυτό βέβαια που ούτε καν υπάρχει έστω και σαν αναφορά είναι η τύχη των εργαζόμενων σε όσες από τις προβληματικές κριθούν μη βιώσιμες και κλείσουν.

2. Εποπτικά Συμβούλια.

Καθιερώθηκαν στον κλάδο "μεταλλεία-ορυχεία" που βάσει των στοιχείων που υπάρχουν μπαίνει τέταρτος στην σειρά των προβληματικών κλάδων μετά την Κλωστοϋφαντουργία, την Χαρτοποιία και την Μεταλλουργία. Διαλέχτηκε δηλ. ένας κλάδος όχι πρώτος στη σειρά για να μη δημιουργηθεί η εντύπωση ότι τα Ε.Σ. έχουν σκοπό να υποκαταστήσουν άμεσα τους επιχειρηματίες που κινδυνεύουν.

Ο ρόλος που ορίστηκε να παίξουν δεν διαφέρει από το ρόλο μιας οποιασδήποτε κρατικής επιτροπής με γνωμοδοτικό χαρακτήρα. Ο τρόπος συγκρότησης, θητείας, κλπ των μελών τους μένει απροσδιόριστος από το νόμο και υπάγεται στην δικαιοδοσία του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας. Οι αντιπρόσωποι δεν θα είναι εκλεγμένοι από τους

εργαζόμενους αλλά διορισμένοι, ενώ θα έχουν πολύ περιορισμένες δυνατότητες ελέγχου αλλά και πληροφόρησης πάνω σε απόρρητα στοιχεία των υπαγομένων επιχειρήσεων (για τους παραβάτες προβλέπεται από τον ισχύοντα νόμο δίωξη μέχρι και εξη μήνες και χρηματικό πρόστιμο). Η συγκρότησή τους είναι σε κλαδικό ή περιφερειακό επίπεδο, αφαιρώντας έτσι τη δυνατότητα άμεσου ελέγχου από αντιπροσώπους που βρίσκονται μέσα στους χώρους δουλειάς.

Για την ώρα όλα δείχνουν ότι από τις ίδιες τις δυνατότητες που τους παρέχονται, αλλά και το βραδυ ρυθμό που εξελίσσονται (καμιά εξαγγελία για πιθανότητα ίδρυσης δεύτερου Ε.Σ. δεν υπάρχει) δείχνουν ότι είναι γραφειοκρατικά όργανα, που παίζουν λιγώτερο ουσιαστικό ρόλο και περισσότερο πολιτικό. Δηλαδή για τα αφεντικά την απειλή ότι μιας και έγινε η αρχή μπορεί σε πιο οξυμένες καταστάσεις να προχωρήσει η κυβέρνηση και σε πιο ουσιαστικά βήματα ελέγχου και για τους εργαζόμενους την ψευδαίσθηση ελέγχου όπου δήθεν συμμετέχουν και οι ίδιοι.

Μπορούμε λοιπόν να βγάλουμε κάποια πρώτα συμπεράσματα σε ότι αφορά την ως τώρα κρατική παρέμβαση στον ιδιωτικό τομέα:

— Η κοινωνικοποίηση αφαιρέθηκε οπουδήποτε θα μπορούσε έστω και να υπονοήσει την προσπάθεια διεύθυνσης του κράτους στην ιδιωτική οικονομία.

— Το κράτος θα παίξει το ρόλο σωτήρα των επιχειρήσεων, δηλ. του "συλλογικού καπιταλιστή", που έχουν προβλήματα συνέχισης της λειτουργίας τους, χωρίς φυσικά διάθεση απόδοσης ευθυνών στους ιδιώτες καπιταλιστές.

— Καλούνται οι εργαζόμενοι να βοηθήσουν στην σωτηρία και ανόρθωση των επιχειρήσεων αυτών χωρίς να τους έχουν δοθεί και κάποιες υποσχέσεις για την εξασφάλιση της δουλειάς τους που θα μπορούσαν να αποτελέσουν κίνητρα για να τους κάνουν να δουλέψουν για αυτό το σκοπό!

στο δημόσιο τομέα και τους οργανισμούς

Εδώ, όπου υπάρχει άμεσα ο έλεγχος από το κράτος τα πράγματα είναι εντελώς διαφορετικά. Ενα βασικό σημείο είναι καθοριστικό στη στάση του κράτους αλλά και των εργαζόμενων: η μονιμότητα της δουλειάς τους. Η σιγουριά που τους δίνει αυτή η ιδιότητα έσπρωχνε τους εργαζόμενους —με την προηγούμενη αγωνιστική πείρα από την περίοδο της διακυβέρνησης της Δεξιάς— σε μια σειρά αγωνιστικών διεκδικήσεων αιτημάτων οικονομικής και θεσμικής φύσης κύρια.

Το ξεκίνημα προερχόταν βέβαια από την ψευδαίσθηση ότι σαν κυβέρνηση "δικιά τους" θα τα αντιμετώπιζε με πιο καλή διάθεση.

Η αντιμετώπιση από το κράτος είναι γνωστή: χτύπημα των απεργιών, ασφαλιστικά μέτρα & το καινούργιο φρούτο, κατηγορίες για "υπονόμευση της αλλαγής", "συντεχνίες υψηλόμισθων που έχουν παράλογες απαιτήσεις" κλπ.

Ο πρόσφατος νόμος για τις "κοινωνικοποιήσεις" στο δημόσιο τομέα είναι σίγουρο ότι κατατέθηκε μόνο και μόνο για να προλάβει μελλοντικές απεργίες (ο αγώνας στα ΗΠΑΠ βρισκόταν σε εξέλιξη) βάσει των διατάξεων του περιβόητου άρθρου 4 (βάσει του οποίου παραπέμφθηκαν οι εργαζόμενοι στην Εθνική Τράπεζα).

Εδώ πρέπει να πάρουμε μια απαραίτητη απόσταση από τις ρεφορμιστικές δυνάμεις, κύρια το ΚΚΕ, που μέσω της ΟΤΟΕ τράβηξε όλη την κινητοποίηση ενάντια στο τότε νομοσχέδιο. Σίγουρα το άρθρο 4 σκοπό έχει να προκαλεί νομικίστικα προβλήματα που δίνουν την ευκαιρία στην νομική απαγόρευση των απεργιών. Από την άλλη όμως το ΚΚΕ πρωτοπόρο, στο σπάσιμο των απεργιών που ξεφεύγουν από

τον έλεγχο του, έβλεπε σε αυτό τον κίνδυνο να μη μπορούν να παίρνουν αποφάσεις-καπέλλα τα Διοικητικά Συμβούλια των συνδικαλιστικών οργανώσεων που ελέγχει και να χρησιμοποιεί απεργίες για πολιτική και μόνο πίεση. Παράδειγμα οι διάφορες παραδίδες απεργιών που κηρύσσονται στον ιδιωτικό τομέα (οικοδόμοι, λογιστές κλπ) που ελάχιστα προετοιμάζονται, ποτέ δεν είναι παραπάνω από 24ωρες, ελάχιστοι συμμετέχουν και ακόμα πιο ελάχιστοι πηγαίνουν στις συγκεντρώσεις-φιάσκα. Ενώ είναι σίγουρο (όσοι συμμετέχουν σε ζωντανές συνδικαλιστικές οργανώσεις το ξέρουν πολύ καλά) ότι για να ξεκινήσει μια πραγματικά αγωνιστική απεργιακή κινητοποίηση χρειάζεται η σύμφωνη γνώμη όχι μόνο του 50%+1 αλλά της συντριπτικής πλειοψηφίας των ενεργών μελών. Όσο και αν φαίνεται αυτό "αντιδραστικό" είναι όμως η ουσία για το ξεκίνημα ενός αγώνα εργαζομένων, που δεν έχει βέβαια καμιά σχέση με τα αιτήματα για νομική κατοχύρωση του συνδικαλισμού ή για νόμους για την προστασία του, γιατί εντέλλει ο οποιοσδήποτε νόμος του κράτους —όπως και ο 1264/82 που αναγνωρίστηκε ότι έχει "θετικά" σημεία υπέρ των εργαζόμενων από όλους(*)— έχει σαν κύριο σκοπό το χτύπημα των απεργιών.

Η προσπάθεια κομματικής εκμετάλλευσης της κινητοποίησης ενάντια στο άρθρο 4 φάνηκε και από τον τρόπο που μεθοδεύτηκε. Συγκυριακή "ενότητα" στην κορυφή των 17 συνδικαλιστικών οργανώσεων με επικεφαλής την ΟΤΟΕ που ποτέ ως τότε δεν είχε δείξει τάσεις συμπαράστασης σε απεργιακούς αγώνες εκτός τραπεζικού χώρου, καμιά

(*) Πλήρης ανάλυση για τον νόμο 1264/82 υπάρχει στο "Κομμουνιστικό Πρόγραμμα" Νο 8, Νοέμβριος '82 με τον τίτλο: "Αντι-330": ψίχουλα με αντάλλαγμα την υποταγή.

προοπτική για συνέχιση των κινητοποιήσεων, συγκεντρώσεις χωρίς αγωνιστικό περιεχόμενο μόνο στις ώρες που συνεδρίαζε η Βουλή, προβολή των ομιλιών των βουλευτών του ΚΚΕ κλπ, κάτι βέβαια που έκανε τους εργαζόμενους που δεν ανήκαν στον χώρο του ΚΚΕ να μην συμμετέχουν σε αυτές τις κινητοποιήσεις

Όσο για τη θέση του ΚΚΕ για το υπόλοιπο μέρος του νόμου, εκεί φάνηκε η καπιταλιστική φύση του. Έχοντας σαν πρότυπο το μοντέλο κρατικού καπιταλισμού στη Ρωσία όπου οι κρατικές επιχειρήσεις λειτουργούν ακολουθώντας το ίδιο σύστημα υποταγής των εργαζόμενων στις ανάγκες της καπιταλιστικής παραγωγής, προώθησε την πραγματική "κρατικοποίηση" για την εξυπηρέτηση της "εθνικής" οικονομίας και όχι των μονοπωλίων (τι διαφορά έχουν άραγε αυτά τα δυο;) σε αντίθεση με την έστω και μπισαρδεμένη συμμετοχή που προωθεί το ΠΑΣΟΚ. Η φράση του Αμπατιέλου στην τηλεοπτική συζήτηση Αρσίνη-Μητσο-

τάκη-Αμπατιέλου είναι χαρακτηριστική: "εσείς τις λέτε κοινωνικοποιήσεις, εμείς τις λέμε εθνικοποιήσεις".

Αν αφήσουμε κατά μέρος το άρθρο 4 βλέπουμε ότι ο νόμος για τις "κοινωνικοποιήσεις" εισάγοντας την έννοια του εργαζόμενου-αφεντικού προσπαθεί να ποδηγητήσει το ανεβασμένο συνδικαλιστικό κίνημα των εργαζόμενων στο δημόσιο τομέα δίνοντας τους την ψευδαίσθηση ότι η ζωή τους θα καλυτερέψει όχι με τους αγώνες αλλά με συμμετοχή. Πράγμα βέβαια που έγινε πολύ λίγο πιστευτό λόγω της καταστολής των απεργιών. Όσο για την "ουσιαστική" συμμετοχή, που προπαγανδίζει το ΚΚΕ, αν παίρνει σαν μοντέλλο τον "υπαρκτό σοσιαλισμό" τότε οι λέξεις έχουν χάσει το νόημα τους... Πάντως "ουσιαστική" συμμετοχή σύμφωνα με τις διακηρύξεις του ΚΚΕ σημαίνει πραγματική συμμετοχή για την υπεράσπιση της "εθνικής οικονομίας", δηλ. του εθνικού κεφαλαίου και είναι τόσο αντεργατική όσο και εκείνη του ΠΑΣΟΚ.

στις μικτές επιχειρήσεις

Πρόκειται για επιχειρήσεις βιομηχανικές κύρια που λειτουργούν με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας (άνωνυμες εταιρίες) και την πλειοψηφία των μετοχών έχει το κράτος, είτε μέσω των μονοπωλίων, είτε των δήμων κλπ (πχ η ΠΥΡΚΑΛ). Ο νόμος για τις "κοινωνικοποιήσεις" αφορά και αυτές. Εδώ βέβαια η κατάσταση των εργαζόμενων είναι διαφορετική. Δουλεύοντας χωρίς το προσόν της μονιμότητας όπως και όλοι οι άλλοι εργαζόμενοι στον ιδιωτικό τομέα, έχουν τα ίδια προβλήματα με αυτούς. Με μόνη διαφορά πως προς το παρόν έχουν καλύτερες εργασιακές σχέσεις με το κράτος-εργοδότη, που αρχίζουν όμως να δέχονται τραντάγματα λόγω του περάσματος στα χέρια του κράτους επιχειρήσεων που εξακολουθούν να είναι προβληματικές (ΠΥΡΚΑΛ ΛΑΡΚΟ κλπ). Έτσι οι διοικήσεις αυτών των εταιρειών βάσουν σα βασική προϋπόθεση για την επίτευξη της "κοινωνικοποίησης" την αύξηση της παραγωγικότητας της εργασίας δηλ. την εντατικοποίηση της δουλειάς των εργαζόμενων για να ορθοποδήσει η επιχείρηση.

Είναι σίγουρο ότι όσο η κρίση θα μεγαλώνει και η ανασφάλεια θα παρουσιάζεται με μεγαλύτερη ένταση στις μικτές επιχειρήσεις που η συντριπτική πλειοψηφία των εργαζόμενων είναι εργάτες, όσο και περισσότερο οι τύχες τους θα δένονται με τις τύχες των εργαζόμενων σε ιδιωτικές επιχειρήσεις και η "κοινωνικοποίηση" θα δείχνει τις ουσιαστικές ομοιότητες που παρουσιάζει ως προς τους σκοπούς που επιδιώκει με τον ιδιώτη-εργοδότη.

Πρέπει να δοθεί μεγάλη σημασία στους εργαζόμενους σε αυτές τις επιχειρήσεις γιατί πρώτον βρίσκονται στο ίδιο σχεδόν επίπεδο με τους εργαζόμενους στις ιδιωτικές από πολλές απόψεις και δεύτερο γιατί οι συνέπειες της κρίσης, τους χτυπάνε άμεσα δείχνοντας ότι η "κοινωνία" όταν ξεφεύγει από το χώρο των δημόσιων οργανισμών αφαιρεί πιο εύκολα το κοινωνικό της προσωπείο.

Συμπεράσματα και προοπτικές

Πραγματικά μόνο η πρακτική που υπάρχει ως τα τώρα μπορεί να μας οδηγήσει σε συμπεράσματα για τις επιδιώξεις του ΠΑΣΟΚ στο συγκεκριμένο θέμα, επειδή ως τώρα οι έννοιες κοινωνικοποίηση, συμμετοχή των εργαζόμενων, συνδιαχείριση κλπ έχουν τόσο πολύ μπλεχτεί στις κατά καιρούς εξαγγελίες, διακηρύξεις και εφαρμογές, και σκόπιμα για να υπάρχει δυνατότητα ελιγμών αλλά και γιατί το ΠΑΣΟΚ δεν έχει συγκεκριμένη πολιτική προσπαθώντας να εξισορροπεί τις αντιθέσεις με τις διάφορες κοινωνικές τάξεις.

Τα συμπεράσματα λοιπόν είναι:

1. Η "κοινωνικοποίηση" επιδιώκεται με το νόμο για τις κρατικές, δημόσιες, ιδιωτικού δικαίου υπηρεσίες κι επιχειρήσεις όπου το κράτος έχει τον έλεγχο είτε στο κεφάλαιο, είτε στον τρόπο λειτουργίας τους.

Βασική τους επιδίωξη στον οικονομικό τομέα η αύξηση της παραγωγικότητας και η υποταγή στο οικονομικό πρόγραμμα της κυβέρνησης (5ετές).

Για τους εργαζόμενους σε αυτές, μέσα από μια συμμετοχή που τους δίνει μόνο τυπικά και όχι ουσιαστικά δικαιώματα, η αναστολή των αγώνων τους δημιουργώντας τους την ελπίδα ότι βοηθώντας στην αναδιοργάνωση τους θα βοηθήσουν και στην καλύτερηση του δικού τους βιοτικού επιπέδου.

Μπορούμε λοιπόν να πούμε ότι το ΠΑΣΟΚ "πρόλαβε" την τάση που δείχνουν φυσιολογικά οι εργαζόμενοι να στρέφονται άμεσα πια προς το κράτος για να του ζητήσουν λύσεις στην ανασφάλεια που τους κυριεύει, προωθώντας τη θεωρία της "κοινωνικοποίησης" και της συμμετοχής των εργαζόμενων.

Το κλείσιμο δεκάδων επιχειρήσεων και η αύξηση της ανεργίας δεν μπορούσε παρά να αναγκάσει το κράτος να προχωρήσει στην "κοινωνικοποίηση" της κρίσης. Οι εργαζόμενοι σε αυτές τις μονάδες αποτελούν το δυναμικό που κινητοποιείται από πραγματική ανάγκη επιβίωσης, σε αντίθεση με των δημόσιων οργανισμών που αντιμετωπίζουν τα πράγματα χωρίς το βραχνά, του αν θα έχουν δουλειά αύριο, αν και με τις τελευταίες κινητοποιήσεις άρχισαν οι απειλές για άρση της μονιμότητας.

Το ερώτημα βέβαια είναι αν μπορεί η συμμετοχή των εργαζόμενων και γενικότερα η "κοινωνικοποίηση" να ναι βήμα προς το σοσιαλιστικό μετασχηματισμό. Αν με όλα αυτά τα μέτρα μπορεί να καλυτερέψει η θέση των εργαζόμενων και να ξεπεραστεί η κρίση.

Η απάντηση των κομμουνιστών και στις δυο περιπτώσεις είναι όχι! Ολόκληρο αυτό το πλέγμα των μέτρων δεν αποτελεί τίποτε άλλο παρά μια νέας μορφής προσπάθεια για το ξεπέρασμα της κρίσης της αστικής κοινωνίας και

το μεγαλύτερο δέσιμο των εργαζόμενων στην καπιταλιστική σκλαβιά. Μόνο μετά από την επικράτηση της κομμουνιστικής επανάστασης και για την μεταβατική περίοδο της δικτατορίας του προλεταριάτου μπορούν να εφαρμοστούν πραγματικά μέτρα συμμετοχής και ελέγχου της εργατικής τάξης που δεν θα έχουν βέβαια καμιά σχέση με την ταξική συνεργασία αφού θα πετάξουν έξω τους αστούς και θα τείνουν στην καταστροφή του αστικού τρόπου παραγωγής, δηλ. ολόκληρου του πλέγματος ανταλλαγών, εμπορίου,

μισθωτής εργασίας κλπ.

2. Στον ιδιωτικό τομέα επιδιώκεται μια ακόμα πιο τυπική συμμετοχή μέσω των Εποπτ. Συμβ. (προς το παρόν μιλάμε μόνο για ένα στην περιοχή Εύβοιας) που θα χρησιμεύσει και για την προώθηση της ταξικής συνεργασίας, αλλά κύρια σαν υπόμνηση προς τους αστούς για τη διάθεση του κράτους να αναλάβει πρωτοβουλίες όπου οι ίδιοι απέχουν

Δεχόμαστε ή όχι συμμετοχή και έλεγχο

Με αυτά τα δεδομένα μπορεί να μπει το ερώτημα: πρέπει οι κομμουνιστές να προωθούν την συμμετοχή, τον έλεγχο και γενικά ότι έχει σχέση με μορφές οργάνων όπου συμμετέχουν τα αφεντικά με τους εργαζόμενους;

Το να λέγαμε απλά ένα "οχι" θα ήταν μεγάλο πολιτικό λάθος στην σημερινή κατάσταση όπου:

— Υπάρχει πτώση των εργατικών διεκδικητικών αγώνων κι επομένως χαμηλός βαθμός ταξικής συνείδησης, με αποτέλεσμα οι εξαγγελίες του ΠΑΣΟΚ να φαίνονται σαν η μοναδική προοπτική για το ξεπέρασμα της κρίσης.

— Η ανεργία έχει φτάσει τα τελευταία χρόνια σε ψηλά επίπεδα.

— Η εμπειρία είναι εντελώς καινούργια στην Ελλάδα, μη έχοντας έτσι να συγκριθεί με προηγούμενες παρόμοιες εμπειρίες που να έχουν αποδείξει την αναποτελεσματικότητά τους (όπως σε άλλες χώρες του εξωτερικού).

— Υπάρχει ακόμα σε μεγάλο βαθμό η ψευδαίσθηση ότι αυτή η κυβέρνηση μπορεί να προωθήσει λύσεις σε προβλήματα των εργαζόμενων, αν και οι ίδιοι την βοηθήσουν, και τέλος,

— Όσοι αγώνες γίνονται έχουν αμυντικό χαρακτήρα, δηλ. ξεκινούν μετά από κλείσιμο επιχειρήσεων, μαζικές απολύσεις και διαθεσιμότητες και βέβαια βρίσκουν τους εργαζόμενους απροετοίμαστους σχετικά με τις μεθόδους αγώνα και κατά συνέπεια πιο ευάλωτους σε λύσεις ρεφορμιστικές.

Βλέπουμε λοιπόν ότι ετσι ή αλλιώς οι εργαζόμενοι α-

ποδέχονται ή τουλάχιστον δεν απορρίπτουν παρόμοιες προοπτικές. Μια γενική προπαγάνδα άρνησης λοιπόν δεν θα πετύχαινε τίποτε άλλο από το ξέκομμα απ' τις διαθέσεις της μάζας των εργαζόμενων, αφήνοντάς τους έρμαιους στη ρεφορμιστική προπαγάνδα. Τη στιγμή μάλιστα που αυτή η πολιτική αποτελεί όπως το βλέπουν οι εργαζόμενοι, ένα βήμα μπροστά, σχετικά με την πολιτική της Δεξιάς.

Απεναντίας αυτό που χρειάζεται στις σημερινές συνθήκες είναι η προσπάθεια να μπουνε οι αγώνες για εξασφάλιση της δουλειάς σε ταξική βάση, όταν μάλιστα υπάρχουν πολλά θετικά στοιχεία που δεν πρέπει να μείνουν ανεκμετάλλευτα, όπως: η κατευθείαν αντιπαράθεση με το κράτος όταν ο ιδιώτης-εργοδότης τα παρατάει, που δείχνει στους εργαζόμενους—μέσα από αυτή την αδυναμία του να δώσει λύσεις που τους ωφελούν, την άρνηση να χτυπηθεί με τους αστούς, την υποχωρητικότητα, την αδιαφορία κλπ—ποιων τα συμφέροντα εξυπηρετεί τελικά. Επιπλέον ξεφεύγοντας από τις καθαρά οικονομικές διεκδικήσεις οι εργαζόμενοι προβληματίζονται γενικότερα πάνω στη δομή της κοινωνίας, τις δυνατότητες να ξεπεραστεί η κρίση, το ρόλο του κράτους και των αφεντικών, τη "σοσιαλιστικότητα" των διαφόρων εξαγγελιών, διευκολύνοντας έτσι επεμβάσεις στα παραπάνω πολιτικά προβλήματα, πράγμα που θα ήταν πολύ δύσκολο σε άλλες περιόδους. Άλλωστε η δοκιμασία στην πράξη αυτής της πολιτικής είναι ο καλύτερος προπαγανδιστής της ανεπάρκειας και των πραγματικών της σκοπών. Παραδείγματα υπάρχουν πολλά: η ΒΕΛΚΑ που διαφημίστηκε σαν το πρώτο πετυχημένο πείραμα αυτοδιαχείρισης τελικά έκλεισε, η ΠΥΡΚΑΛ που εξακολουθεί να παραμένει προβληματική, είναι δυο πολύ χαρακτηριστικές περιπτώσεις.

Τι να κάνουμε

Θα ήταν βέβαια αδύνατο, χωρίς τον κίνδυνο να πέσουμε σε λαθεμένες εκτιμήσεις, να δόσουμε κάποιες συγκεκριμένες επιλογές για την τακτική επέμβασης μας στους εργαζόμενους των επιχειρήσεων αυτών. Κι αυτό γιατί οι εμπειρίες που υπάρχουν από επεμβάσεις είναι λίγες και δεν μπορούν να γενικευτούν, η προσπάθεια είναι πολύ μικρή και οι καταστάσεις διαφέρουν ριζικά από επιχείρηση σε επιχείρηση. Επιπλέον είναι μια λιγόχρονη εμπειρία για όλους που λίγα μπορεί να προσφέρει από πείρα προηγούμενων παρόμοιων καταστάσεων.

Μπορούμε όμως να δώσουμε κάποιους πρώτους προπαγανδιστικούς και τακτικούς άξονες επέμβασης για να μπου οι αγώνες των εργαζόμενων σε ταξική βάση. Εδώ πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπόψη ότι η επέμβαση θα είναι επηρεασμένη από το γεγονός ότι η συμμετοχή κι ο έλεγχος μήκαν σαν προοπτικές από το ίδιο το κράτος και όχι από τους εργαζόμενους μέσα από κάποια αγωνιστική πείρα, επομένως ο βασικός άξονας επέμβασης πρέπει να είναι η προώθηση των αγώνων των εργαζόμενων όπου θα δέχονται ή θα απορρίπτουν τις διάφορες λύσεις μέσα από την πείρα που θα αποκτούν από αυτούς.

Κάτω από αυτή την οπτική λοιπόν μπορούμε να βάλουμε τους παρακάτω άξονες επέμβασης:

1. Τα αιτήματα να μπαίνουν στη βάση προώθησης των ταξικών συμφερόντων των εργαζόμενων όπως εξασφάλιση δουλειάς, πληρωμένο ολόκληρο το μεροκάματο στη διαθεσιμότητα κλπ, χωρίς αποδοχή θυσιών.

Μια γενική και αόριστη όμως τέτοια προπαγάνδα δεν μπορεί να προσφέρει τίποτε αν δεν υπάρχει σαφής γνώση της κατάστασης που επικρατεί στη συγκεκριμένη περίπτωση, ώστε να τονίζονται οι δεσμοί της επιχείρησης με το κράτος και γενικότερα την οικονομία από όπου φαίνεται ότι κάθε μέτρο έχει σαν πρωταρχική φροντίδα τη διασφάλιση των δικών του συμφερόντων έστω και σε βάρος των εργαζόμενων. Επομένως πρέπει να μπαίνει συνεχώς το δίλημμα: "αφού δεν μας δίνουν καμιά εγγύηση για την εξασφάλιση της δουλειάς μας γιατί να βοηθήσουμε;". Αυτό βέβαια δε σημαίνει ότι "αν μας δώσουνε εγγυήσεις θα βοηθήσουμε" αλλά βάζει στη συγκεκριμένη στιγμή, που είναι σαφές ότι η κυβέρνηση δεν μπορεί να δώσει εγγυήσεις ένα δίλημμα που τους ωθεί σε διαδικασίες αγωνιστικές & όχι σε στάση παθητικής αναμονής και αποδιοργάνωσης. Εδώ μπορούν να χρησιμοποιούνται σαν παραδείγματα, γενικότερα, οι τόσες υποσχέσεις που πάθηκαν πίσω (ετεροχρονισμός της ΑΤΑ, πάγωμα των μισθών, συντάξεων κλπ), πέρα από εκείνες που δόθηκαν για τη συγκεκριμένη επιχείρηση που υπάρχει πρόβλημα.

Τεχνικές εταιρείες

Ο αγώνας της «Ελληνικής Τεχνικής» ενάντια στις απολύσεις

ΜΕΓΑΛΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ - ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΚΡΙΣΗ

Οι μεγάλες τεχνικές εταιρείες άρχισαν να αναπτύσσονται στη μεταπολεμική περίοδο λόγω της ανοικοδόμησης που φυσιολογικά αρχίζει μετά από τις καταστροφές ενός πόλεμου (που στην Ελλάδα η χρονική του διάρκεια παρατάθηκε με τον εμφύλιο '46-'49). Αποτέλεσμα ήταν ένας οικοδομικός οργασμός σε ιδιαίτερα ανεβασμένο ποσοστό στην Ελλάδα, σχετικά με τις αναπτυγμένες χώρες, όπως συμβαίνει συνήθως σε περιπτώσεις χωρών που η καπιταλιστική τους ανάπτυξη άρχισε αργά (αρχές του 20ου αιώνα)

Η μεγάλη —και απότομη— άνοδος αυτών των εταιρειών (1) έγινε στην περίοδο της απριλιανής δικτατορίας, όπου εκτός από τα μεγάλα τεχνικά έργα του Δημοσίου περικτάθηκαν και σε έργα στο εξωτερικό, κύρια σε χώρες της Μ. Ανατολής και της Β. Αφρικής. Κάτι που βοήθησε τα μέγιστα το ελληνικό κεφάλαιο στην προώθηση των οικονομικών σχέσεων με τις αραβικές χώρες. Σαν συνέπεια αυτού ήταν η περίοπτη θέση των μεγάλων τεχνικών εταιρειών και οι ιδιαίτερες "διευκολύνσεις" που τους παρέιχε το κράτος. Οι "διευκολύνσεις" αυτές ξεκίνησαν από την ανεξέλεγκτη χρηματοδότηση τους, όπου ένα μεγάλο μέρος

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

Η διάρθρωση των επιχειρήσεων χωρίζει τους εργαζόμενους σε δυο βασικές κατηγορίες: των κεντρικών γραφείων και των εργοταξίων.

Στα εργοτάξια βρίσκεται ο κύριος όγκος των εργαζόμενων που, εκτός από ελάχιστους διοικητικούς (μηχανικούς, εργοδηγούς, λογιστές κλπ) ανθρώπους της εργοδοσίας συνήθως, αποτελείται από εργάτες, τεχνίτες συνεργείων (3), χειριστές μηχανημάτων, οδηγούς, ηλεκτρολόγους κλπ. Χαρακτηριστικά τους είναι: οι ισχυροί δεσμοί που έχουν με την αγροτική οικονομία επειδή τα περισσότερα έργα γίνονται έξω από τα μεγάλα αστικά κέντρα κι έτσι πολλοί από αυτούς είναι μισοεργάτες-μισοαγρότες με αποτέλεσμα ένα αρκετά χαμηλότερο σχετικά με τους βιομηχανικούς εργάτες επίπεδο ταξικής συνειδητοποίησης (4) και η περιορισμένη χρονική διάρκεια της εργασίας τους (συνήθως 1-3 χρόνια). Παράγοντες που είναι ανασταλτικοί στην ανάπτυξη συνδικαλιστικού κινήματος σε αυτούς τους χώρους. Πάντως υπάρχουν πολλά εργοταξιακά σωματεία που προωθούν κύρια αιτήματα εφαρμογής των συλλογικών συμβάσεων κανονική πληρωμή της μισθοδοσίας, καλλιτέρευση συνθηκών δουλειάς και λιγότερο οικονομικά αιτήματα.

Στα κεντρικά γραφεία που συνήθως βρίσκονται στην Αθήνα εργάζονται υπάλληλοι διαφόρων ειδικοτήτων (σχεδιαστές, μηχανικοί λογιστές, δακτυλογράφοι, κλητήρες κλπ) με σύμβαση αορίστου χρόνου, με αποτέλεσμα να βοηθιέται ο "μονιμότερος" συνδικαλισμός, αλλά και να υπάρχουν πολλοί ανασταλτικοί παράγοντες στην ανάπτυξη του που κυριότερος ήταν η συνύπαρξη υφισταμένων με προιστάμενους ή χαμηλόμισθων με υψηλόμισθους που μπορούν να συσπειρώνονται στο ίδιο σωματείο λόγω της κοινότητας πολλών προβλημάτων τους όπως σε θέματα αυξήσεων, συνθηκών εργασίας ή εξασφάλισης δουλειάς.

Σήμερα υπάρχουν περί τα 15 σωματεία στο χώρο των γραφείων τεχνικών εταιρειών. Όλα ιδρύθηκαν μετά το τέλος της περιόδου των μεγάλων εργατικών απεργιών '74-'77 (εκτός του σωματείου της

Ο αγώνας των εργαζόμενων στις μεγάλες τεχνικές εταιρείες ενάντια στις μαζικές απολύσεις και οι εμπειρίες και οι προοπτικές που εξετάζονται, φαίνονται μέσα από μια συνοπτική ανάλυση του χώρου αυτού, κάτω από το πρίσμα των άμεσων εμπειριών του μακροχρόνιου αγώνα των εργαζόμενων της ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ. Σκοπός του να συμβάλει στον προβληματισμό για την προώθηση μιας πραγματικά αγωνιστικής ταξικής προοπτικής, στους αγώνες των εργαζόμενων στις υπερχρεωμένες και προβληματικές επιχειρήσεις.

δεν επενδύονταν στις δαπάνες των έργων αλλά διέφερε σε καταθέσεις σε τράπεζες του εξωτερικού και επεκτείνονταν στην ουσιαστική ανυπαρξία ελέγχου. Πράγμα που τους επέτρεπε να κάνουν υπερτιμολογήσεις, να "καθίζουν" τα έργα και να ζητούν νέα δάνεια για την διεκπεραίωση τους κλπ.

Σε τελευταία ανάλυση οι εταιρείες αυτές είχαν όλα τα χαρακτηριστικά της τυχοδιωκτικής ανάπτυξης της ελληνικής αστικής τάξης που επέτεινε τη σημερινή κατάσταση της υπερχρέωσης τους στις τράπεζες (2) σαν κύρια αιτία της κρίσης που παίρνουν σε αυτήν την περίοδο σε συνδυασμό και με την γενικότερη καπιταλιστική κρίση.

Η τελική κατάληξη βέβαια (όπως συμβαίνει πάντα) είναι οι μαζικές απολύσεις εργαζόμενων με τρεις βασικές επιδιώξεις:

1. εκβιασμός προς την κυβέρνηση για ανάθεση νέων έργων παραβλέποντας την υπερχρέωση τους (το μεγάλο παιχνίδι παίζεται με τα έργα στην Αλγερία)
2. μείωση των δαπανών τους και
3. ξεκαθάρισμα με το συνδικαλισμό στους χώρους δουλειάς.

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ που ιδρύθηκε τέλη του '76) και μόνο σε πέντε χώρους υπάρχει σχετικό αγωνιστικό προηγούμενο (ΑΡΧΙΡΟΔΟΝ, ΔΟΞΙΑΔΗ, ΣΚΑΠΑΝΕΑ, ΕΔΟΚ-ΕΤΕΡ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ).

Ο συνδικαλισμός λοιπόν και για τους λόγους που προαναφέραμε βρίσκεται σε χαμηλό επίπεδο σε αυτό το χώρο, ενώ υπάρχουν μεγάλες δυσκολίες διασύνδεσης γραφείων-εργοταξίων λόγω των διαφορών που προαναφέρθηκαν.

ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ-ΜΙΚΡΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Το "Σωματείο Εργαζόμενων στον όμιλο εταιρειών Ελληνικής τεχνικής" είναι όπως προαναφέραμε το παλιότερο στο χώρο των τεχνικών εταιρειών και έχει και τη μεγαλύτερη προιστορία αγώνων. Καλύπτει τους εργαζόμενους στα γραφεία της Ελληνικής Τεχνικής, της ΠΙΤΡΙΑ μελετητικής εταιρείας που ανήκει στους ιδιοκτήτες της Ελ. Τεχνικής και της ΗΕΛΑΡΓΟ θυγατρικής με εργοστάσιο πλαστικών στην Κόρινθο.

Η πρωτοβουλία για την ίδρυση του ξεκίνησε από μηχανικούς της γενιάς του Πολυτεχνείου, που όμως πολλοί από αυτούς αργό-

- (1) Οι μεγαλύτερες από αυτές (στις οποίες αναφέρεται το άρθρο) είναι οι ΕΔΟΚ-ΕΤΕΡ, ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ, ΣΚΑΠΑΝΕΥΣ και σε μικρότερο βαθμό οι ΣΕΚΤΕ, ΔΟΜΙΚΗ, ΟΔΩΝ-ΟΔΟΣΤΡΩΜΑΤΩΝ κλπ. Υπάρχουν και άλλες μεγάλες οι οποίες χρησιμοποιούν σαν έδρα την Αθήνα αλλά δουλεύουν στο εξωτερικό.
- (2) Σύμφωνα με στοιχεία του Οικονομικού Ταχυδρόμου (1-10-81) η υπερχρέωση τους έφθανε τα 16 δις δρχ. Σήμερα το ποσό αυτό έχει ανέβει σε πιο ψηλά επίπεδα.
- (3) Υπάρχουν και συνεργεία που λειτουργούν αυτόνομα εκτός εργοταξίων. Οι εργαζόμενοι εκεί έχουν μονιμότερη σχέση εργασίας από τους εργοταξιακούς.
- (4) Υπάρχουν εργοτάξια με καθημερινή εργασία που ξεπερνά το 7ωρο. Ένα ποσοστό εργατών, οικοδόμων κύρια, δέχεται να δουλέψει όμως επειδή η καθημερινή επικόλληση ενσημών τους χρειάζεται για τη σύνταξη. Σινηθώς οι εργάτες αυτοί είναι ηλικιωμένοι και φυσικά έχουν λιγότερα "κίνητρα" για να συνδικαλιστούν.

τερα είτε βρήκαν καλλίτερη δουλειά και τα παράτησαν, είτε γύρισαν με το μέρος της εργοδοσίας. Η ταξική θέση τους σαν στελεχών κυριάρχησε τελικά του αγωνιστικού παρελθόντος.

Η δύναμη πίεσης του σωματείου - βασικό σημείο - δεν ήταν το σταμάτημα παραγωγής (αφού αυτή δεν υπάρχει) αλλά περισσότερο η δυσφήμιση της εταιρείας σε περίοδο κινητοποιήσεων και οπωσδήποτε η αναταραχή που προκαλούσαν αυτές. Αυτό ήταν ένα σημαντικό μειονέκτημα που αφαιρούσε μεγάλο ποσοστό δυναμικής και ευνοούσε τάσεις συνδιαλλαγής με την εργοδοσία για να προωθηθούν τα διάφορα αιτήματα.

Αυτές όμως οι αντιλήψεις ξεπεράστηκαν από την ίδια την αντεργατική στάση της εργοδοσίας, όπου μετά από μια περίοδο αμυντικών μικροαπεργιών για επαναπροσλήψεις απολυμένων και στη συνέχεια αποδιολογώσεως του σωματείου, ξεκίνησαν από το 80 μέχρι το '82 μια σειρά απεργιακών κινητοποιήσεων μικρής βέβαια διάρκειας (στάσεις εργασίας) αλλά μεγάλης χρονικής (γύρω στους δύο μήνες κάθε χρονιά), όπου οι εργαζόμενοι πέτυχαν σημαντικές αυξήσεις (το '82 η μικρότερη αύξηση ξεπερνούσε τις 8000 δραχμές).

Οι προηγούμενοι αγώνες (που κάθε χρονιά ανέβαιναν ποιοτικά) έδωσαν σημαντικά εφόδια στους εργαζόμενους για τον φετινό αγώνα τους ενάντια στις απολύσεις για δύο βασικούς λόγους:
1. Ξεκαθάρισαν ότι καμιά προσπάθεια να βρεθεί μέση λύση στα πλαίσια συννενοήσεων με την εργοδοσία (όπως η ίδια το ζητήσε) δεν πρόκειται να προωθηθεί τα συμφέροντα τους (σημαντικό βήμα για υπάλληλους γραφείων) και
2. Παρέχον την αναγκαία αγωνιστική πρακτική πείρα για τη καλύτερη διεξαγωγή του αγώνα τους.

Ο ΦΕΤΕΙΝΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΑΠΟΛΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΔΙΑΦΕΣΙΜΟΤΗΤΕΣ

Πως ξεκίνησε

Με το βγάλοισμο στη διαθεσιμότητα 31 εργαζόμενων της ΠΑΡΤΙ για ένα μήνα (7/3-7/4) και μετά το τέλος της με 37 απολύσεις. Η επίσημη δικαιολογία ήταν οικονομικές δυσχέρειες ενώ οι εργαζόμενοι κλήθηκαν από την εργοδοσία να βοηθήσουν (!) για να ξεπεράσουν την κρίση όλοι μαζί. Η πρόταση αυτή πρακτικά θα σήμαινε, αν την αποδέχονταν οι εργαζόμενοι, τρέξιμο στους αρμόδιους για να τους δώσουν νέα έργα.

Η απάντηση των εργαζόμενων ήταν άμεση: σύγκρουση κατά μέτωπο, συνεχείς στάσεις εργασίας που κράτησαν γύρω στους δύο μήνες, πορείες από την έδρα της εταιρείας προς τα αρμόδια υπουργεία (Εργασίας, Εθν. Οικονομίας, Δημ. Εργων), δημοσιότητα μέσω εφημερίδων. Και όλα αυτά με την ενεργητική συμμετοχή των περισσότερων και με αποφάσεις που παίρνονταν με τακτικές γενικές συγκεντρώσεις, ανοικτά διοικητικά συμβούλια κλι, δίνοντας στις κινητοποιήσεις ένα τόνο ζωντανίας που σπάνια συναντιέται σε άλλα σωματεία.

Η λογική που επικράτησε

Βασικός παράγοντας ήταν το πολιτικό κλίμα που επικρατούσε μετά τις τελευταίες εκλογές. Η κυβέρνηση είχε υποσχεθεί λύσεις στο θέμα των προβληματικών και υπερχρεωμένων εταιρειών. Επομένως πίεση με κύριο μέτωπο τους κυβερνητικούς φορείς, εφόσον με τον εργοδότη δεν είχαν να κάνουν τίποτα. Επιπλέον η κατάσταση τσασιμότητας που επικρατούσε στις εταιρείες επέτεινε την γνώμη ότι κάποιες λύσεις πρέπει σύντομα να δοθούν. Εκμετάλλευση λοιπόν του πολιτικού κλίματος που επικρατούσε, με όλες τις απαιτήσεις ότι η κυβέρνηση μέσα από το χείμαρο των προεκλογικών εξαγγελιών της θα προχωρούσε σε κάποια βήματα που να εξασφάλιζαν τη δουλειά των εργαζόμενων.

Τό βασικό αίτημα ήταν η επαναπρόσληψη ΟΛΩΝ των απολυμένων με δευτερεύοντα τον Δημόσιο Διαχειριστικό Έλεγχο με τη συμμετοχή των εργαζόμενων για να μη διαρρέουν τα χρήματα σε άλλες δαπάνες και μένουν απλήρωτοι και την Κρατική Παρέμβαση για την εξυγίανση των υπερχρεωμένων τεχνικών εταιρειών ώστε να εξασφαλιστεί και η θέση των εργαζόμενων.

Η στάση των κυβερνητικών φορέων

Αυτό που φάνηκε από τις άμεσες επαφές με υπουργούς και επιτελείς των υπουργείων ήταν ότι είχαν σαν κύριο μέλημα τους να ξεφορτωθούν τους εργαζόμενους σαν να είχαν να κάνουν με ενοχλητικούς επισκέπτες. Μέχρι σήμερα δεν έχουν αποφασίσει τίποτα επίσημα για την τύχη των εταιρειών αυτών, αλλά από ότι διαφαίνεται θα τους ξαναδώσουν έργα λόγω του βάρους που έχουν στις διεθνείς σχέσεις της χώρας με τους Αραβες. Για το αίτημα της πίεσης προς την εργοδοσία για την επαναπρόσληψη των απολυμένων

δήλωναν ή αναρμοδιότητα ή αδυναμία παρέμβασης (επειδή δεν τους έδινε αυτό το δικαίωμα ο νόμος!) ακόμα και όταν σε περίοδο μαζικών απολύσεων εξασφαλίστηκε στην Ελ. Τεχνική η συμμετοχή σε αρδευτικό έργο.

Μέσα από την παραπάνω στάση φάνηκε και το κόλπο της κάλυψης επιχειρήσεων που ενώ η υπερχρέωση τους ξεπερνά κατά πολύ τα κεφάλαια τους δεν θεωρούνται όμως προβληματικές ώστε να υποστούν και τον ελάχιστο έλεγχο.

Επίσης φάνηκε και η "μικρομεσαία" λογική τους, με την ανάθεση μεγάλων έργων σε μικρότερες τάξης εταιρείες, οι οποίες βέβαια δεν μπορούν παρά να δημιουργήσουν ίδια κατάσταση με τις μεγάλες.

Τα θετικά σημεία του αγώνα

Από την καθημερινή εξέλιξη των αγωνιστικών κινητοποιήσεων:
- Φάνηκε η διάσταση μεταξύ υποσχέσεων και πράξεων από μεριάς κυβέρνησης.

- Το βασικό αίτημα ήταν η άμεση επαναπρόσληψη όλων των απολυμένων και όχι η εξυγίανση της επιχείρησης. Το θετικό αυτού του αιτήματος σαν πρωταρχικού φαίνεται περισσότερο αν ληφθεί υπόψη ότι σε άλλες επιχειρήσεις με σχετικά όμοια προβλήματα (ΧΡΩΠΕΙ) έμπαινε σαν δευτερεύον.

- Κατάλαβαν οι εργαζόμενοι ότι κανένας δεν αναλαμβάνει έστω και την παραμικρή πρωτοβουλία αν δεν πιέζουν αγωνιστικά. Έτσι οι στάσεις εργασίας, οι πορείες κλπ συνεχίστηκαν παρά τις αντιθέτες κυβερνητικές "συμβουλές", και κύρια κανένας δεν ήταν διατεθειμένος να υποχωρήσει αφήνοντας στην καλή θέληση των αρμόδιων την ικανοποίηση των αιτημάτων τους. Είναι χαρακτηριστικό ότι δεν υπήρξε κανένας απεργοσπάστης οπαδός του ΠΑΣΟΚ παρά τις οποίες αμφιταλαντεύσεις τους.

- Φάνηκε η αναγκαιότητα συντονισμού των ενεργειών με τους εργαζόμενους και των άλλων εταιρειών που αντιμετώπιζαν μαζικές απολύσεις. Αποτέλεσμα ήταν κάποια εμβρυώδης σύνδεση (που μέχρι τώρα έμπλεκε σε άεσες συζητήσεις μεταξύ Διοικητικών Συμβούλιων των σωματείων) με αποκορύφωμα μια κοινή πορεία από το Υπουργ. Εθν. Οικονομίας στο Υπ. Εργασίας περίπου 400 εργαζόμενων στην ΔΟΜΙΚΗ, ΑΡΧΙΠΟΔΟΝ, ΕΛΛΗΝ. ΤΕΧΝΙΚΗ και ΣΚΑΠΑΝΕΑ με βασικό κοινό αίτημα την επαναπρόσληψη όλων των απολυμένων.

- Υπήρξε στις γενικές συγκεντρώσεις και σε καθημερινές συζητήσεις για πρώτη φορά ένας γενικότερος πολιτικός προβληματισμός

Η κατάληξη του αγώνα

Σταμάτησε γύρω στα μέσα Μαΐου με την φυσιολογική διαπίστωση πως "οτι ήταν να γίνει ένινε". Πάντως η σύνδεση των απολυμένων με το σωματείο υπάρχει ακόμα και οι οποιασδήποτε ενέργειες (με πολύ μικρότερη δυνατότητα πίεσης) γίνονται στη βάση του να μείνει όσο γίνεται ανοιχτό το θέμα των απολυμένων.

Στα μέσα Αυγούστου οι μαζικές απολύσεις επεκτάθηκαν και στα γραφεία της Ελ. Τεχνικής (18 άτομα). Κινητοποιήσεις νέες δεν υπήρξαν γιατί οι δυνάμεις είχαν εξαντληθεί στις προηγούμενες απεργίες και γιατί δεν φαινόταν δυνατότητα επίτευξης κάποιου αποτελέσματος.

ΓΕΝΙΚΩΤΕΡΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ

Όσο και αν οι εμπειρίες του αγώνα των εργαζόμενων στις εταιρείες που προαναφέρθηκαν δεν μπορούν να γενικεύσουν κάποια συμπεράσματα και προοπτικές, μπορούν να συμβάλουν όμως σε έναν προβληματισμό για την τακτική που πρέπει να δοθεί από όσους αγωνιστές έχουν πρόσβαση σε χώρους προβληματικών και υπερχρεωμένων επιχειρήσεων και αντιμετωπίζουν προβλήματα πρόωθησης πραγματικών ταξικών συμφερόντων των εργαζόμενων μέσα από τις νέες δυσκολίες που βγαίνουν στην επιφάνεια.

Όσο για την κριτική της "γραμμής" που ακολούθησαν οι εργαζόμενοι στη διάρκεια του αγώνα τους, μπορούμε να πούμε ότι μέσα στα πλαίσια των προηγούμενων εμπειριών τους και των αντικειμενικών συνθηκών που επικρατούσαν κινήθηκαν σε αρκετά ανεβασμένο επίπεδο.

Αυτό που χρειάζεται και είναι βέβαια συυφασμένο με πολλούς παράγοντες είναι μέσα από τις αρνητικές και θετικές εμπειρίες τους να καταλάβουν ότι τα συμφέροντα της "εθνικής" οικονομίας δεν μπορεί παρά να έρχονται σε σύγκρουση με τα ταξικά τους συμφέροντα, αφού όλο το σύστημα της οικονομίας που προωθείται με εκκλήσεις για αύξηση της παραγωγικότητας, εξυγίανση των επιχειρήσεων, ορθολογική λειτουργία κλπ δεν μπορεί να σταθεί, όπως και στην πράξη καθημερινά φαίνεται, παρά ρίχνοντας στις πλάτες των εργαζόμενων το κόστος από αυτήν την προσπάθεια.

... συνέχεια στη σελ. 31

ΕΘΝΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΕΣ

Σε περιόδους κρίσης τα καπιταλιστικά κράτη προσπαθούν να γλυτώσουν οξύνοντας την ανταγωνιστικότητα, τον πόλεμο σε όλα τα επίπεδα μεταξύ τους και όλοι μαζί οξύνοντας την επίθεση ενάντια στο προλεταριάτο της κάθε χώρας.

Τα αστικά και ρεφορμιστικά κόμματα αναλαμβάνουν την πολιτική κάλυψη αυτής της επίθεσης, προσπαθώντας να την παρουσιάσουν σαν το "καλό" των εργατών, προβάλλοντας σαν λύση την υπεράσπιση της εθνικής οικονομίας την οποιαστική παρέμβαση του κράτους, τον καλύτερο έλεγχο για αποδοτικότερες επενδύσεις κλπ. Η παρέμβαση του κράτους (οι κρατικοποιήσεις ή εθνικοποιήσεις κατά ΚΚΕ) αποτελούν για αυτούς τον κύριο μοχλό ξεπεράσματος της κρίσης, της "φιλολαϊκής" πολιτικής κλπ.

Το παρακάτω άρθρο έχει σαν σκοπό να εξετάσει το φαινόμενο της κρατικοποίησης και της εθνικοποίησης από την σκοπιά του μαρξισμού δείχνοντας τον πραγματικό τους χαρακτήρα σε αντίθεση με τις εξαγγελίες των αστικών και ψευτοεργατικών κομμάτων.

Στην εισαγωγή του κεφάλαιου 1 επιχειρείται μια σύντομη σκιαγράφηση της πορείας του καπιταλισμού με σκοπό να δείχτει ότι το κύριο χαρακτηριστικό του, οποια μορφή και αν έχει αυτός, είναι πάντα η ανταλλαγή του κεφάλαιου με τον μισθό, η ύπαρξη δηλ. της αγοράς. Δείχνεται πως καπιταλισμός δεν σημαίνει απλά και μόνο ιδιωτική ιδιοκτησία (με την στενή έννοια του όρου ιδιωτική) αλλά πως στην πορεία του χρόνου αυτός αλλάζει μορφές με σκοπό την καλύτερη συγκέντρωση του κεφάλαιου.

Στο κεφάλαιο 1 "καπιταλισμός και μορφές ιδιοκτησίας" δίνεται η σύγχρονη τάση του καπιταλισμού, η συγκε-

ντρωση δηλ. του κεφάλαιου στα χέρια του κράτους. Το φαινόμενο αυτό που είχε μελετηθεί περισσότερο από έναν αιώνα πριν από τον Εγκελς, αποδεικνύει την απατηλότητα των αστικών και ρεφορμιστικών θεωριών σύμφωνα με τις οποίες τα συμφέροντα των εργατών σήμερα παίρνουν από τη συγκέντρωση των μέσων παραγωγής στα χέρια του κράτους ξεκαθαρίζοντας ότι ο κρατικός καπιταλισμός όχι μόνο δεν προσφέρει τίποτα στους εργάτες αλλά αντίθετα οξύνει στο κατακόρυφο την εκμετάλλευση. Στη συνέχεια μελετάται το φαινόμενο της "εθνικοποίησης" στον καπιταλισμό, της συγκέντρωσης δηλ. του κεφάλαιου στα χέρια του κράτους σε εθνικό πια επίπεδο και διαστάσεις. Δείχνεται το αποτέλεσμα της οργάνωσης των "εθνικών καπιταλιστικών τραστ" που δεν είναι άλλο παρά η γενικευμένη σύγκρουση των διαφόρων εθνικών κεφάλαιων μεταξύ τους στο επίπεδο της παγκόσμιας αγοράς με την κυριαρχία των μεγάλων ιμπεριαλιστικών χωρών και που παίρνει τις μορφές των εμπορικών και στρατιωτικών, μερικών ή ολικών πολέμων. Επίσης την ολοένα και μεγαλύτερη υποταγή όλο και περισσότερων εργατών και μισθωτών στο κεφάλαιο όχι μόνο σε τοπικό επίπεδο, αλλά γενικευμένα, στο διεθνές.

Το δεύτερο κεφάλαιο "αστικές εθνικοποιήσεις & προλεταριακές εθνικοποιήσεις" δίνει σε αντιπαράθεση των αστικών μέτρων, το περιεχόμενο της προλεταριακής εθνικοποίησης που είναι η συγκέντρωση του συνόλου των παραγωγικών δυνάμεων στα χέρια του προλεταριακού κράτους για τη βαθμιαία καταστροφή της οικονομίας των επιχειρήσεων, την αγορά (και συνεπώς το κεφάλαιο και το μισθό) ιδρύοντας την αταξική σοσιαλιστική κοινωνία όπου μη έχοντας πια θέση το κράτος απονεκρώνεται. Όλες τις κοινωνικές λειτουργίες, τις αναλαμβάνει πια η ίδια η κοινωνία.

Το χαρακτηριστικό του καπιταλισμού σαν κοινωνικό τρόπο παραγωγής δεν βρίσκεται τόσο, με την αυστηρή έννοια, στην ύπαρξη της ιδιωτικής ιδιοκτησίας των μέσων παραγωγής, κάτι που υπήρχε και πριν από αυτόν, και την οποία μπορεί όπως θα δούμε να ξεπεράσει, αλλά στην ανταλλαγή ανάμεσα στο κεφάλαιο και τον μισθό. Όπως λέει το κομμουνιστικό μανιφέστο

"η ύπαρξη και η κυριαρχία της αστικής τάξης έχουν σαν ουσιαστική προϋπόθεση τη συσσώρευση του πλούτου στα χέρια μερικών, το σχηματισμό και την ανάπτυξη του κεφάλαιου. Η προϋπόθεση της ύπαρξης του κεφάλαιου είναι η μισθωτή εργασία. Η μισθωτή εργασία στηρίζεται αποκλειστικά στον ανταγωνισμό των εργατών μεταξύ τους". (1)

Επεται λοιπόν διαλεκτικά ότι τα χαρακτηριστικά της σοσιαλιστικής οικονομίας πηγάζουν από την κατάργηση της αγοράς, που είναι το κλειδί για την εξάλειψη του κεφάλαιου και του μισθού που είναι ασεχώριστα και που σημαίνει την κατάργηση κάθε ιδιωτικής ιδιοκτησίας.

Ανταλλαγή και ιδιωτική ιδιοκτησία είναι κατηγορίες που δεν μπορούν να υπάρξουν η μια χωρίς την άλλη. Δεν υπάρχει ανταλλαγή χωρίς ιδιωτική ιδιοκτησία. Και πιο συγκεκριμένα αν θέλει να κάνει κανείς αφαίρεση των ει-

δικών νομικών μορφών για να κρατήσει μόνο το κοινωνικό περιεχόμενο της σχέσης, δεν υπάρχει ανταλλαγή χωρίς αποκλειστική ιδιωτική ιδιοποίηση, χωρίς την απαγόρευση στους άλλους να χρησιμοποιούν ένα πράγμα. Ας σημειώσουμε ότι αυτό επεκτείνεται και στην ιδιοκτησία του κράτους, η οποία είναι και αυτή ιδιωτική. Η επιγραφή "δημόσια ιδιοκτησία" δεν δίνει τίποτα το δικαίωμα σε κάποιον να μπει μέσα και είναι το ίδιο μισθωτή όσο και η επιγραφή "ιδιωτική ιδιοκτησία". Το σκεπτικό είναι το εξής: επειδή κάτι τι μου ανήκει, και αρα δεν ανήκει σε άλλους, οι άλλοι είναι υποχρεωμένοι να "περάσουν" από μένα για να το χρησιμοποιήσουν.

Ο καπιταλισμός προϋποθέτει φυσικά περισσότερα από αυτήν την σχέση. Προϋποθέτει μια ολόκληρη ιστορική εξέλιξη που πραγματοποίησε τον χωρισμό του παραγωγού από τις προϋποθέσεις της δουλειάς του (γη, εργαλεία και μέσα επιβίωσης). Ο παραγωγός είναι αναγκασμένος να περάσει από την αγορά που πουλά την εργατική του δύναμη για να μπορέσει να προμηθευτεί εργαλεία που ανήκουν στο εξής σε άλλους, αδιάφορο σε ποιούς σύμφωνα με τον ορισμό μας. Είναι εξίσου καταδικασμένος να προμηθευτεί από την αγορά τα μέσα επιβίωσης. Είναι η ίδια διαδικασία που χωρίζει τους εργαζόμενους από τα μέσα εργασίας τους και που συγκεντρώνει αυτά τα μέσα στα χέρια του κεφάλαιου.

(1) Κομμουνιστικό Μανιφέστο 1 Αστοί και προλετάριοι

Μπορεί να δει λοιπόν κανείς ότι το κεφάλαιο προϋπο-

θέτει όχι την θεοποίηση αλλά και την καταστροφή μιας μορφής της ιδιωτικής ιδιοκτησίας. Όπως το δείχνει το Κεφάλαιο:

"ο τρόπος παραγωγής και η καπιταλιστική συσσώρευση & επομένως η καπιταλιστική ιδιοκτησία υποθέτει από τα πριν την εξουδετέρωση της ιδιοκτησίας που είναι στηριγμένη στην προσωπική εργασία. Η βάση του είναι η απαλλοτρίωση του εργαζόμενου". (2)

Δηλαδή με άλλα λόγια ιδιωτική ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής και ανταλλαγής και αστική ιδιοκτησία δε συμπίπτουν. Το Μανιφέστο παίρνει υπόψη του αυτήν την απόσταση:

"αυτό που χαρακτηρίζει τον κομμουνισμό δεν είναι η καταστροφή της ιδιοκτησίας γενικά, αλλά η κατάργηση της αστικής ιδιοκτησίας που είναι η τελευταία και η πιο τέλεια έκφραση του τρόπου παραγωγής και ιδιοποίησης που είναι στηριγμένος στον ανταγωνισμό των τάξεων, στην εκμετάλλευση του ενός από τον άλλο. Με αυτή την έννοια οι κομμουνιστές μπορούν να συνοψίσουν την θεωρία τους σε μια μοναδική διατύπωση: κατάργηση της ιδιωτικής ιδιοκτησίας". (3)

Αυτήν λοιπόν την διατύπωση θα χρησιμοποιήσουμε για τη σημερινή ιδιοκτησία. Αυτό μπορεί να γίνει αν δεν τη θεωρήσει κανείς νομικίστικα, δηλ. αν δωθεί έμφαση στο κοινωνικό περιεχόμενο δηλ. στην ιδιωτική ιδιοποίηση της κοινωνικής εργασίας. Πρέπει να το καταλάβουμε με το πνεύμα ότι η αστική ιδιοκτησία, επειδή δίνει, όποια κι αν είναι η μορφή της, το δικαίωμα στον ιδιοκτήτη να διαθέτει το προϊόν της εργασίας και συνεπώς της υπερεργασίας, επιτρέπει την συσσώρευση του κεφαλαίου. Είναι με αυτήν την έννοια τελικά που οι κομμουνιστές βλέπουν πίσω από την αστική ιδιοκτησία την ολοκλήρωση των μορφών της ιδιωτικής ιδιοποίησης της κοινωνικής εργασίας.

Το κεφάλαιο σαν διαδικασία ιδιοποίησης της κοινωνικής εργασίας από ένα ιδιωτικό και όχι κοινωνικό σύνολο (και το κράτος δεν είναι το ίδιο η κοινωνία), είναι επίσης μια κοινωνική σχέση, μια σχέση ανάμεσα σε ανθρώπους, και συνεπώς μια σχέση ιστορική. Αυτό σημαίνει, κατ'αρχήν, ότι είναι ιστορικά περιορισμένη, δηλ. ότι έχει ένα τέλος, αλλά επίσης και ότι είναι ιστορικά προσδιορισμένη: δεν παρουσιάζεται ποτέ με μια αφηρημένη μορφή πέρα από τα όρια του χρόνου. Στην πραγματικότητα παίρνει μορφές που αλλάζουν, προσαρμόζει μορφές ιδιοκτησίας που αντιστοιχούν στην αναπαραγωγή και στην

επέκταση των οικονομικών του σχέσεων, σε συνεχή ανακατάταξη.

Στο ξεκίνημα η ιδιωτική συσσώρευση του κεφαλαίου έγινε όχι από τον μηχανισμό του καθαρά βιομηχανικού κεφαλαίου αλλά από την αποσύνθεση των κοινωνικών σχέσεων του Μεσαίωνα κάτω από την διαλυτική δύναμη του χρήματος. Υπάρχει σίγουρα η φιγούρα των μεγάλων τραπεζιτών και των μεγάλων ναυτιλιακών επιχειρήσεων αλλά το χαρακτηριστικό κεφάλαιο ταυτίζεται με τον εργοστασιάρχη που προωθεί την προσωπική του περιουσία, με τον έμπορο, με τον κοιλάρη αστό και τη ρεντικότα του τελευταίου αιώνα.

Αλλά η συσσώρευση του κεφαλαίου δεν είναι απλά και μόνο η ιδιοποίηση της υπεραξίας στα χέρια του ιδιοκτήτη, κάτι που θα έφτανε, παρ'όλα αυτά, για να εξηγήσει την ανάπτυξη των ανεξάρτητων κεφαλαίων και την αλλαγή της μορφής ιδιοκτησίας. Είναι επίσης μια διαδικασία καταστροφής των πιο μικρών κεφαλαίων από τα πιο μεγάλα, μια διαδικασία σχετικής συγκέντρωσης του κοινωνικού πλούτου στον ένα πόλο της κοινωνίας που αυξάνει τη διαδικασία της απόλυτης συγκέντρωσης.

Είναι αυτό το προτσές του κοινωνικού πλούτου των μέσων παραγωγής, ανταλλαγής και επιβίωσης, είναι αυτή η κοινωνική τάση που είναι σύμφυτη με τον καπιταλισμό, που είναι η ίδια η βάση του σοσιαλισμού δηλ. η κοινωνική ιδιοποίηση του κοινωνικού πλούτου, με μια καινούργια μορφή ιδιοποίησης που αντιστοιχεί πραγματικά στην ίδια τη φύση της παραγωγής που έχει γίνει κοινωνική και που επιτρέπει να τελειώνουμε επιτέλους με την μιζέρια, την αναρχία και την καταπίεση που απορρέουν από την αναπτυσσόμενη αντίθεση ανάμεσα στις μορφές και στις παραγωγικές δυνάμεις.

"Για να μετατραπεί η ατομική και κομματιασμένη ιδιοκτησία, αντικείμενο της ανεξάρτητης εργασίας, σε καπιταλιστική ιδιοκτησία, λέει ο Μαρξ στο Κεφάλαιο, χρειάστηκε περισσότερος χρόνος, προσπάθειες και κόποι παρά αυτών που θα απαιτήσει η μεταμόρφωση της καπιταλιστικής ιδιοκτησίας σε κοινωνική ιδιοκτησία, που ήδη στηρίζεται σε μια μορφή παραγωγής ήδη συλλογική. Τότε επρόκειτο για την απαλλοτρίωση των ατόμων από μια χούφτα σφετεριστές, τώρα πρόκειται για την απαλλοτρίωση μερικών σφετεριστών από τις μάζες". (4)

1. ΚΑΠΙΤΑΛΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΟΡΦΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

Το προτσές της συσσώρευσης του κεφαλαίου δηλ. της απαλλοτρίωσης των ιδίων των καπιταλιστών, μετά από αυτή των άμεσων παραγωγών, οδηγεί καθημερινά σε έναν αριθμό σφετεριστών όλο και πιο μικρό. Παρόλο που η μελέτη αυτών των νομικών μορφών έγινε ήδη συνθετικά απ' τον Εγκελς στο Αντι-Ντύρινγκ εδώ κι έναν αιώνα, οι ψευδοσοσιαλιστές, κομμουνιστές και συνοδοιπόροι τους ισχυρίζονται ότι βρήκαν με την τροποποίηση των μορφών της καπιταλιστικής ιδιοκτησίας μια πρόφαση για να καταδικάσουν το μαρξισμό και την βίαιη αντιδημοκρατική προλεταριακή επανάσταση.

Σε αυτό το κείμενο ο Εγκελς μελετά την μετατροπή της ατομικής ιδιοκτησίας σε συλλογική ιδιοκτησία με την ανάπτυξη των μετοχικών εταιρειών, σε μεγάλη ανάπτυξη εκείνη την εποχή. Διασαφηνίζει την γέννηση των τραστών σαν αστική απάντηση απέναντι στην αναγκαιότητα της πάλης ενάντια στην καπιταλιστική αναρχία:

"στα τρασά ο ελεύθερος συναγωνισμός μετατρέπεται σε μονοπώλιο κι η ασχεδίαστη παραγωγή της κεφαλαιοκρατικής κοινωνίας συνθηκολογεί μπροστά στη σχεδιασμένη παραγωγή της επερχόμενης σοσιαλιστικής κοινωνίας" (5).

Προβλέπει λοιπόν την ανάπτυξη τους και την γενίκευση τους & σπρώχνει μέχρι το τέλος της θεωρητικά, την τάση του καπιταλισμού να έχει το προβάδισμα σχετικά με τις νομικές μορφές που πάντοτε ακολουθούν:

"ετσι ή αλλιώς με τρασά ή χωρίς τρασά το κράτος σαν επίσημος εκπρόσωπος της κεφαλαιοκρατικής κοινωνίας, θα υποχρεωθεί τελικά να αναλάβει την διεύθυνση της παραγωγής. Αυτή η ανάγκη της μετατροπής σε κρατική ιδιοκτησία προβάλλει πρώτα στα μεγάλα μέσα επικοινωνίας: στα ταχυδρομεία, στον τηλεγράφο, στους σιδηρόδρομους".

Θα ήταν άραγε μέσα από αυτήν την πρόβλεψη που θα έπρεπε να δούμε την ανικανότητα του μαρξισμού να προβλέπει το μέλλον της κοινωνίας; Περιοριζόμαστε εδώ σε τσιτάτα του Μαρξ και του Εγκελς που δείχνουν πάντα την επικαιρότητα του διαλεκτικού υλισμού για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, που διαπιστώνουμε ότι δεν είναι καθόλου καινούργια για το κομμουνιστικό κίνημα. Η αδιάλλακτη κριτική του Εγκελς απαντά εξ αρχής σε όλες τις μεταγενέστερες επιθέσεις ενάντια στην ιδέα ότι θα μπορούσε να αλλάξει η φύση του κεφαλαίου των παραγωγικών

(2) Κεφάλαιο βιβλίο 1 κεφάλαιο 24

(3) Κομμουνιστικό Μανιφέστο 2 Προλετάριοι και κομμουνιστές

(4) Κεφάλαιο βιβλίο 1 κεφάλαιο 23

(5) Αυτό το απόσπασμα και τα επόμενα από το Αντι-Ντύρινγκ: μέρος 3: ο σοσιαλισμός

δυνάμεων από το γεγονός ότι το κράτος θα "έβαζε" χέρι σε αυτές.

"Την κεφαλαιοκρατική ιδιότητα των παραγωγικών δυνάμεων δεν την καταργεί ούτε η μετατροπή τους σε μετοχικές εταιρείες ούτε η μετατροπή τους σε κρατική ιδιοκτησία. Για τις μετοχικές εταιρείες αυτό είναι ολοφάνερο. Και το σύγχρονο κράτος δεν είναι παρά η οργάνωση που δημιουργεί η αστική κοινωνία για να διατηρήσει τους γενικούς εξωτερικούς όρους του κεφαλαιοκρατικού τρόπου παραγωγής από τις επιβουλές τόσο των εργατών όσο & των ξεχωριστών κεφαλαιοκρατών. Οποιαδήποτε και αν είναι η μορφή του σύγχρονου κράτος αποτελεί ουσιαστικά μια κεφαλαιοκρατική μηχανή, ένα κράτος κεφαλαιοκρατών, τον ιδεώδη συνολικό κεφαλαιοκράτη. Όσο περισσότερες παραγωγικές δυνάμεις θα παίρνει στην ιδιοκτησία του τόσο περισσότερο θα γίνεται πραγματικός συνολικός κεφαλαιοκράτης, τόσο περισσότερους πολίτες θα εκμεταλλεύεται. Οι εργάτες παραμένουν μισθωτοί εργάτες, προλετάριοι. Οι κεφαλαιοκρατικές σχέσεις δεν καταργούνται, αντίθετα οξύνονται στο κατακόρυφο".

Να λοιπόν η αζεπέραση τάση του καπιταλισμού: συγκέντρωση του κεφάλαιου στα χέρια του κράτους. Η κρατική ιδιοκτησία είναι λοιπόν η τελευταία μορφή, η μορφή η πιο τελειοποιημένη της αστικής ιδιοκτησίας, αυτή που πραγματοποιεί με τον καλύτερο τρόπο τις τάσεις της συγκέντρωσης και της αποπροσωποποίησης του κεφάλαιου.

"Η αστική τάξη αποδεικνύεται περιττή τάξη: όλες οι κοινωνικές της λειτουργίες εκτελούνται τώρα από μισθωτούς υπάλληλους" σημειώνει ο Εγκελς πιο κάτω. Μόνο οι ανίκανοι μικροαστοί που έχουν σαν ιδεώδες τους την κατάσταση του δημόσιου υπάλληλου μπορούν να δουν εδώ σοσιαλισμό!

Κρατική ιδιοκτησία είναι λοιπόν το πιο προσαρμοσμένο πλαίσιο στον αναπτυγμένο ιμπεριαλιστικό καπιταλισμό που σαπίζει, με τον ίδιο τρόπο που η μετοχική εταιρεία είναι το πιο προσαρμοσμένο πλαίσιο στον φιλελεύθερο καπιταλισμό. Δεν έχει τίποτα κοινό με την χαρακτηριστική μορφή του σοσιαλισμού. Αντίθετα ο σκοπός, το χαρακτηριστικό του σοσιαλισμού, από την άποψη της ιδιοκτησίας δεν βρίσκεται σε μια μορφή ιδιωτικής ιδιοκτησίας, της οποίας η κρατική ιδιοκτησία είναι η πιο μοντέρνα μορφή αλλά στην άμεση κοινωνική χρησιμοποίηση των μέσων παραγωγής & στην άμεση ατομική χρησιμοποίηση (με την διανομή και όχι με την ανταλλαγή) των αγαθών για την ζωή και την απόλαυση, όπως το εξηγεί πάντα ο Εγκελς. Με άλλα λόγια ο σοσιαλισμός δεν καταργεί την ιδιοκτησία, τη ξεπερνά εγκαθιδρύοντας την ατομική ιδιοκτησία των συνεταιρισμένων εργαζόμενων πάνω στην κοινή ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής.

Το γνωστό απόσπασμα του Εγκελς πάνω στην κρατική ιδιοκτησία έχει και το πλεονέκτημα ότι δείχνει καθαρά ότι το προλεταριάτο δεν έχει τίποτα να περιμένει από αυτή την μορφή την τόσο φημισμένη στο αστικό καθεστώς: δεν έχει κανένα μέσον να ελέγξει το κράτος που παραμένει στην υπηρεσία της εχθρικής τάξης και που έχοντας γίνει ακόμα πιο καπιταλιστικό, είναι αναγκαστικά ακόμα πιο εχθρικό προς τους εργάτες. Η κρατική ιδιοκτησία είναι η μορφή που υποτάσσει στον μεγαλύτερο βαθμό το αστικό κράτος στις απαιτήσεις του κεφάλαιου.

Είναι χωρίς αμφιβολία εδώ η στιγμή να μιλήσουμε για τον όρο "εθνικοποίηση" που είναι σήμερα της μόδας. Πίσω από αυτόν κρύβεται στην πραγματικότητα το γεγονός ότι η άλφα ή η βήτα επιχείρηση περνάει στην κοινή ιδιοκτησία της καπιταλιστικής τάξης δηλ. σε μια χούφτα αλλοτριωτών όλο και πιο μικρή. Ο όρος "εθνικοποίηση" είναι μια κενή λέξη μιας και, με την ακριβή έννοια, αν το κράτος γίνεται κάτοχος του κεφάλαιου, δεν μπορεί παρά να βρίσκεται στην υπηρεσία μιας τάξης, και όχι του έθνους. Το αστικό κράτος είναι ένα ταξικό κράτος. Όσον αφορά το προλεταριακό κράτος θα υπάρχουν δέκα φορές λιγότεροι λόγοι να μιλήσουμε για εθνικοποιήσεις, εφόσον θα εξασφαλίσει, με το δόσιμο της ιδιοκτησίας στο κράτος για τον πρώτο καιρό, τον έλεγχο των επιχειρήσε-

ων από την προλεταριακή τάξη με σκοπό να τεθούν τα πλούτη στην διάθεση όχι των εθνών, των οποίων οι παραγωγικές τάξεις έχουν στο εξής ξεπεράσει τα σύνορα, αλλά της κοινωνίας ολόκληρης.

Οι κομμουνιστές δεν βλέπουν λοιπόν καθόλου στην κρατική ιδιοκτησία τους, δηλ. στις εθνικοποιήσεις που έχουν γίνει από τον καπιταλισμό, μια κατάκτηση που πρέπει να υπερασπίσουν αλλά το επίμονο κάλεσμα ότι ο τρόπος παραγωγής είναι ήδη ώριμος για τον σοσιαλισμό, ένα επίμονο κάλεσμα στα επαναστατικά καθήκοντα.

Στην πραγματικότητα με την ιδιοκτησία του κράτους "οι κεφαλαιοκρατικές σχέσεις οξύνονται στο έσχατο στο κατακόρυφο. Στο κατακόρυφο όμως ανατρέπονται. Η κρατική ιδιοκτησία στις παραγωγικές δυνάμεις δεν σημαίνει λύση της σύγκρουσης, κρύβει όμως μέσα της το καθ' αυτό μέσο, τη δυνατότητα της λύσης" και ακόμα, "το προλεταριάτο παίρνει την κρατική εξουσία και μετατρέπει τα μέσα παραγωγής πρώτα σε κρατική ιδιοκτησία" αλλά με αυτόν τον τρόπο σημειώνει ο Εγκελς "καταργεί τον ίδιο του τον εαυτό σαν προλεταριάτο, ετσι καταργεί όλες τις ταξικές διαφορές και αντιθέσεις και μαζί τους και το κράτος σαν κράτος". Πράγματι ο καπιταλισμός γίνεται καθημερινά ένας καπιταλισμός όλο και πιο συγκεντρωμένος, "μοιάζοντας" πάντα περισσότερο στον σοσιαλισμό του οποίου θυμίζει την αναγκαιότητα, αλλά με το αντίτιμο μιας μιζέριας και μιας καταπίεσης όλο και πιο κτηνώδικης.

Το πραγματικό πρόβλημα που βρίσκεται στο ερώτημα της κρατικής ιδιοκτησίας ή των εθνικοποιήσεων είναι η κεντρική ερώτηση: ποιος έχει την εξουσία;

Μπορούμε να παραθέσουμε αποσπάσματα από την "Οικονομία της μεταβατικής περιόδου" του Μπουχάριν. (6)

"Στην μεταβατική περίοδο από τον κρατικό καπιταλισμό στον κομμουνισμό στην πραγματικότητα αυτός που διευθύνει την οικονομία δεν είναι "όλη η κοινωνία" αλλά η οργανωμένη εργατική τάξη, το προλεταριάτο (...). Η θεμελιώδης μορφή της κοινωνικοποίησης της παραγωγής είναι η κρατικοποίηση της ή η εθνικοποίηση της. Επειτα ότι είναι αναγκαίο να διαχωρίζουμε αυστηρά την αστική εθνικοποίηση από την προλεταριακή εθνικοποίηση. Η αστική εθνικοποίηση οδηγεί στον κρατικό καπιταλισμό. Η προλεταριακή εθνικοποίηση οδηγεί σε μια κρατική δομή του σοσιαλισμού. (7) Όπως η προλεταριακή δικτατορία είναι η άρνηση, το αντίθετο της αστικής δικτατορίας, έτσι και η προλεταριακή εθνικοποίηση είναι η άρνηση, η πιο ριζική αντίθεση της αστικής εθνικοποίησης".

Όχι μόνο η αστική εθνικοποίηση οδηγεί στον κρατικό καπιταλισμό, αλλά ακόμα αποτελεί ουσιαστικό μέρος μιας διαδικασίας που υπάρχει πριν από αυτήν, που ενισχύεται με αυτήν και που οδηγεί στους σεισμούς των κρίσεων. Πρόκειται για μια διαδικασία πιο περίπλοκη από μια αλλαγή του τίτλου της ιδιοκτησίας: πρόκειται για την εθνικοποίηση του κεφάλαιου. Εννοούμε εδώ, όπως και ο Μπουχάριν, την διαδικασία της ρύθμισης και της σχεδολογίας των κεφάλαιων στο εσωτερικό των εθνικών συνόρων, διαδικασία που είναι διαλεκτικά δεμένη με την διεθνοποίηση των παραγωγικών δυνάμεων στον καπιταλισμό.

(6) Ο Μπουχάριν προσπαθεί σε αυτό το βιβλίο να δείξει ενάντια στο Λένιν ότι η δικτατορία του προλεταριάτου δε μπορεί να συνυπάρξει με τον κρατικό καπιταλισμό. Ετσι διαστρεβλώνει την ίδια την πραγματικότητα αναζητώντας να δει σε αυτήν την διαδικασία μιας καθαρής προλεταριακής επαναστάσης.

(7) Η διατύπωση είναι ανακριβής και ο Λένιν το υπογραμμίζει συχνά στις σημειώσεις του. Ο σοσιαλισμός δε γνωρίζει πια πολιτικό κράτος αλλά ένα διακανονισμό της παραγωγής και της κατανομής ("στον καθένα σύμφωνα με την εργασία του"). Αυτό που δείχνει η προλεταριακή εθνικοποίηση είναι η αναγκαιότητα του κράτους σαν μοχλός του οικονομικού μετασχηματισμού.

Με άλλα λόγια η εθνικοποίηση δεν είναι παρά η νομική αντανάκλαση μιας πολιτικής που κάνει το κράτος το καλύτερο όργανο για την καπιταλιστική συγκέντρωση, φαινόμενο που περιγράφεται από τον Μπουχάριν στο βιβλίο "Η παγκόσμια οικονομία και ο ιμπεριαλισμός" παράλληλα με την δουλειά του Λένιν στο βιβλίο του "Ο ιμπεριαλισμός", εμβαθύνοντας την ανάλυση των τάσεων που άρχισε ο Μαρξ στο "Κεφάλαιο" και ακολουθήθηκε από τον Έγκελς στο "Αντι-Ντύρινγκ".

Η εθνικοποίηση του κεφαλαίου γίνεται με την "τμηματοποίηση της εθνικής βιομηχανίας" (συγκέντρωση οριζόντια και κάθετη), με την διείσδυση του τραπεζικού κεφαλαίου στη βιομηχανία και τη μετατροπή του κεφαλαίου σε χρηματιστικό κεφάλαιο και τον οργανωτικό δεσμό που τείνει να δώσει σε όλη την εθνική οικονομία.

Αυτή η αλλαγή στις εσωτερικές δομές των εθνικών μπλοκ του καπιταλισμού, κύρια των πιο αναπτυσσόμενων χωρών, προκάλεσε αναπόφευκτα συνέπειες στην παγκόσμια οικονομία. Το πέρασμα από την "συγκέντρωση σε τρασ" στη συγκέντρωση σε "εθνικά καπιταλιστικά τρασ" προκάλεσε μια τροποποίηση του ανταγωνισμού.

Στην πραγματικότητα η εθνικοποίηση του κεφαλαίου δεν υπάρχει παρά σαν διαλεκτική άρνηση της διεθνοποίησης των παραγωγικών δυνάμεων και των σχέσεων τους. Φέρνει την αντίθετη ακριβώς απόδειξη ότι "η διεθνοποίηση της οικονομικής ζωής δεν είναι και η διεθνοποίηση των καπιταλιστικών συμφερόντων" αλλά η διεθνοποίηση της σύγκρουσης που όλο και αυξάνεται ανάμεσα σε αυτά και τα εθνικά συμφέροντα.

Στην πραγματικότητα τα μέτρα που ευνοούν την εθνικοποίηση του κεφαλαίου, την κρατικοποίηση της οικονομίας, δεν φτάνουν για να πειθαρχήσουν τα κεφάλαια στο εσωτερικό, να συγκρατήσουν την αναρχία τους μέσα στα εθνικά σύνορα, παρά καναλιζάροντας την επιθετικότητα τους στο εξωτερικό, παρά μεταφέροντας την αναρχία και τον ανταγωνισμό στην παγκόσμια αγορά που τα φουντώνει ακόμα περισσότερο κάτω απ' την κοινή κατεύθυνση της εθνικής πολιτικής των μεγάλων ιμπεριαλιστικών χωρών.

Ο Έγκελς στο Αντι-Ντύρινγκ έδειχνε πως η μπουρζουαζία προσπαθούσε να δώσει λύση στις κρίσεις αναγνωρίζοντας μερικά τον κοινωνικό χαρακτήρα των παραγωγικών δυνάμεων, οξύνοντας έτσι το θανάσιμο ανταγωνισμό, που είναι χαρακτηριστικό του καπιταλισμού. Στην ίδια κατεύθυνση ο Μπουχάριν γράφει:

"η πάλη ανάμεσα στους κρατικούς καπιταλιστικούς χρηματιστικούς οργανισμούς είναι η πιο ζωντανή έκφραση

των αντιθέσεων και της αναρχίας του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, όπου η κοινωνικοποιημένη σε παγκόσμιο επίπεδο εργασία, προσκρούει στα εθνικά κρατικά υποκείμενα της ιδιοποίησης".

Σε τελική κατάληξη το δυνάμωμα του κρατικού καπιταλισμού με την επιβίωση του καπιταλιστικού τρόπου παραγωγής, δεν είναι παρά η οργάνωση όλο και περισσότερο τελειοποιούμενη, συγκεντρωτική, κατευθυνόμενη και συνεπώς δικτατορική, που δίνουν τα κομμάτια της αστικής τάξης για να αντιμετωπίσουν τα καθήκοντα του πολέμου σ' όλα τα επίπεδα και σαν συνέπεια αυτόν τον ίδιο τον πόλεμο.

Αυτή είναι η αιτία που στην οικονομία σε κατάσταση πολέμου, η σχεδιοποιημένη πολιτική του κράτους παίρνει τις πιο δεσποτικές και τελειοποιημένες μορφές. Αν η Γαλλία και η Αγγλία πήρανε κατά τη διάρκεια του πρώτου παγκόσμιου πολέμου μορφές "κρατικού καπιταλισμού" του δεν είχαν τίποτα να ζηλέψουν από την Γερμανία, έτσι κι οι δημοκρατικές Αγγλία και Αμερική δεν είχαν από αυτήν την άποψη τίποτα να ζηλέψουν από την ναζιστική Γερμανία, κατά την διάρκεια του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου. Αν & στην μεταπολεμική περίοδο εξαλειφθηκε προοδευτικά ο έλεγχος της κατανάλωσης και εγκαταλείφθηκαν ορισμένες κρατικές μορφές κρατικής επέμβασης πρέπει να πούμε ότι συνολικά ο έλεγχος της παραγωγής ενισχύθηκε με την ανάπτυξη των δεσμών ανάμεσα στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα με την απλή και καθαρή δημιουργία καινούργιων κρατικών μονοπωλίων, καθοριστικών για την στρατιωτική πολιτική ή την εμπορική επιθετικότητα. Και αν τα αμερικάνικα κεφάλαια φορούν με καθυστέρηση "κρατικά ρούχα" ή παρακρατικά, είναι γιατί έχουν κατακτήσει με τα "ιδιωτικά ρούχα", εναν βαθμό συγκέντρωσης πιο μεγάλο από τα ευρωπαϊκά κεφάλαια.

Απο την άποψη αυτή λοιπόν ο κρατικός καπιταλισμός είναι μια πλατιά αναπαραγωγή των καπιταλιστικών σχέσεων και συνεπώς μια αναπαραγωγή των αντιθέσεων του που εκφράζονται κατά τις κρίσεις και τους πολέμους. Είναι επίσης σε τελευταία ανάλυση η ισχυροποίηση της κυριαρχίας πάνω στο προλεταριάτο και η επιδείνωση της εργατικής κατάστασης που τη συνοδεύει. Οι αστικές εθνικοποιήσεις δεν είναι αρα μια κατάκτηση για τους εργάτες, σαν η πιο καθαρή μορφή της καπιταλιστικής κρατικοποίησης μιας και αυξάνουν την υποταγή στο κεφάλαιο τόσο σε διεθνές επίπεδο όσο και σε τοπικό, με το να θέτουν κάτω από τον πιο άμεσο πιο ισχυρό και κατασταλτικό έλεγχο του κράτους όλο και μεγαλύτερες κατηγορίες εργατών και μισθωτών.

2. ΑΣΤΙΚΕΣ ΕΘΝΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΑΚΕΣ ΕΘΝΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Η προλεταριακή τάξη, μακριά από το να βρίσκει μια ανακούφιση της τύχης της με τις αστικές εθνικοποιήσεις έχει δημοσιουπαλληληθεί και μισοστρατικοποιηθεί στα νευρικά κέντρα του εθνικού καπιταλιστικού δικτύου (ιδιαίτερα στις επικοινωνίες) και αυτό με την συμφωνία των συνδικαλιστικών οργανώσεων που τείνουν να την κάνουν ένα απλό παράρτημα και όργανο του κράτους για την πειθαρχήση μιας εργατικής τάξης που έχει τεθεί κάτω από ένα ειδικό "κανονισμό", σε αντάλλαγμα με τα "πλεονεκτήματα" της εργατικής αριστοκρατίας.

Η στάση της εργατικής τάξης σε σχέση με τις εθνικοποιήσεις στο αστικό καθεστώς είναι λοιπόν η ακόλουθη: την ίδια στιγμή που τις υποδέχεται σαν ένα επείγον σήμα για την επαναστατική μετατροπή της κοινωνίας με το βίαιο πάρσιμο της δικτατορικής εξουσίας από την ίδια, παλεύει ενάντια στα ολέθρια αποτελέσματα τους, ενάντια στην αυξανόμενη πίεση του κράτους και του κεφαλαίου που αυτές επιτρέπουν (όπως ακριβώς παλεύει και ενάντια στα αποτελέσματα των απο-εθνικοποιήσεων, εφόσον η αστι-

κή τάξη χρησιμοποιεί κάθε αλλαγή της κατάστασης για να αυξάνει έμμεσα την εκμετάλλευση της εργατικής τάξης).

Για να γίνουν χρήσιμες οι εθνικοποιήσεις στην εργατική τάξη χρειάζεται η βίαιη καταστροφή του καπιταλιστικού κράτους. Πρέπει επίσης το καινούργιο κράτος να είναι ο μοχλός για την κοινωνικοποίηση της οικονομίας. Η πολιτική απαλλοτρίωση της αστικής τάξης είναι λοιπόν η προϋπόθεση της οικονομικής της απαλλοτρίωσης και αυτή η τελευταία που σκοπέυει στην εξαφάνιση του κεφαλαίου-χρήματος γίνεται βαθμιαία. Ο Λένιν έγραψε ενάντια στον Κάουτσκι:

"Η λέξη κοινωνικοποίηση δεν εκφράζει παρά μια τάση, μια θέληση, την προετοιμασία του περάσματος στον σοσιαλισμό".

Είναι σε αυτή την μετάβαση που πρέπει να δούμε την προλεταριακή εθνικοποίηση. Το Μανιφέστο δίνει τα χαρακτηριστικά της:

"Το προλεταριάτο θα χρησιμοποιήσει την πολιτική του κυριαρχία για να αποσπάσει βαθμιαία από την αστική

τάξη όλο το κεφάλαιο για να συγκεντρώσει όλα τα εργαλεία παραγωγής στα χέρια του κράτους, δηλ. του προλεταριάτου που είναι οργανωμένο σαν κυρίαρχη τάξη (...). Αυτό φυσικά στην αρχή μπορεί να γίνει μονάχα με δεσποτικές επεμβάσεις στο δικαίωμα της ιδιοκτησίας και στις αστικές σχέσεις παραγωγής, δηλ. με μέτρα που οικονομικά φαίνονται ανεπαρκή και αστήρικτα, αλλά που στην πορεία του κινήματος ξεπερνούν τον εαυτό τους και γίνονται αναπόφευκτα το μέσο για να ανατραπεί ολόκληρος ο τρόπος παραγωγής".

Η προλεταριακή εθνικοποίηση είναι λοιπόν, αντίθετα με την αστική εθνικοποίηση, η "δεσποτική επέμβαση" στις παλιές σχέσεις. Ισοδυναμεί με την απλή και καθαρή δήμηση των μέσων παραγωγής και ανταλλαγής από το εργατικό κράτος που δεν δεσμεύεται από κανένα νόμο ή "δικαίωμα". Είναι η εθνικοποίηση χωρίς αποζημίωση ούτε εξαγορά, ενώ στο καπιταλιστικό καθεστώς κυβέρνηση και κοινοβούλιο επεξεργάζονται διάφορες "διάδοχες" καταστάσεις (από την συμμετοχή του κράτους ως την δημιουργία δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών). Και οι ψευτοσοσιαλιστές και κομμουνιστές θέλουν να περάσουν αυτές τις δομικές αλλαγές σαν μερική άρνηση του καπιταλισμού.

Όμως η νομική απαλλοτρίωση δεν είναι αρκετή, δεν φέρνει με μιας ένα στοιχείο οργάνωσης, όπως εξηνούσε ο Λένιν. Εθνικοποίηση ή κρατικοποίηση σημαίνει να τεθούν τα μέσα παραγωγής κάτω από την διεύθυνση της κυρίαρχης τάξης, μιας διοίκησης που παίρνει ένα διαφορετικό περιεχόμενο ανάλογα με την φύση αυτής της τάξης. Αρα κάθε διοίκηση συνοδεύεται από έναν έλεγχο.

Η αστική εθνικοποίηση δεν κάνει παρά να αναλαμβάνει το "πάθητικό" του απολογισμού μιας επιχείρησης ενώ το κράτος διατηρεί έμμεσα σχέσεις με την παραγωγική διαδικασία μέσα από τις πίστώσεις και την ιδιοκτησία του κεφάλαιου. Η αστική εθνικοποίηση από τη στιγμή που διατηρεί την αγορά και την αυτονομία της επιχείρησης δεν επιτρέπει έναν αποτελεσματικό έλεγχο. Δεν ξεπερνάει τα όρια της παρά μόνο στο βαθμό που είναι η υπόσχεση μιας πραγματικής παραγωγικής αναδόμησης και μιας συγκέντρωσης όχι μόνο χρηματιστικής αλλά επίσης & τεχνικής ενός κλάδου παραγωγής μέσα από την συγχώνευση παρόμοιων παραγωγικών μονάδων.

Το να φαντάζεται κανείς ότι θα αρκούσε να εθνικοποιηθούν τα συγκεντρωμένα κεφάλαια μέσα στις τράπεζες, στον καπιταλισμό, για να κατευθυνθεί η βιομηχανία είναι μια ουτοπία. "Το πάρισμα των τραπεζών υπονομεύει μόνο την δύναμη του κεφάλαιου να διοικεί" απαντούσε ο Μπουχάριν, αλλά δεν καταστρέφει τις συνέπειες όπως την εμπορική αναρχία και τον δεσποτισμό της φάμπρικας. Αυ-

τό που σημαδεύει την εθνικοποίηση των κομμουνιστών είναι η άμεση, αποτελεσματική συγκέντρωση των παραγωγικών δυνάμεων, που θα διευκολύνει τον μοναδικό διακανονισμό από ένα παγκόσμιο εργατικό κράτος, όλων των μέσων παραγωγής και κατανάλωσης, σαν αναγκαστικό δρόμο για την διαχείριση τους από την κοινωνία και για την βαθμιαία εξαφάνιση του κράτους.

Να γιατί αυτή η εθνικοποίηση δεν σημαίνει μόνο τον έλεγχο του "παθητικού", αλλά διεκδικεί εξ αρχής τον έλεγχο από το κράτος του "ενεργητικού", του παραγωγικού κεφάλαιου, των μηχανών και των στοκ των εμπορευμάτων καθώς και τον κρατικό έλεγχο των τελειωμένων προϊόντων. Να γιατί δεν μπορεί κανείς να μιλάει για συγκεντρωμένη σχεδιοποιημένη οικονομία, για κοινωνικοποίηση στο βαθμό που τη βλέπει κανείς σαν εξαφάνιση κάθε ιδιωτικής ιδιοποίησης και συνεπώς σαν εξαφάνιση της οικονομίας των επιχειρήσεων.

Αυτή η μεγάλη δουλειά συγχώνευσης όλων των τεχνικών ενότητων σε μια διεθνή συγκεντρωμένη οικονομία προϋποθέτει λοιπόν τον άμεσο έλεγχο από το κράτος αυτών των ιδίων των μέσων παραγωγής. Φυσικά αυτή η κατάσχεση του "ενεργητικού", δηλ. του "υλικού σκελετού της παραγωγής" που καταστρέφει την οικονομία των επιχειρήσεων, δεν είναι δυνατή παρά αν η παραγωγή έχει ήδη κατακτήσει ένα συγκεκριμένο βαθμό κοινωνικοποίησης, κάτι που τόσο σε παγκόσμιο επίπεδο όσο και σε εθνικό προϋποθέτει την συνύπαρξη για μια περίοδο με την αγορά.

Αυτός είναι ο λόγος που πρέπει να περάσουμε από πολλά ενδιαμέσα στάδια που το πρώτο είναι ο εργατικός έλεγχος που επιτρέπει να εφαρμόζεται η απόφαση του προλεταριακού κράτους, προεκτείνοντας τον έλεγχο του κεντρικού κράτους εκεί όπου οι παραγωγικές μορφές δεν είναι ακόμα ώριμες για κοινωνικοποίηση, την ίδια στιγμή που αυτός ο έλεγχος είναι ένα πρώτο βήμα προς τον πιο άμεσο έλεγχο από το κράτος. Αυτός ο εργατικός έλεγχος δεν έχει κανένα κοινό με τις αυτοδιαχειριστικές και εργατίστικες θεωρήσεις που βλέπουν σε αυτόν το μόντελο της μελλοντικής κοινωνίας και την τελευταία λέξη της κοινωνικής κυριαρχίας πάνω στην οικονομία & που δεν είναι παρά μια ιδεαλιστική αντιμετώπιση των αστικών παραγωγικών σχέσεων σε μια ουτοπική μορφή μιας προλεταριακής οικονομίας που δεν σπάει την αγορά και συνεπώς τις αντικοινωνικές της συνέπειες.

Ο εργατικός έλεγχος και η εθνικοποίηση δεν είναι παρά μορφές του περάσματος στον άμεσο και συγκεντρωμένο κοινωνικό έλεγχο της οικονομίας σε μια διαδικασία στο τέλος της οποίας η εργατική τάξη εμφανίζεται σαν κοινωνική τάξη και όπου το κράτος μην έχοντας λόγο ύπαρξης απονεκρώνεται. ●

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΕΙΣ , από σ. 11

2. Όταν μπαίνει θέμα συμμετοχής κι ελέγχου να προωθούνται εκείνες οι επεμβάσεις που να εξασφαλίζουν και να υπερασπίζουν τα συμφέροντα των εργαζόμενων. Πχ: ναί στο διαχειριστικό έλεγχο όταν οφείλονται χρηματικά ποσά στους εργαζόμενους ή όταν καθυστερούνται οι πληρωμές κάθε πρώτη του μήνα κλπ. Άλλα παραδείγματα: ενημέρωση των εργαζόμενων για τις αλλαγές στην παραγωγική γραμμή που θα σήμαιναν απολύσεις ή υποβιβασμό. Παράλληλα με αυτή τη δραστηριότητα επιβάλλεται το καθημερινό ξεσκέπασμα (πολιτική προπαγάνδα πλέον) μέσα από συγκεκριμένα γεγονότα, των ορίων αυτής της "συμμετοχής" καθώς και του τελικού στόχου που επιδιώκεται: ενσωμάτωση των εργαζόμενων στη προώθηση των συμφερόντων της επιχείρησης "τους" και της "εθνικής οικονομίας".

Για να υπάρξουν βέβαια οι ελάχιστες προϋποθέσεις εφαρμογής μιας τέτοιας τακτικής θα πρέπει να δίνεται συνεχώς μάχη ώστε οι εκπρόσωποι των εργαζόμενων να είναι εκλεγμένοι από τους ίδιους και άμεσα ανακλητοί, να μην δεσμεύονται από το επιχειρησιακό απόρρητο όταν μεθοδεύεται μείωση προσωπικού, εντατικοποίηση κλπ, να έχουν το δικαίωμα άμεσης αποχώρησης όταν το κρίνουν σκόπιμο.

3. Στις περιπτώσεις επιχειρήσεων που κλείνουν όταν υπάρχει η δυνατότητα ουσιαστικής πίεσης, να προωθείται η επιδότηση μέχρι το κράτος να βρει δουλειά στους εργαζόμενους που απολύθηκαν.

4. Να προωθείται η ενότητα των εργαζόμενων έξω από τα στενά όρια μιας επιχείρησης, με εργαζόμενους που αντιμετωπίζουν παρόμοια προβλήματα. Μια προοπτική που είναι απόλυτα αναγκαία και λόγω της μεγάλης διασποράς των μονάδων στην Ελλάδα και λόγω του μικρού αριθμού εργαζόμενων που απασχολούν οι περισσότερες πράγμα που μειώνει τη δυνατότητα πίεσης.

Κλείνοντας αυτό το άρθρο, δεν θα μπορούσαμε να πούμε ότι η ανάλυση είναι πλήρης. Όμως είναι αναγκαίο να ξεκινήσει μια δουλειά ξεκαθαρίσματος πάνω στις νέες προοπτικές που μπαίνουν από το τεράστιο θέμα που τέθηκε από την κυβέρνηση, για να μη μείνουν οι εργαζόμενοι έρμαια της ρεφορμιστικής προοπτικής.

Και αυτή η δουλειά μπορεί μόνο να ξεκινήσει (σε πρώτη φάση) από το σπάσιμο της απομόνωσης μεταξύ των διαφόρων αγωνιστών που επεμβαίνουν σε διάφορους τόπους δουλειάς, της σύνδεσης μεταξύ τους ώστε να μη χάνονται κάποιες εμπειρίες που μπορούν να αποδειχτούν πολύτιμες για το ξεκίνημα αυτής της δουλειάς. ●

ιταλία

λίβανος

Με την ευκαιρία παραμονής στην Αθήνα δυο συντρόφων απο το εξωτερικό, ενος Αραβα κι ενος Ιταλού, έγιναν δυο συγκεντρώσεις τον Αύγουστο στην Αθήνα με θέματα

1. Λίβανος: η σιωνιστική επέμβαση, τα συμφέροντα των διαφόρων κρατών (ΗΠΑ, Γαλλία, Ρωσία, Συρία κλπ), η κρίση στην Αλ-Φατάχ.

2. Ιταλία: - κίνημα ενάντια στην εγκατάσταση των πυραύλων Κρουζ- Πέρσινγκ
- πάλη ενάντια στα λευκά κελιά (Βογκέρα)
- πάλη για να φύγουν τα ιταλικά στρατεύματα απο το Λίβανο.

Οι δυο συγκεντρώσεις ξαναγίνανε, απο έλληνες συντρόφους και στο στέκι της Ν. Ιωνίας. Τα κείμενα που ακολουθούν αναπαράγουν τις αναλύσεις των δυο συντρόφων καθώς και τις ερωτήσεις-συζήτηση που επακολούθησαν και στις τέσσερις συγκεντρώσεις. Στο τέλος δίνονται περιληπτικά νεώτερες εξελίξεις για μερικά απο τα παραπάνω θέματα.

Κινήματα στην Ιταλία

Οχι πύραυλοι στο Κόμιζο

Μιλώντας για το Κόμιζο είναι απαραίτητο να κάνουμε μια αναφορά στη διεθνή κατάσταση για να καταλάβουμε ποιές είναι οι σχέσεις ανάμεσα στις ΗΠΑ-Ευρώπη-Ρωσία, καθώς και τη δυναμική που επέτρεψε την εγκατάσταση των πυραύλων στην Ιταλία και αλλού ώστε να μπορέσουμε να προσανατολίσουμε την πάλη για να εμποδιστεί η εγκατάσταση τους.

Μετά τον Β' παγκ. ιμπεριαλιστικό πόλεμο οι σχέσεις μεταξύ ΗΠΑ-Ευρώπης ήταν σχέσεις ολοκληρωτικής εξάρτησης και υποταγής. Οι ΗΠΑ κατείχαν στρατιωτικά την Ευρώπη και δάνεισαν κεφάλαια για την ανοικοδόμιση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Απο τη μεριά της η Ρωσία, που θεωρείται απο το μεγαλύτερο μέρος των δυτικών προλετάρων το "λίκνο του σοσιαλισμού", χρησιμοποιόταν απο τις ΗΠΑ σαν το φόβητρο και παρουσιαζόταν σαν η απειλή για τις χώρες του ΝΑΤΟ: "Η Ρωσία προ των πυλών"! Αυτή η κατάσταση σήμερα άλλαξε. Με ποιό τρόπο;

Η Ευρώπη (Γαλλία, Αγγλία, Γερμανία, Ιταλία) στην τελευταία 30ετία ανέπτυξε με αλματώδη τρόπο την παραγωγική της δύναμη στο μέγιστο. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την σύγκρουση μεταξύ ΗΠΑ-Ευρώπης για την κατάκτηση των αγορών γενικά αλλά και πιο ειδικά για τη διάθεση των προϊόντων μέσα στην Ευρώπη. Πρόκειται λοιπόν για τη σύγκρουση της μάζας των ευρωπαϊκών προϊόντων και κεφαλαίων με τη μάζα των αμερικάνικων προϊόντων και κεφαλαίων, για τη σύγκρουση του ποιός θα ιδιοποιηθεί την υπεραξία αυτών των κεφαλαίων. Η κατάσταση λοιπόν σήμερα μεταξύ ΗΠΑ-Ευρώπης δεν μοιάζει με "μήνα

— Ενάντια στον ιταλικό ιμπεριαλισμό
— Ενάντια στον αμερικάνικο και ρώσικο ιμπεριαλισμό
— Ενάντια στον ιμπεριαλισμό των ευρωπαϊκών κρατών
ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΙ ΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΕΝΩΘΕΙΤΕ!

μέλιτος", αλλά με κατάσταση πάλης, εμπορικού πόλεμου. Αυτό μπορούμε να το δούμε κάθε μέρα μέσα από τα διάφορα "εμπάργκο" του Ρήγκαν προς την Ευρώπη όπως:

- το μπλοκάρισμα της ευρωπαϊκής παραγωγής ατσάλιου
- τον περιορισμό στις εξαγωγές ευρωπαϊκών αγροτικών προϊόντων
- τον πόλεμο στα ηλεκτρονικά, όπου οι ΗΠΑ έχουν μείνει ένα βήμα πίσω
- τη μείωση εξαγωγών ευρωπαϊκών αυτοκινήτων στις ΗΠΑ.

Τέλος υπάρχει, πέρα από τα προϊόντα, και η σύγκρουση κεφαλαίων που πρέπει να εξαχθούν επειδή δεν είναι πια αποδοτικά μέσα στα εθνικά πλαίσια (ΗΠΑ-Ευρώπη), μεταφέροντας έτσι τις αντιφάσεις και τις αντιπαραθέσεις σε τρίτες χώρες. Βρισκόμαστε λοιπόν σε μια γενικευμένη σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ ΗΠΑ-Ευρώπης. Ο σιβηριακός αγωγός αερίου είναι άλλο ένα παράδειγμα. Οι ΗΠΑ προσπάθησαν να εμποδίσουν την κατασκευή του, αλλά η Ευρώπη, με τη Δ. Γερμανία επικεφαλής, επέβαλλε την κατασκευή του, περνώντας πάνω από τις απαγορεύσεις και τις δυσκολίες των ΗΠΑ.

Πρέπει όμως να μη ξεχαστεί κάτι άλλο: ότι δίπλα σε αυτόν τον εμπορικό και χρηματιστικό πόλεμο υπάρχει κι η παρουσία του ΝΑΤΟ, δηλ. των ΗΠΑ, σε όλη την Ευρώπη (εκτός της Γαλλίας) που ελέγχουν τα πιο στρατηγικά σημεία. Αυτό μπορεί να φανεί σαν μια αντίφαση. Και πράγματι είναι. Οι ΗΠΑ σε εμπορικό πόλεμο με την Ευρώπη διατηρούν στρατευμάτα και βάσεις στην Ευρώπη για να μπορούν να αντιδράσουν πιέζοντας στρατιωτικά. Σχετικά με την αμερικάνικη παρουσία στην Ευρώπη το ίδιο το Κογκρέσσο είναι χωρισμένο στα δύο. Μια άποψη (του Ρήγκαν) υποστηρίζει ότι οι ΗΠΑ πρέπει να αυξήσουν την στρατιωτική δύναμη στην Ευρώπη γιατί αυτό αποθαρρύνει τους Ευρωπαίους να σκεφτούν μια αυτόνομη ευρωπαϊκή άμυνα. Η άλλη άποψη (Δημοκρατικοί και μέρος Ρεπουμπλικάνων) λέει: δεν μας ενδιαφέρει τίποτα. Αφήστε τους Ευρωπαίους να φαγωθούν από τη "ρώσικη αρκούδα".

Αλλά και η Ευρώπη δεν είναι ενωμένη, γιατί τα καπιταλιστικά συμφέροντα των διαφόρων χωρών αποκλίνουν. Η Γερμανία, που είναι η πιο αναπτυγμένη καπιταλιστική χώρα, ο στυλόβάτης της Ευρώπης, για να ξεφύγει από την κρίση κάνει το παν για να γλυτώσει από τον αμερικάνικο έλεγχο. Να γλυτώσει και να πάει που; Το φυσικό έδαφος εξόδου της Γερμανίας είναι η "Ανατολή", η ανάπτυξη σχέσεων με τη Ρωσία. Γιατί; Γιατί η Ρωσία έχει σήμερα μεγάλη ανάγκη και όρεξη κεφαλαίων για να μπορέσει να αναπτύξει την υποδομή της, την βαριά βιομηχανία, την ελαφριά βιομηχανία, την άντληση του σιβηριακού πετρελαίου όπου συναντά μεγάλες δυσκολίες επειδή όχι μόνο δεν έχει την τεχνολογία αλλά και τα κεφάλαια για να επενδύσει σ' αυτήν την τεχνολογία (αυτό φαίνεται και από την εισαγωγή λιβυκού πετρελαίου, ελληνικού βωξίτη που της στοιχίζουν λιγότερο από την εξόρυξη επι τόπου). Η Γερμανία λοιπόν, ενδιαφέρεται να επεκταθεί καπιταλιστικά, ιμπεριαλιστικά προς τη Ρωσία. Μονάχα που και εδώ υπάρχει ένα πρόβλημα. Ενώ είναι η πρώτη ευρωπαϊκή δύναμη από οικονομικής πλευράς και ανάμεσα στις πέντε μεγαλύτερες παγκόσμιες δυνάμεις δεν έχει στρατιωτική δύναμη αντίστοιχη. (Οι αμερικάνοι όπως φαίνεται ήταν πολύ προνοητικοί μετά τον πόλεμο: μικρός γερμανικός στρατός στρατιωτική κατοχή της Γερμανίας) Αν η Γερμανία βγει από το ΝΑΤΟ και προσφέρει τις "υπηρεσίες" της στη Ρωσία θα απορροφιδόταν εντελώς γιατί η Ρωσία έχει μονάχα ένα δυνατό σημείο:

τη στρατιωτική δύναμη. Η Ρωσία έχει τον πιο μεγάλο στρατό του κόσμου: 5.000.000 στρατιώτες, καλά οπλισμένους. Γι' αυτό η Γερμανία πρέπει να χρησιμοποιήσει μια σειρά αντιβάρων.

Ποια είναι αυτά τα αντίβαρα, εφόσον δεν έχει η ίδια στρατιωτική δύναμη; Η Γερμανία χρησιμοποιεί 3 συστήματα αντιβάρων.

1. Την ίδια την αμερικάνικη στρατιωτική παρουσία στο έδαφος της σαν απειλή για τη Ρωσία: μην κάνετε λαθεμένες κινήσεις γιατί δεν τις επιτρέπουμε! Αλλά οι ΗΠΑ δεν είναι διατεθειμένες να χρησιμοποιούνται έτσι σε αυτό το παιχνίδι, γιατί ξέρουν ότι πρόκειται για παιχνίδι απαγκίστρωσης της Γερμανίας. (Και αυτό φαίνεται από την πρόσφατη επίσκεψη του καγκελάριου Κολ στη Μόσχα απ' όπου γύρισε με καλές εμπορικές προοπτικές) Οι ΗΠΑ λοιπόν, χρησιμοποιούνται σαν "σκιάχτρο" για τη Ρωσία, όχι όμως και πολύ γιατί αυτό είναι και το όριο της μαנוύβρας. Πράγματι αν οι ΗΠΑ χρησιμοποιούσαν σαν πραγματική απειλή αυτό σημαίνει δυνάμωμα τους και τέλος της προσπάθειας απαγκίστρωσης της Γερμανίας!

2. Την ισχυροποίηση του στρατού της. Η Γερμανία τα τελευταία χρόνια έχει τον πιο δυνατό στρατό της Ευρώπης. Διπλασίασε τον αριθμό των στρατιωτών, έχει τεθωρακισμένες μονάδες πιο ισχυρές και απο εκείνες της χιτλερικής περιόδου. Μπορεί βέβαια η Γερμανία να μην απειλεί τη Ρωσία αλλά σίγουρα είναι περισσότερο υπολογίσιμη δύναμη από ότι νομίζει η Ρωσία. Γι' αυτό και μια πιθανή σύγκρουση για την άμεση επικυριαρχία της Γερμανίας από τη Ρωσία θα ήταν αδύνατη.

3. Τη δύναμη των κεφαλαίων της. Τα γεγονότα της Πολωνίας δείχναν ότι η Πολωνία και όλες οι χώρες της Αν. Ευρώπης εξαρτώνται από την Γερμανία πρώτα, αλλά και από πολλές ευρωπαϊκές χώρες, συμπεριλαμβανομένης και της Ιταλίας που δάνεισαν κεφάλαια στην Πολωνία, Ρουμανία, Ουγγαρία και που ελπίζουν να τα πάρουν κάποτε πίσω. Η Ρωσία αυτή τη στιγμή έχει λίγο βάρος πάνω στις Αν. χώρες γιατί δεν είναι ικανή να τις βοηθήσει οικονομικά. Αρα η Γερμανία γνωρίζοντας καλά αυτές τις κινήσεις κεφαλαίων, μπορεί όποτε θέλει να κλείνει το ρουμπινέτο ροής αυτών των κεφαλαίων, πράγμα που θα είχε τρομερές συνέπειες γιατί η οικονομία των Αν. χωρών και της Ρωσίας θα στραγγαλιζόταν.

Αν η Γερμανία λοιπόν είναι ο κυριώτερος ανταγωνιστής των ΗΠΑ και το ασθενέστερο σημείο της συμμαχίας ΗΠΑ-Ευρώπης απεναντίας η Ιταλία ήταν από πάντοτε ένας ιμπεριαλισμός απ' τους πιο υποτακτικούς και πιστούς στις ΗΠΑ αν και σήμερα λόγω της κρίσης, μέσα από την Κοινή Αγορά αντιπαρατίθεται στις ΗΠΑ. Πάντως είναι η πιο πρόθυμη χώρα να δεχτεί τους πύραυλους, τις βάσεις, την παραμονή των αμερικάνικων στρατευμάτων. Γιατί; Λόγω της εξάρτησης της και του ότι υπάρχει μια μακριά παράδοση πολιτικής επικράτησης του "αμερικάνικου" κόμματος δηλ. ενός μέρους της Χριστιανοδημοκρατίας και των Σοσιαλιστών. Γι' αυτό και η Ιταλία ήταν η πρώτη χώρα που αποφάσισε που θα εγκατασταθούν οι πύραυλοι και άρχισε αμέσως τις εργασίες δίνοντας το αεροδρόμιο του Κομίτζο που είναι μια στρατιωτική βάση στη Σικελία. Υπάρχει επίσης κάτι που πρέπει να σημειωθεί: οι πύραυλοι Κρουζ δεν είναι μακρού βεληνεκούς και αρα από το Κομίτζο δεν μπορεί να χτυπηθεί η Ρωσία, αλλά το πολύ η Αν. Ευρώπη. Οι Κρουζ δηλ. παίζουν ένα ρόλο ελέγχου σε αυτήν τη ζώνη που μπορεί να αποσταθεροποιηθεί εύκολα, όπως το έδειξε η Πολωνία.

Πέρα από το "αμερικάνικο" κόμμα, υπάρχει

στην Ιταλία το "ευρωπαϊκό" κόμμα, που υπερασπίζει την ιδέα της ευρωπαϊκής ενοποίησης: είναι το ιταλικό Κ.Κ. Είναι ξεκάθαρο ότι αυτό το κόμμα δεν είναι καθόλου ευνοϊκό, ούτε ποτέ ήτανε για την παρουσία των αμερικάνων στο ιταλικό έδαφος. Το Ι.Κ.Κ. είχε πάντα κάνει κινήσεις ενάντια στις αμερικάνικες βάσεις, για να φύγει η Ιταλία από το ΝΑΤΟ. Σήμερα το Ι.Κ.Κ. λέει: "Όχι στους πυραύλους Κρούζ". Αλλά με ποιο τρόπο; Δεν λέει βέβαια: "Εμείς δεν θέλουμε καθόλου τους πυραύλους Κρούζ στο ιταλικό έδαφος". Λέει: "Εμείς δέν θέλουμε τους πυραύλους Κρούζ στο ιταλικό έδαφος αλλά στην περίπτωση που οι διαπραγματεύσεις της Γενεύης αποτύχουν τότε θα πρέπει να το λάβουμε υπόψη". Αρα το Ι.Κ.Κ. δεν λέει, όπως πρέπει να λένε οι επαναστάτες που θέλουν την ειρήνη, που είναι μια πρωταρχική ανάγκη για τις προλεταριακές μάζες: "ΟΧΙ ΣΤΟΥΣ ΠΥΡΑΥΛΟΥΣ", αλλά λέει "ΟΧΙ ΑΛΛΑ...ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΤΟΥΣ ΔΕΧΤΟΥΜΕ". Εδώ βρίσκεται η αντίφαση του Ι.Κ.Κ. στο θέμα των πυραύλων, του ειρηνισμού. Από τη μια μεριά τάσσεται φραστικά ενάντια στους πυραύλους, από την άλλη όμως είναι υποχρεωμένο λόγω μιας μαζικής ευαισθητοποίησης και κινήτοποίησης να συμμετέχει σε αυτήν ώστε να μπορεί να την ελέγχει, ώστε να μην οδηγήσει σε ένα ριζοσπαστικό ειρηνιστικό κίνημα ενάντια στην εγκατάσταση των πυραύλων.

Η αντίληψη του Ι.Κ.Κ. είναι "ευρωπαϊκή" πράγμα που σημαίνει ότι στην αντιπαράθεση ΗΠΑ και Ρωσίας παρεμβάλλει την "ενωμένη Ευρώπη". Αυτό όμως είναι για μας μια ουτοπία. Γιατί; Γιατί η "ενωμένη Ευρώπη" υπάρχει μόνο στο χάρτη, στις καλές προθέσεις. Απόδειξη οι εμπορικοί πόλεμοι ανάμεσα στη Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία για να επιβληθεί ο καθένας στο εσωτερικό της κοινής αγοράς. Απόδειξη οι μονεταριστικοί πόλεμοι που γίνονται ανάμεσα στις διάφορες καπιταλιστικές φράξιες για να επιβάλλουν τα δικά τους προϊόντα στην αγορά. Υπάρχει μονάχα το Ι.Κ.Κ. που πιστεύει ότι μπορεί να υπάρξει "ευρωπαϊκή ενότητα" που θα μπλοκάρει τον πόλεμο ανάμεσα στις δύο μεγάλες δυνάμεις. Αρα ο ειρηνισμός του Κ.Κ. είναι συνέπεια αυτής της αντίληψης. Είναι ένας ειρηνισμός που έχει τα όρια του, που μπλοκάρεται. Και αυτό φάνηκε στο Κόμιζο, στη διάρκεια του "διεθνούς κάμπινγκ" (1-8 Αυγούστου) γύρω από τη βάση, όπου σύντροφοι της οργάνωσης που, μαζί με άλλους σύντροφους από Ιταλία, Γερμανία, Γαλλία, είχαν έρθει με στόχο την ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών και το μπλοκάρισμα της έναρξης των εργασιών της βάσης αναγκάστηκαν να αντιπαρεταθούν με την ειρηνιστική τάση του Ι.Κ.Κ. που έλεγε στα λόγια "οχι στους πυραύλους" αλλά στην πράξη δεν συμμετείχε σε καμμία εκδήλωση ή διαδήλωση για να μπλοκαριστούν οι εργασίες για τις βάσεις. Εμείς νομίζουμε ότι είναι σωστό και καθήκον μας να συμμετέχουμε σε όλες τις κινήσεις

που πάνε να κάνουν κάτι το συγκεκριμένο, δηλ. να απαγορέψουν το χτίσιμο της βάσης με όλους τους τρόπους, είτε κάνοντας αντίσταση, είτε με σαμποτάζ, είτε με πολιτικές ενέργειες, είτε με μαζική δράση ώστε να οικοδομηθεί ένα μεγάλο κίνημα που να απαγορεύει την εγκατάσταση των βάσεων. Γι αυτό και εμείς υποστηρίζουμε τις διάφορες πολιτικές ενέργειες που θα γίνουν στην Ιταλία, και συμμετέχουμε, είμαστε μέρος αυτού του κινήματος και καλούμε όλους τους σύντροφους που είναι διαθέσιμοι από όλα τα μέρη της Ευρώπης να βοηθήσουν. Πράγματι θα ήταν ένα μεγάλο αποτέλεσμα να πετύχουμε να δημιουργήσουμε ένα υπαρκτό κίνημα ειρήνης με αντιμιλιταριστικούς στόχους που να έχει μια δραστηριότητα, που να κινήτοποιεί μεγάλες μάζες για να απαγορεύει το χτίσιμο της βάσης στο Κόμιζο.

Το "διεθνές κάμπινγκ" στο Κόμιζο άνοιξε μια μεγάλη συζήτηση μέσα στο κίνημα. Γιατί; Το ειρηνιστικό κίνημα που αποτελείται από διάφορα τμήματα (Ι.Κ.Κ., ριζοσπάστες, αυτόνομοι, διεθνιστές) θέλει να προωθήσει μέχρι το τέλος τον ειρηνιστικό στόχο που είναι η απαγόρευση του χτισίματος της βάσης, είτε με φυσικά μέσα δηλ. μπλοκάροντας τις εργασίες (πράξη που και εμείς διεκδικούμε και οργανώνουμε επίσης), είτε με πολιτικά μέσα, δηλ. με προπαγάνδα ώστε να εξηγηθεί στην κοινή γνώμη ότι η βάση στο Κόμιζο είναι ένα εργαλείο θανάτου. Η αστική τάξη ξέρει ότι αν αναπτυχθεί ένα τέτοιο ειρηνιστικό κίνημα ριζοσπαστικού τύπου είναι επικίνδυνο γι αυτό το ίδιο το χτίσιμο της βάσης σε σημείο που στο Κόμιζο στις 4 ή 5 Αυγούστου μετά από βίαιες επιθέσεις της αστυνομίας υπήρξαν μόνο δυο συλλήψεις (ενας γερμανός και ενας ανάπηρος πάνω σε καροτσάκι). Αυτό δείχνει ότι η αστυνομία θέλει να κρατήσει μακριά από τη βάση τους διαδηλωτές και παράλληλα δεν θέλει να προκύψουν προβλήματα καταστολής, ώστε το θέμα να μην πάρει έκταση. Το κίνημα σκεπτόταν να συνεχίσει τη δουλειά πάνω στο Κόμιζο με τη φυσική παρουσία του εκεί στη διάρκεια του καλοκαιριού ώστε να πάρει μεγαλύτερη έκταση το θέμα και επίσης για να μπορέσουν να έρθουν σύντροφοι από το εξωτερικό να συζητήσουν για το θέμα του μπλοκαρίσματος των εργασιών για τις βάσεις στην Ευρώπη. Προτάθηκε να συνεχιστεί η επέμβαση, αλλά με διαφορετικό τρόπο γιατί δεν είναι δυνατόν να συνεχιστεί η παραμονή κόσμου όλο το χρόνο γύρω από τη βάση στο Κόμιζο. Η επέμβαση θα συνεχιζόταν στις διάφορες πόλεις και αν συνέβαινε κάτι σημαντικό θα ξαναγυρνούσαν στη Σικελία. Είναι η πρώτη φορά που στην Ιταλία (στη Γερμανία έχει ήδη γίνει πολλές φορές) το κίνημα κινείται & πηγαίνει να μπλοκάρει κάποια κατάσταση που εξελίσσεται και αναζητά να κάνει γνωστό στην κοινή γνώμη την αναγκαιότητα του μπλοκαρίσματος των εργασιών για τις βάσεις. ●

Βογκέρα: «κατάργηση των λευκών κελλιών»

Το θέμα των φυλακών της Βογκέρα είναι κείνο των "ειδικών φυλακών" στην Ιταλία που είναι αντίγραφα των γερμανικών "λευκών κελλιών". Το ιταλικό κράτος στην πάλη του ενάντια στην "τρομοκρατία", πέρα από τους ειδικούς νόμους που έχει θεσπίσει, έχει εφοδιαστεί με τις "ειδικές φυλακές", όπου κλείνονται σύντροφοι που συνελήφθησαν για ένοπλη δράση ή που είναι ύποπτοι για τρομοκρατική δράση. Υποβάλλονται σε μια συνεχή ψυχοσωματική φθορά και καταστροφή όπως:

— απομόνωση που διαρκεί 24 ώρες το 24ωρο, όπου οι σύντροφοι δεν μπορούν να μιλήσουν σε κανέναν, το φως είναι ανοικτό 24 ώρες το 24ωρο, οι τοίχοι είναι εντελώς λευκοί, ώστε να μην έχουν κανένα σημείο αναφοράς στο χώρο τους, δεν έχουν προσωπικά ρούχα. Υπάρχει επίσης μια κάμερα τηλεόρασης μέσα στο κελλί που ελέγχει κάθε είδους δραστηριότητα.

— δεν έχουν δικαίωμα για εφημερίδες, βιβλία, κ.α. και αρα είναι αποκομμένοι από τον εξω κόσμο.

— επικοινωνούν μέσα από τζάμια μονάχα με τους συγγενείς μια φορά το μήνα, μέσα από ένα ειδικό μικρόφωνο που τις περισσότερες φορές δεν λειτουργεί.

— δυο ώρες περίπατου καθημερινά εξω από τα κελλιά, εντελώς απομονωμένοι χωρίς καμιά δυνατότητα επικοινωνίας με άλλους σύντροφους.

— δυνατότητα γραψίματος είναι πολύ περιορισμένη γιατί τους δίνουν μόνο ένα μπλόκ σημειώσεων και ένα στυλό το μήνα.

— σε κάθε έξοδο και επιστροφή στο κελλί, υπάρχει έλεγχος στον πρωκτό και στον κόλπο με ειδικά όργανα, που είναι επώδυνος και ψυχολογικά ταπεινωτικός.

Επέμβαση συντρόφου: το ίδιο σύστημα εφαρμόστηκε και στην Περότα του Σάχη: μόνιμα αναμμένο άσπρο φως 24 ώρες το 24ωρο, άσπροι τοίχοι χωρίς κανένα θόρυβο, με αποτέλεσμα μετά από ένα ορισμένο χρονικό διάστημα να νεκρώνεται η ακοή και η όραση (σύστημα "απονέκρωσης αισθήσεων").

Επέμβαση άλλου συντρόφου: Τα ίδια έκαναν και οι γάλλοι στην Αλγερία και τα ίδια γίνονται σήμερα ιδιαίτερα στη Σαουδ. Αραβία όπου τα κελλιά είναι άσπρα, τα πιάτα και τα μαχαιροπήρουνα είναι από πλαστικό ώστε να μη κάνουν θόρυβο, οι πόρτες δεν κάνουν θόρυβο όταν ανοιγοκλείνουν, οι δεσμοφύλακες δεν μιλάνε και ακόμα και όταν περπατάνε δεν κάνουν θόρυβο. Όταν βγαίνουν από τη φυλακή τυφλώνονται βλέποντας το φως και τα τύμπανα των αυτιών σπάνε από τον εξωτερικό θόρυβο

Όλα αυτά που είναι χαρακτηριστικά μιας χώρας πολύ κατασταλτικής "πέρασαν" χωρίς να γίνουν γνωστά. Το ιταλικό κράτος, "δημοκρατικό", "ελεύθερο"... κλπ έφτιαξε τις φυλακές χωρίς να κάνει γνωστή την ύπαρξη τους, χωρίς να γίνει γνωστό ότι στις φυλακές σήμερα υπάρχουν 4.000 πολιτικοί κρατούμενοι από τους οποίους οι 2.000 στις "ειδικές φυλακές" και άλλοι 2.000 σε φυλακές "μεγίστης ασφάλειας, όταν στην εποχή του φασισμού υπήρχαν μόνο 700 πολιτικοί κρατούμενοι...

Επειδή όλα αυτά δεν είναι γνωστά στις πλατιές μάζες, οι σύντροφοι έβαλαν στόχο, μαζί με τους συγγενείς των πολιτικών κρατούμενων, να κάνουν γνωστές μαζικά τις τρομερές συνθήκες κράτησής τους. Οι σύντροφοι προβληματίστηκαν αρκετά στην αρχή σχετικά με το αποτέλεσμα που θα μπορούσε να έχει μια τέτοια ενέργεια. Ωστόσο στη Βογκέρα η προπαγάνδα πάνω στις "ειδικές φυλακές" είχε καλή απήχηση και είχε το εξής αποτέλεσμα: μια μέρα μετά τη διανομή της πρώτης προκήρυξης, οι πολιτικές δυνάμεις της Βογκέρα κάνανε μια συγκέντρωση πάνω στην τρομοκρατία, για να αντιπαρατεθούν σε αυτήν την κίνηση εφόσον σύμφωνα με το σκεπτικό τους όσοι είναι μέσα στις "ειδικές φυλακές" είναι τρομοκράτες.

Αλλά ακόμα και μέσα στην πόλη της Βογκέρα άνοιξε μια μεγάλη συζήτηση για τις φυλακές της για την τρομοκρατία όπου οι παραδοσιακές δυνάμεις υποστήριξαν ανοικτά την κατασταλτική δράση του κράτους. Εδώ πρέπει να αναφερθεί ο ρόλος του Ι.Κ.Κ., χειρότερος από αυτόν του Σοσιαλιστικού κόμματος και της Χριστιανοδημοκρατίας, που είναι ο δηλωμένος υπ' αριθμόν 1 εχθρός των τρομοκρατών και ο καλύτερος συνεργάτης της αστυνομίας. Το έδαφος επέμβασης λοιπόν ήταν πάρα πολύ δύσκολο, αλλά ήταν δυνατό (όπως το υποστηρίξαμε) να διαδοθεί μέσα στις μάζες η ύπαρξη των "ειδικών φυλακών", των συνθηκών κράτησης, κλπ.

Η δουλειά λοιπόν διαγραφόταν δύσκολη. Οι σύντροφοι και ιδιαίτερα οι συγγενείς των κρατούμενων ήταν πολύ απογοητευμένοι γιατί ζούσανε μια ζωή πρακτικά αδύνατη στην προσπάθεια τους να υποστηρίξουν τους κρατούμενους. Η δουλειά αυτή κράτησε 6-7 μήνες όπου σύντροφοι πήγαιναν μια φορά τη βδομάδα οργανώνοντας συζητήσεις και μπόρεσαν μάλιστα να επηρεάσουν ένα μικρό "όμιλο" νέων, ευαισθητοποιώντας παράλληλα πολύ κόσμο σχετικά με τις "ειδικές φυλακές", συζητήσεις που επεκτάθηκαν αργότερα στα θέματα της τρομοκρατίας, του ένοπλου αγώνα, κλπ.

Οι προκλήσεις του διευθυντού των φυλακών και της αστυνομίας ήταν συνεχείς για να αποτρέψουν την πληροφόρηση για ότι συνέβαινε μέσα στις φυλακές. Εδώ πρέπει να σημειωθεί ότι οι φυλακισμένες συντρόφισσες συνεργάστηκαν πολύ δίνοντας πληροφορίες.

Στο τέλος φτάσαμε σε ένα σημείο όπου ήταν απαραίτητο να γίνει μια εθνική διαδήλωση στη Βογκέρα, μια γενική κινητοποίηση συντρόφων από διάφορους πολιτικούς χώρους που θα ερχόταν για να διαδηλώσουν.

Η αστυνομία προσπάθησε να εμποδίσει τους διαδηλωτές να έρθουν στην πόλη, μπλοκάροντας τους αυτοκινητόδρομους, τους σιδηροδρομικούς σταθμούς, τα πούλμαν (4.000 περίπου αποκλείστηκαν). Επρόκειτο για μια σκληρή προληπτική απάντηση του κράτους και της αστυνομίας. Οι σύντροφοι που μπόρεσαν να διεισδύσουν στη Βο-

γκέρα, γύρω στους 1.500, μπόρεσαν να συγκροτήσουν μια διάδηλωση που μετά από μισή ώρα περίπου δέχτηκε τη βίαιη επίθεση της αστυνομίας σε σημείο που ένα μεγάλο μέρος των κατοίκων της Βογκέρα συμπαραστάθηκε έμπρακτα (πράγμα που πιθανόν κανείς να μην περίμενε): δεν βοήθησαν την αστυνομία στο κυνηγητό των διαδηλωτών και έκρυσαν αρκετούς από αυτούς στα σπίτια τους. Και αυτό είναι ήδη ένα θετικό αποτέλεσμα παράλο που στη συγκέντρωση υπήρχαν μόνο 1.500 διαδηλωτές.

Το αστικό κράτος αποφάσισε λοιπόν να καταστείλει κάθε μαζικό κίνημα που προσπαθεί να αποκαλύψει τις βίαιες προθέσεις του. Επειδή ακριβώς εμείς το καταλάβαμε αυτό είχαμε και μια πολεμική με τους σύντροφους του ένοπλου αγώνα που είναι στην παρανομία και σκέπτονται ότι είναι δυνατό να παραμείνουν σε αυτήν, ενώ εμείς διεκδικούμε τη δυνατότητα να κάνουμε μια πολιτική δουλειά μεγάλη, πλατιά, ανοικτή που μπορεί να δώσει αποτελέσματα σε μαζική κλίμακα, γιατί υπάρχουν ακόμα μεγάλα περιθώρια που

δίνει η αστική τάξη ώστε να μπορούμε να επεμβαίνουμε. Αρά το να καταλάβει κανείς τις αντιφάσεις του αστικού κράτους, όπως πχ το ότι δεν θέλει να επιτρέψει να αναπτυχθεί ένα κίνημα για τις "ειδικές φυλακές" γιατί αυτό θα αποκάλυπτε την άμεση κατασταλτική του δράση, είναι πολύ σημαντικό. Γιατί; Διότι εφόσον το κράτος καταδίκασε τη βία των τρομοκρατών, δεν θέλει να δείξει ανοικτά, δημόσια τη δικιά του βία που είναι πολύ πιο ισχυρή από εκείνη των τρομοκρατών. Και αυτή είναι η πολεμική με τους σύντροφους του ένοπλου αγώνα. Και αυτό το αποδείξαμε στην πράξη. Αποδείξαμε ότι είναι δυνατή μια ανοικτή δουλειά, όπως στη Βογκέρα, με κατεύθυνση τις μεγάλες μάζες, δείχνοντας έτσι τη βία του κράτους. Στη Βογκέρα πετύχαμε περισσότερα πράγματα από ότι ελπίζαμε γιατί όλοι μίλησαν για την ανοικτή βία του κράτους: το ραδιόφωνο, ο τύπος, μίλησαν για τις άγριες επιθέσεις της αστυνομίας. Κανένας δεν μπόρεσε να μιλήσει για διαδηλωτές-τρομοκράτες. Και αυτό είναι πολύ σημαντικό.

« Εξω τα ιταλικά στρατεύματα από το Λίβανο »

Η επιτροπή για το Λίβανο συγκροτήθηκε στο Μιλάνο από σύντροφους διαφόρων πολιτικών ομαδοποιήσεων, όπου συμμετέχουν διάφοροι "ομίλοι" (circoli) νεολαίας όπως το Circolo Romagna. Είναι μια πρωτοβουλία που προσπαθεί αφ' ενός μεν να εξασκήσει πίεση πάνω στην κοινή γνώμη, αφ' ετέρου δε να οργανώσει συγκεκριμένες εκδηλώσεις ώστε να αναπτυχθεί η πάλη ενάντια στην επέμβαση των ιταλικών στρατευμάτων στο Λίβανο. Αυτό που είναι αξιοσημείωτο είναι ότι η Ιταλία στέλνει για πρώτη φορά στρατεύματα κατοχής στο εξωτερικό από το δεύτερο ιμπεριαλιστικό πόλεμο (πρόκειται για κληρωτούς και όχι για επαγγελματίες). Και αυτή είναι η διαφορά με τη Γαλλία πχ που έχει μια μακριά ιστορία επεμβάσεων: Ινδοκίνα, Σουέζ, Αλγερία, Τσαντ, (σήμερα) Λίβανος.

Αυτή η ενέργεια προκάλεσε ένταση και διασφορία ανάμεσα στον πληθυσμό. Γιατί; Γιατί αν και ως τώρα δεν συνέβηκε τίποτα το σοβαρό, εκτός από το θάνατο ενός στρατιώτη, η κατάσταση στο Λίβανο είναι τέτοια που σίγουρα κάτι θα συμβεί σε σύντομο χρονικό διάστημα. Και αρα η θέση των επαναστατών που θέλουν να αντιτεθούν στον ιμπεριαλιστικό επεκτατισμό της δικιάς τους χώρας είναι να πολεμήσουν ενάντια σε αυτές τις μορφές επεκτατισμού. Με τι τρόπο; Με έναν τρόπο που μας φάνηκε σαν ο πιο απλός, ο πιο προσιτός: να κάνουμε προπαγάνδα για να αποσυρθούν τα ιταλικά στρατεύματα από το Λίβανο και να μη βάλει κανένας ιταλός στρατιώτης το πόδι του εκεί κάτω. Αρχίσαμε αναφερόμενοι μονάχα στους ιταλούς στρατιώτες. Θα μπορούσαμε βέβαια να αναφερθούμε στους αμερικάνους και γάλλους στρατιώτες. Προς το παρόν όμως η δραστηριότητα των "ομίλων" περιορίζεται μόνο σε αυτόν το στόχο. Η πρωτοβουλία αυτή έχει πάρει διάφορες μορφές προπαγάνδας: προπαγάνδα από τους ανεξάρτητους ραδιοφωνικούς σταθμούς, δημόσια συλλογή υπογραφών, διάφορες διαδηλώσεις

όταν τα ιταλικά στρατεύματα έφυγαν για τη Βηρυτό από το Μπρίντιζι. Πρόκειται δηλ. για μια ολόκληρη σειρά από εκδηλώσεις που έχουν σαν στόχο να αναπτύξουν ένα κίνημα που είναι εναντίον στη συμμετοχή της Ιταλίας στην επέμβαση και κατοχή της Βηρυτού.

Η επιτροπή δεν έχει μονάχα σαν σύνθημα "εξω τα ιταλικά στρατεύματα από το Λίβανο". Ένα άλλο σημείο είναι η διεκδίκηση της επιστροφής των παλαιστίνιων στη Βηρυτό απ' όπου υποχρεώθηκαν να φύγουν πριν ένα χρόνο. Πρόκειται δηλ. για την αναγνώριση του ενεργού ρόλου παρουσίας και διακυβέρνησης της Βηρυτού και του Λίβανου που είχαν οι παλαιστίνιοι πριν απ' την αποχώρηση. Γι αυτό η επιτροπή έχει στο πρόγραμμα της για το Σεπτέμβρη μια εθνική διαδήλωση στη μνήμη των νεκρών των σφαγών της Σάμπρα και Σατίλα (ίδια διαδήλωση έχει προγραμματιστεί και στο Παρίσι από τη μεσανατολική μετανάστευση). Αυτό είναι και μια πρόσκληση σε όλους, που σε ευρωπαϊκό επίπεδο, θέλουν να συζητήσουν, να ανταλλάξουν γνώμες, να συνεργαστούν για το πως μπορεί να καταπολεμηθεί ο επεκτατισμός διαφόρων ευρωπαϊκών χωρών. Αρα η διαδήλωση για τη Σάμπρα και τη Σατίλα καθώς και όλες οι προηγούμενες έχουν σα στόχο να αναπτύξουν τη συνείδηση της κοινής γνώμης για το πως ο ιταλικός ιμπεριαλισμός αλλά και οι άλλοι ιμπεριαλισμοί επεμβαίνουν σκληρά (κι αυτό σημαίνει πολλά για την Ιταλία όπου ήταν γνωστή μονάχα η εμπροσική διείσδυση και όχι η στρατιωτική επέμβαση). Η προσπάθεια λοιπόν που άρχισε από το Μιλάνο ευαισθητοποίησε πολλούς σύντροφους σε όλη την Ιταλία, πράγμα που κάνει δυνατή την οργάνωση της προπαγάνδας πάνω στους δυο άξονες ("Εξω τα ιταλικά στρατεύματα από το Λίβανο", "Επιστροφή των παλαιστίνιων στη Βηρυτό") σε εθνική κλίμακα.

ΕΡ: Απ' ότι φάνηκε από την παρουσίαση το πολιτικό προ-σκήνιο στην Ιταλία κυριαρχείται, τουλάχιστον σ' ότι αφορά τον εξωκοινοβουλευτικό χώρο, από το θέμα των πυραύλων, τις φυλακές κλπ. Πέρα από αυτό το πλαίσιο, οι διάφορες ανακατατάξεις και εξελίξεις των τελευταίων χρόνων (διάλυση οργανώσεων, αλλαγές αντιλήψεων κλπ) τι συνέπειες είχαν στον κοινωνικό χώρο; Τι απέγιναν οι καταλήψεις σπιτιών, οι διάφορες κινήσεις της νεολαίας; Πως συμπεριφέρεται σήμερα η νεολαία; Μήπως το "πολιτικό" έχει σκεπάσει το "κοινωνικό" - κάτω από το βάρος της τρομερής κρατικής πίεσης και καταστολής;

ΑΠ: Το επίπεδο κοινωνικής οργάνωσης είχε φτάσει πριν μερικά χρόνια στο ζενίθ στην Ιταλία. Μετά σημειώθηκε μια κοιλιά ενώ τώρα μπορούμε να διαπιστώσουμε ότι αρχίζει πάλι μια ανοδική πορεία. Γιατί; Γιατί η οικονομική κρίση ωθεί τους άνεργους νέους να αναζητήσουν μια σειρά εναλλακτικών τρόπων επιβίωσης. Πχ υπάρχει το πρόβλημα της κατοικίας. Εδώ δεν ξέρω τι γίνεται, αλλά στην Ιταλία στις μεγάλες πόλεις δεν υπάρχουν σπίτια, διαμερίσματα. Όλα αυτά σπρώχνουν μεγάλες μάζες στο να έχουν φοβερά προβλήματα. Προς το παρόν αυτά τα προβλήματα οι μάζες τα εκφράζουν μέσα από σποραδικές αντιδράσεις, ενώ η αστική τάξη προσπαθεί να σπείρει τη διάσπαση. Πχ σχετικά με το ζήτημα της κατοικίας τι κάνει η αστική τάξη; Δυσarreστεί τόν ενα, ευχαριστεί τον άλλον. Έτσι οι καταλήψεις σπιτιών δεν αντιμετωπίζονται όλοι με τον ίδιο τρόπο. Η αστυνομία δεν τους διώχνει όλους γιατί υπάρχει κίνδυνος να δημιουργηθεί ένα συμπανές μέτωπο. Η αστική τάξη χρησιμοποιεί το όπλο της διάσπασης δίνοντας σπίτι σε ένα άτομο υποσχόμενη σε άλλους τρεις και καταστέλλοντας τους υπόλοιπους. Το κίνημα λοιπόν με αυτό το είδος της συμπεριφοράς και καταστολής έχει μεγάλες δυσκολίες να φτιάξει ένα κοινό μέτωπο απέναντι στην αστική τάξη που και αυτή βέβαια είναι υποχρεωμένη να καταστέλλει όλο και περισσότερο αυτό το κίνημα. Οι ωθήσεις όλων αυτών των κινήματων καναλιζούνται όλο και περισσότερο σε ολόκληρη την Ιταλία μέσα από τους "όμιλους" νεολαίας ("circoli giovanili") που προσπαθούν να τους προσανατολίσουν σε μια ταξική κατεύθυνση. Το πρόβλημα της καταστολής, του Κομίζο, του ερηνισμού, το πυρηνικό είναι θέματα που απασχολούν σήμερα τη νεολαία και μπορεί να υπάρχουν εξελίξεις στο άμεσο μέλλον. Το ζήτημα της ανεργίας είναι κάπως διαφορετικό γιατί οι οικογένειες στήριζαν ακόμα τους νέους. Γι αυτό οι εξελίξεις δεν μπορούν να είναι άμεσες αλλά όλο και πλησιάζει ο καιρός που θα γίνει και αυτό. Συμπερασματικά μπορούμε να πούμε ότι δημιουργούνται και δυναμώσουν δομές, όπως οι "όμιλοι" νεολαίας που έχουν μια γενική δραστηριότητα που ξεπερνάει τη συνοικία και που αρχίζει από το γυναικείο ζήτημα μέχρι τις καταλήψεις σπιτιών, από την καταστολή μέχρι το πρόβλημα της ειρήνης. Εκεί συναντιούνται, προβληματίζονται, αποφασίζουν, οργανώνονται και δρουν οι νέοι που είναι κατά μια έννοια εν δυνάμει ανατρεπτικοί.

Ένα μεγάλο πρόβλημα του κινήματος στην Ιταλία είναι ότι όλοι όσοι μπορούσαν να παίξουν έναν ενεργό ρόλο έχουν συλληφθεί, με την πρόωθηση από το κράτος του κινδύνου των τρομοκρατών. Πρόκειται δηλ. για ένα είδος "φυσικού" αποκεφαλισμού του κινήματος (σε όλους τους τομείς: εργατικό, καταλήψεις σπιτιών κλπ).

ΕΡ: Υπήρξε ενημέρωση στην Ιταλία από μεριάς του τύπου, για τις εκδηλώσεις γύρω από το Κομίζο; Γιατί εδώ στην Ελλάδα δεν επλώθηκαν και πολλά πράγματα.

ΑΠ: Όλες οι εφημερίδες μίλησαν για τα γεγονότα: μπλοκάρισμα της βάσης, "διεθνές κάμπινγκ", κλπ. Το θέμα μάλιστα του μπλοκαρίσματος ενδιέφερε και μερικούς βουλευτές που βάλανε το θέμα της συμπεριφοράς της αστυνομίας στο Κομίζο.

ΕΡ: Τα "circoli" είναι κάποιο γενικό φαινόμενο, δηλαδή αντικατοπτρίζουν μια δυναμική τάση της νεολαίας που ψάχνει για μια οργάνωση και μια πολιτική-κοινωνική πάλη ή πρόκειται για μια απομονωμένη πρωτοπορεία ενώ η τάση είναι προς τη σαπίλα (τα μηχανάκια, τα ναρκωτικά κλπ);

ΑΠ: Η εικόνα των "ομίλων" στην ιστορική τους εξέλιξη είναι αρκετά διαφορετική. Στα 1978-79 οι "όμιλοι" νεολαίας ήταν μαζικοί, ιδιαίτερα στο Μιλάνο και στη Βόρεια Ιταλία. Ήταν ένας μαζικός πόλος αναφοράς. Καθένας αποτελούταν από 300-400 δραστήρια άτομα. Η πολιτική τους αντίληψη ήταν πολύ κοντά σε κείνη της Αυτονομίας. Η αυτονομία είχε και αυτή μια πτωτική τροχιά μέσα στο κίνημα, εξαιτίας της αποτυχίας μιας σειράς πολιτικών προοπτικών που ήταν δεμένες με την αλλαγή της κατάστασης, που ακόμα και το Ενοπλο Κόμμα περίμενε να έρθει μέσα από τη δράση του. Έτσι οι "όμιλοι" ακολούθησαν την ίδια πορεία και συρρικνώθηκαν, γιατί ζητιόταν απ' τα ενεργά μέλη του μια σειρά πολιτικών δραστηριοτήτων που ουσιαστικά ήταν παράνομες. Αυτή λοιπόν η αντίληψη δεν επέτρεψε στο κίνημα των "ομίλων" να αναπτυχθεί, ενώ είχε ήδη κατακτήσει ένα μαζικό επίπεδο.

Σήμερα οι "όμιλοι" είναι μεμονωμένες εμπειρίες που εμείς προωθούμε γιατί έχουν μεγάλες δυνατότητες να συγκεντρώσουν αυτήν την αυξανόμενη δυναμικότητα της νεολαίας και να την οργανώσουν. Ήδη, είδαμε μερικά μικρά αποτελέσματα μιας τέτοιας προσπάθειας (Κόμιζο, Βογκέρα). Πιστεύουμε δε ότι όταν η κατάσταση αυξήσει τις κοινωνικές εντάσεις, αυτά τα εργαλεία (και δεν θα ήθελα να κάνω έναν παρακινδυνωμένο και βλακώδη παραλληλισμό με τα σοβιέτ πράγμα που είναι πολύ μακριά) θα είναι η έκφραση μιας αναγκαιότητας των νεολαϊστικών μαζών που θα ξαναγυρίσουν στο πολιτικό προσκήνιο, παρόλο που υπάρχουν τα προβλήματα των ναρκωτικών κλπ. Εξάλλου οι "όμιλοι" δεν οργανώνουν μόνο την πάλη, αλλά και τη ζωή. Οργανώνουν γιορτές, ακούνε μουσική, συζητάνε για θέματα όπως η εναλλακτική ιατρική κλπ. Το Circolo Romagna πχ, στο Μιλάνο, διοργανώνει μια ολόκληρη σειρά από δημόσιες εκδηλώσεις όπου οι παρευρισκόμενοι δεν φοβούνται να πουν τη γνώμη τους, να κάνουν πολιτική, αντίθετα απ' ότι συνέβαινε πριν.

ΕΡ: Ποιες είναι οι εξωκοινοβουλευτικές πολιτικές οργανώσεις στην Ιταλία σήμερα;

ΑΠ: Το θέμα της παρουσίασης αυτών των πολιτικών δυνάμεων είναι μεγάλο και δύσκολο. Θα αναφερθώ στις εξωκοινοβουλευτικές δυνάμεις που έχουν κάποια αξιοσημείωτη δραστηριότητα, κάποια παρουσία.

• Χώρος της Αυτονομίας. Πρόκειται για ένα χώρο που είναι ο πιο δεκτικός στο να ανταποκρίνεται σε συγκεκριμένες προτάσεις όπως στη δουλειά για το Κομίζο, Βογκέρα που υποστηρίχτηκε από πλατιούς τομείς της Αυτονομίας.

• Χώρος των Διεθνιστών.

—το Partito Comunista Internazionale (Διεθνές Κομμουνιστικό Κόμμα) που δουλεύει ενεργά μέσα σε ομάδες, "ομίλους" κλπ.

—η "Battaglia Comunista" που περιορίζεται σε προγραμματικές δηλώσεις και διακήρυξεις αρχών.

• Χώρος των "αποσυρθέντων" από την πολιτική. Αυτοί οι σύντροφοι φοβούνται να ασχοληθούν με την πολιτική σήμερα μετά την τρομερή ήττα του Ενοπλου Κόμματος, και την απογοήτευση που επακολούθησε με τους καταδότες, τους "μετανοούντες" (pentiti) κλπ.

• Χώρος της "Προλεταριακής Δημοκρατίας". Αυτοί βρίσκονται ήδη μέσα στο κοινοβούλιο και δεν έχουν πλέον καμιά σχεδόν δραστηριότητα εξω από το θεσμικό πλαίσιο.

• Χώρος των Τροτσκιστών. Έχουμε γίνει ουρά του Κ.Κ., ακολουθούν τις πρωτοβουλίες των συνδικάτων κλπ. Γι αυτό είναι δύσκολο να δεις τροτσκιστή σε διαδηλώσεις όπως στη Βογκέρα. Στο Κομίζο, πιθανόν να είναι γιατί έρχονται σύντροφοι από όλη την Ευρώπη, αλλά δεν ενδιαφερόντουσαν και πολύ για την επέμβαση στο Κομίζο, απ'όσο τουλάχιστον εμείς είδαμε.

• Χώρος των Μαιικών. Οι μαιικές οργανώσεις υπάρχουν μονάχα στα χαρτιά (πρώην μ-λ) ιδιαίτερα όσοι ήταν συσπειρωμένοι γύρω από το παλιό Κ.Κ.Ιταλίας (μ-λ)-φιλοσοβιετικό που υπάρχει, αλλά όχι πολιτικά. Υπάρχει όμως κάτι σημαντικό και θετικό μαζί: σύντροφοι που αναφέρονται στις οργανώσεις μ-λ συμμετέχουν σαν άτομα σε διάφορες επιτροπές και κάνουν καλή δουλειά. Πολιτικά όμως δεν προωθούν τη γραμμή των αντίστοιχων οργανώσεων τους.

• Χώρος των Αναρχικών. Είναι πολύ κλεισμένοι και βλέπουν μονάχα τη δικιά τους τελική πολιτική προοπτική. Υποστήριξαν την επέμβαση στο Κομίζο. Πάντως είναι αδύνατος σχεδόν ο διάλογος μαζί τους πάνω σε θέματα καταστολής κλπ, γιατί είναι κλεισμένοι σε δικούς τους "όμιλους" και έτσι είναι αδύνατη και η επαφή, έστω και σε μίνιμουμ πρόγραμμα δράσης. Από πολιτικής πλευράς δεν έχουν μεγάλο βάρος.

Μπορούμε να πούμε ότι πέρα από την Αυτονομία που είναι η μοναδική δύναμη που κρατιέται πολιτικά ακόμα & έχει μια δραστηριότητα και εμάς που προσπαθούμε σιγά-σιγά να ενσωματωθούμε σ'αυτή τη διαδικασία επέμβασης και οργάνωσης, δεν υπάρχουν άλλες δυνάμεις πέρα από τα επίσημα πολιτικά κόμματα που να καναλιζάρουν σήμερα ότι υπάρχει και κινείται.

ΕΡ: Σχετικά με την αυτονομία, πέρα από την ομάδα του Νέγκρι και το Potere Operaio (Εργατική Εξουσία) που δεν υπάρχει πιά, ποιές είναι οι άλλες ομάδες;

ΑΠ: Ο Νέγκρι έχει εντελώς εγκαταληφθεί μετά την εκλογή του και την παρουσία του στο κοινοβούλιο. Η Αυτονομία δεν μπορεί να περιγραφεί με ενιαίο τρόπο. Ανάλογα με τις περιοχές υπάρχουν και διαφοροποιημένες αντιλήψεις. Υπάρχει η τάση που βρίσκεται πιο κοντά στο Ένοιλο Κόμμα, υπάρχει η τάση που υποστηρίζει ότι πρέπει να επαναποκτηθεί ο κοινωνικός χώρος με ανοικτή, μαζική δουλειά. Δεν πρόκειται δηλ. για τάσεις που μπορούν να αναγνωριστούν, όπως ο Νέγκρι και ο Κούρτσιο, αλλά μπορούν να αναγνωριστούν μονάχα στο επίπεδο της πρακτικής δραστηριότητας. ●

ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΚΑΜΠΙΝΓΚ ΣΤΟ ΚΟΜΙΖΟ

Το Κομίζο αυτό το καλοκαίρι αντιπροσώπευσε ένα "ζεστό" σημείο για όλους όσους παλεύουν ενάντια στην εγκατάσταση των πυραύλων στην Ιταλία. Ομάδες από διάφορες χώρες και ιδεολογικές προελεύσεις βρέθηκαν μαζί για να παλεύουν προωθώντας τους δικούς τους στόχους & μεθόδους πάλης. Εγιναν διάφορες εκδηλώσεις: οι Αυτοδιαχειριζόμενοι Σύνδεσμοι είχαν ανακοινώσει για τις 22-23-24 Ιούλη τη μαζική κατάληψη της πυρηνικής βάσης, η IMAC (International Meeting Against Cruise, Διεθνής Συνάντηση Ενάντια στους Κρουζ) είχε οργανώσει τη σύγκληση του διεθνούς ειρηνιστικού κινήματος στο αυτοδιαχειριζόμενο κάμπινγκ για να πραγματοποιήσει μια σειρά πρωτοβουλιών για την επιβράδυνση των εργασιών κατασκευής της πυρηνικής βάσης, ιδιαίτερα μέσα από το "μη βίαιο" μπλοκάρισμα των πυλών του πρώην αεροδρόμιου Magliocco για τις πρώτες 10 μέρες του Αυγούστου.

Δυο ήταν οι βασικές θέσεις μέσα στο κίνημα ενάντια στους πυραύλους. Οι σύντροφοι της οργάνωσης στην Ιταλία ήταν μέσα σε κείνη ("αντιθεσμική") που υποστηρίζει ότι είμαστε αντιμιλιταριστές στο μέτρο που είμαστε ενάντια στους αστούς. Το ζήτημα είναι πως πρέπει να συμπεριφερθούμε στο εσωτερικό αυτού του τομέα καθώς και απέναντι στον άλλο τομέα: τον οππορτουνιστικό που συνεργάζεται με τους αστούς; Κι επιπλέον: υπάρχει ένα αντικειμενικό συμφέρον ώστε το αντιαστικό κίνημα να οργανωθεί και να αποσπάσει δυνάμεις απ'το οππορτουνιστικό, ώστε να μπει το ταχτικό πρόβλημα μιας σωστής συμπεριφοράς απέναντι στο "θεσμικό" τμήμα του κινήματος και να μπορέσει να γίνει αποδεκτό από όλο το φάσμα του "αντιθεσμικού" κινήματος; Η απάντηση σε αυτά τα ερωτήματα πρέπει σήμερα να προσδιορίζει την ταχτική συμπεριφορά μας.

Στο παρακάτω άρθρο, μέσα από σύντομο χρονικό των γεγονότων κατά τη διάρκεια του "κάμπινγκ", φαίνονται οι παραπάνω αντιθέσεις και προβληματισμοί.

Δυο βασικές τάσεις υπήρχαν σε αυτήν την διεθνή συγκέντρωση: οι "θεσμικοί" και οι "αντιθεσμικοί" που προώθησαν ιδιαίτερα ανεξάρτητες εκδηλώσεις αλλά και μερικές κοινές. Η πιο σημαντική απ'όλες ήταν το μπλοκάρισμα των εισόδων της βάσης. Οι κοινές εκδηλώσεις μπόρεσαν να πραγματοποιηθούν χάρη στην διάθεση και στην ελαστικότητα των "αντιθεσμικών", ιδιαίτερα μετά τις προσπάθειες των κοινοβουλευτικών κομμάτων της αριστεράς να πετάξουν με τη βία έξω από το κάμπινγκ συντρόφους της Εργατικής Αυτονομίας.

Οι πρωτοβουλίες της IMAC στη διάρκεια των πρώτων ημερών του Αυγούστου ήταν: αυτοδιαχειριζόμενο δημοψήφισμα ενάντια στην εγκατάσταση των πυραύλων στην Ιταλία, παθητική άμυνα, μικρές ομοιογενείς ομάδες συζήτησης σε διάφορα θέματα, που η άποψη του θα προωθούνταν από έναν "ομιλητή" (speaker) στο "συμβούλιο των ομιλητών" (speaker's council) που φυσικά επεξεργαζόταν από αυτό με προκαθορισμένους στόχους... (είναι ο τρόπος γενικά λειτουργίας των κοινοβουλευτικών κομμάτων και των συνδικάτων που εφαρμόστηκε και εδώ). Επίσης απεργίες πείνας, το-

ποθέτηση απορριμάτων στις πύλες της βάσης, εισβολή στο χώρο των πυραύλων σε ατομικό επίπεδο (έγιναν 2 η μια με 6 άτομα και η άλλη με 4) με στόχο τη σύλληψη, πράγμα που το κράτος έκανε ευχαρίστως και αμέσως.

Η δραστηριότητα του άλλου τομέα, όπου η Εργατική Αυτονομία είχε αντικειμενικά το ρόλο του οργανωτή και συνδέσμου που δεν τοποθετιόταν πάνω στο ειρηνιστικό επίπεδο, προσανατόλισε την επέμβαση του στην επαφή με τον πληθυσμό του Κομίζο και των περιχώρων, όπου βρήκε κάποια απήχηση. Τα θέματα δεν αφορούσαν μονάχα τους πυραύλους αλλά επίσης & πολιτικά θέματα που ευαισθητοποιούσαν το σικελικό πληθυσμό όπως η ανεργία, η μαφία, η παράνομη εργασία, το κόστος ζωής επεκτείνοντας την επέμβαση σε πιο γενικά ζητήματα όπως η ιταλική επέμβαση στο Λίβανο, ο ρόλος των ιμπεριαλισμών στην προετοιμασία του πολέμου και ιδιαίτερα στο ζήτημα των πυραύλων στη Σικελία, τονίζοντας τη σημασία να μουν οι σικελοί στην πρώτη γραμμή πάλης ενάντια στην στρατικοποίηση του νησιού.

Αυτή η εμπειρία ήταν η πιο ενθουσιώδης και επωφελής γιατί επέτρεψε να γίνει η σύνδεση με τον τοπικό πληθυσμό που κινδύνευε να ξεκοπεί από το κίνημα πάλης ενάντια στον πόλεμο και επιπλέον να μην καταλάβει την σημασία των εξελίξεων εξαιτίας της καταλιγιστικής προπαγάνδας των τοπικών πολιτικών δυνάμεων (με το Σοσιαλιστικό κόμμα και τους Χριστιανοδημοκράτες επικεφαλής) που υπόσχονταν ένα μέλλον ευημερίας και καλοζωίας χάρη στην εγκατάσταση της πυραυλικής βάσης.

Δεν έλλειψαν βέβαια από το μέρος ορισμένων ομάδων στο εσωτερικό των "αντιθεσμικών", μερικά λάθη στο πλαίσιο με τον πληθυσμό με συνθήματα που δεν μπορούσαν να γίνουν αντίληπτά, εξαιτίας του εξτρεμισμού τους, καθώς και άκαιρες ενέργειες γιατί ακριβώς δεν ήταν τα κατάλληλα για την κατάσταση και που τελικά είχαν τον κίνδυνο να αχρηστεύσουν την δουλειά που αναζητιόταν με τον τοπικό πληθυσμό. Είναι αξιολογούμενο ότι τέτοιου είδους λάθη κριτικάρονταν αυθόρμητα από πολιτικής πλευράς από την μεγάλη πλειοψηφία των "αντιθεσμικών".

Στις 5 Αυγούστου υπήρξε μια κοινή πρωτοβουλία: ανοιχτή συγκέντρωση στην πλατεία του Κομίζο την ίδια στιγμή που συνεδρίαζε το δημοτικό συμβούλιο, με στόχο την καταγγελία από την μια μεριά του δημάρχου (Σοσιαλιστικό κόμμα) και του "αριστερού" συμβούλιου που τοιχοκόλησαν αφίσες αποκαλώντας προβokatορες και βίαιους τους ειρηνιστές, προετοιμάζοντας το έδαφος για την επέμβαση της αστυνομίας, κι από την άλλη πλευρά για να εξηγήσουν στους κατοίκους του Κομίζο τη σημασία του αγώνα καλώντας τους σε ενεργητική συμμετοχή.

Στις 7 Αυγούστου πάρθηκε μια άλλη κοινή πρωτοβουλία: διαδήλωση συμπαράστασης στη Νικαράγουα (πρόταση της ΙΜΑΚ και ιδιαίτερα του ΙΚΚ). Οι "αντιθεσμικοί" προσχώρησαν με στόχο να διευρύνουν την επέμβαση με θέματα πιο πολιτικά σχετικά με την πάλη ενάντια στους ιμπεριαλισμούς. Με αυτήν τη διεύρυνση δεν συμφωνούσαν οι "θεσμικοί" που ξεκίνησαν την διαδήλωση με στόχο αντιιμπεριαλισμού και για να απομονώσουν τους "αντιθεσμικούς". Οι ειρηνιστές παίρνοντας υπόψη ότι το κίνημα είναι σύνθετο, δηλ. συγκροτημένο από ομάδες διαφορετικών ιδεολογικών προελεύσεων και πολιτικών τροχιών που σαν τέτοιες είναι ασυμβίβαστες και ότι όλοι αυτοί θέλουν να παλαίσουν για τον ίδιο επιμέρους στόχο, προσπαθούσαν να επιλέξουν ορισμένα τμήματα των ειρηνιστών, βάζοντας από την αρχή ιδεολογικές προϋποθέσεις του τύπου: αποδοχή της αρχής της μη βίας σαν συνολικής φιλοσοφίας και όχι (όπως υποστηρίχτηκε από την πλειοψηφία των "αντιθεσμικών") σαν μέθοδο μιας επιμέρους και συγκυριακής πάλης που θα αποφασίζεται στη

Απ' την επίθεση της αστυνομίας ενάντια σε διαδηλωτές την 3η μέρα μπλοκαρίσματος της βάσης.

βάση συγκεκριμένων εκτιμήσεων του συσχετισμού δυνάμεων που υπάρχει, πολιτικού κλίματος κλπ, ή διακρίσεις σχετικά με την προσχώρηση στην αρχή της δημοκρατίας με την έννοια της πίστης στους θεσμούς. Προσπαθούσαν λοιπόν να πετύχουν μια πολιτική και ιδεολογική ομοιογένεια που από τα πράγματα αποτελεί διάκριση για το ξάπλωμα της προσχώρησης άλλων δυνάμεων σε έναν επιμέρους στόχο.

Η ΙΜΑΚ μπουκοτάρει το θέμα Νικαράγουα "ξεχνώντας" ότι αυτή είχε πάρει την πρωτοβουλία και αφήνοντας να κυκλοφορήσουν φήμες ότι δήθεν δεν τους δινόταν η πλατεία. Μονάχα το ΙΚΚ έκανε μια κομματική μικροσυγκέντρωση στην πλατεία (μερικές δεκάδες άτομα) όπου θα έπρεπε να γίνει η κοινή συγκέντρωση με δυσανάλογη περιφρούρηση, που προβοκατόρικα απαγορεύει στη διαδήλωση των "αντιθεσμικών" να μούνε στην πλατεία, όπως είχε συμφωνηθεί.

Οι "αντιθεσμικοί" πράγματι μη "ξεχνώντας" τη διαδήλωση συγκεντρώθηκαν όπως είχε αποφασιστεί, οργανώνοντας τη διαδήλωση παρόλο το μπουκοτάζ της ΙΜΑΚ με συνθήματα και πάνω ενάντια στις ΕΠΑ, στην ΕΣΣΔ, για την απομάκρυνση των ιταλικών στρατευμάτων από το Λίβανο κλπ. Η διαδήλωση μάζεψε περίπου 1.000 πολύ μαχητικά άτομα (όπου συμμετείχαν κι ειρηνιστές της ΙΜΑΚ και κάτοικοι του Κομίζο που παρόλο το μπουκοτάζ, έβλεπαν σε αυτήν τη διαδήλωση ένα σημείο αναφοράς) και έφτασε στην πλατεία όπου βρισκόταν το ΙΚΚ. Οι "αντιθεσμικοί" δεν δέχτηκαν την προβοκάτσια του ΙΚΚ και, αφού οι τελευταίοι έφυγαν, έκαναν τη δικιά τους συγκέντρωση πάνω στα διάφορα θέματα που φιγουράριζαν στα πάνω.

Οι 6, 7 και 8 Αυγούστου ήταν οι μέρες του μπλοκαρίσματος των πυλών της βάσης.

Η συμφωνία που μπόρεσε να επιτευχθεί ανάμεσα στα δυο μέρη λάμβανε υπόψη το συσχετισμό δυνάμεων που ήταν εκείνο τον καιρό αρνητικός και επέβαλε σ' όλους τις μορφές αγώνα και τους τρόπους επέμβασης της ΙΜΑΚ.

Έγιναν λοιπόν αποδεκτές από όλους οι 3 μέρες μη βίαιου μπλοκαρίσματος των πυλών. Ωστόσο η κατανομή των δυνάμεων των δυο μερών στις πύλες κι η εσωτερική οργάνωση τους ήταν καθαρά ξεχωρισμένη. Κι αυτό ήταν γενικό, εξαιτίας των διαφορετικών πολιτικών και ιδεολογικών αντιλήψεων που εκφράστηκαν. Το μπλοκάρισμα έγινε σε 4 πύλες της βάσης στις δυο από τις οποίες συμμετείχαν και οι "αντιθεσμικοί".

Το μπλοκάρισμα της 6ης Αυγούστου (επέτειος της καταστροφής της Χιροσίμα) διάρκεσε από την αυγή ως αργά το μεσημέρι & πέτυχε να μπλοκάρει 200 εργάτες που εργαζόντουσαν στη βάση καθώς και μερικά αυτοκίνητα. Δεν υπήρξαν προσπάθειες από μέρους των εργατών να σπάσουν τον κλοιό & μετά από λίγη ώρα έφυγαν. Δεν υπήρξε ωστόσο από την πλευρά του κινήματος η ικανότητα να έρθει σε επαφή με αυτούς τους εργάτες ή τουλάχιστον σε διάλογο. Δεν σημειώθηκαν επεισόδια εκείνες τις μέρες, αν και δεν έλλειψαν στιγμές έντασης μπροστά στην κεντρική πύλη όταν ο εισαγγελέας της Ραγκούζα προσπάθησε να σπάσει τον κλοιό και όταν η ομάδα των Πράσινων (αποτελούμενη από γερμανούς, αυστριακούς και δανούς) οργάνωσε το μπλοκάρισμα του δρόμου για να απαγορέψει την αλλαγή φρουράς των δυνάμεων της τάξης. Είναι αξιοσημείωτο να εκτιμηθεί θετικά η ενέργεια των Πράσινων που ενήργησαν εντελώς αποφασιστικά με σκληρό τρόπο αποδειχνοντας τη διαφορά ανάμεσα στον τρόπο τους να αντιλαμβάνονται τη "μη βία" και εκείνων των ιταλών ειρηνιστών. Πως να συγκριθούν με τους ιταλούς ειρηνιστές, που μετά από τη συνεχή εκπαίδευση της παθητικής άμυνας για την αντιμετώπιση αστυνομικής επίθεσης, χέστηκαν επάνω τους μόλις φάνηκε η αστυνομία και τόσκασαν αφήνοντας μόνους τους Πράσινους και όλους όσους είχαν υποχρεωθεί να δεχτούν τη μορφή της μη βίαιης παθητικής πάλης; Αυτό αργότερα δικαιολογήθηκε ως εξής: "δεν είχαμε εμπιστοσύνη στους συντρόφους μας!"

Η δεύτερη μέρα του μπλοκαρίσματος (7 Αυγούστου) έπεσε Κυριακή και ήταν από τα πράγματα συμβολικά. Διάρκεσε λίγες ώρες και τέλειωσε με μια αυθόρμητη διαδήλωση επιστροφής στοκάμπινγκ. Η 7 Αυγούστου συνέπεσε επίσης με το δεύτερο χρόνο από όταν η ιταλική κυβέρνηση ανήγγειλε την απόφαση να δώσει πράσινο φως για την κατασκευή της βάσης στο Κομίζο για τις 112 πυρηνικές κεφαλές.

Η τρίτη μέρα του μπλοκαρίσματος που άρχισε από τα χαράματα είχε σημαντικές στιγμές έντασης μπροστά από 2 πύλες που προκαλέστηκαν από τον εισαγγελέα της Ραγκούζα που ήθελε να σπάσει το μπλόκο και να μπει με αυτοκίνητο στη βάση.

Μόλις τα πράγματα καλμάρησαν, εντελώς αναπάντεχα οι 200 καραμπινιέροι της Celere κατευθύνθηκαν προς την κεντρική πύλη περικυκλώνοντας το μπλόκο των νέων που, καθισμένοι σε ημικύκλια απόκλειαν τη βάση πάνω από 8 ώρες, κάνοντας διάφορες ενέργειες να τους τρομοκρατήσουν με ψεύτικες προετοιμασίες επίθεσης. Μετά τις 12 πμ η κατάσταση άρχισε να γίνεται πιο τεταμένη εξαιτίας της ανυπομονησίας των καραμπινιέρων και της Celere επειδή περίμεναν τόσες ώρες κάτω από τον ήλιο.

Το κίνημα δεν αντέδρασε (όπως είχε συμφωνηθεί) στις αστυνομικές προκλήσεις που εκφραζόντουσαν με απειλές, σπρωξίματα κλπ. Η μόνη απάντηση που δόθηκε

ήταν τα συνθήματα (βέβαια διαφορετικά μεταξύ "θεσμικών" και "αντιθεσμικών") ιδιαίτερα στις πιο τεταμένες στιγμές.

Όλοι οι συμμετέχοντες στα μπλόκα ενήργησαν απέναντι στις απειλές και στις πολυάριθμες στιγμές προβοκαρίσματος σε τέλεια συμφωνία με τη γραμμή της μη βίας, όπως είχε συμφωνηθεί πρωτίτερα στο κάμπινγκ. Αν και η IMAC το Σάββατο είχε βγάλει μια ανακοίνωση όπου λεγόταν ότι "οποιαδήποτε ενέργεια που θα γίνει απέναντι στις δυνάμεις της τάξης πρέπει να αποδοθεί αποκλειστικά σε λίγα δεκάδες μέλη της Αυτονομίας" (Corriere 9-8-83), ωστόσο έλειψε οποιαδήποτε ενέργεια πρόκλησης προς την αστυνομία από τη μεριά των "αντιθεσμικών". Αυτό δεν είναι βέβαια μια εγγύηση ενάντια στην καταστολή που το κράτος εξαπολύει με μεγάλη σκληρότητα σ' όλους όσους οργανώνονται ενάντια στα συμφέροντα του.

Στις 12.45 πμ κι ενώ συζητιόταν πως θα γίνει η αλλαγή φρουράς, ο εισαγγελέας διέταξε τις δυνάμεις της τάξης να επιτεθούν εν ψυχρώ ενάντια σε εκατοντάδες νέους που καθόντουσαν κάτω που, πριν καταλάβουν τα ακριβώς συνέβαινε, προσπάθησαν να διαφύγουν μέσα από τα χωράφια. Λίγοι μπόρεσαν να αποφύγουν την τρομερή καταστολή: όλοι, ειρηνιστές, νοσοκόμοι, "αντιθεσμικοί" και ακόμα και τραυματισμένοι από άλλες επιθέσεις δέχτηκαν την επίθεση.

Οι διαφοροποιήσεις συμπεριφοράς απέναντι στην κρατική καταστολή ανάμεσα σε ειρηνιστές και "αντιθεσμικούς" έγιναν αντικείμενο συζήτησης στις συγκεντρώσεις του στρατόπεδου. Όταν η κρατική καταστολή προκαλεί δεκάδες τραυματισμούς τι κάνουμε; Τρέχουμε για πρώτες βοήθειες στο στρατόπεδο; Κι αν τρέξουμε όλοι στο τοπικό νοσοκομείο όπου θα υπάρχει η Ασφάλεια, πως θα αντιμετωπιστούν οι αναγνώρισεις, οι καταγγελίες κλπ; Ή ποιά είναι η συμπάρταση με τους συλληφθέντες και ποιές μορφές πάλης πρέπει να χρησιμοποιηθούν για να είναι πάλι μαζί μας; Μήπως με το να αυτοκαταγγελλόμαστε όλοι;

Το κάμπινγκ τελείωσε με μια φωτογραφική έκθεση και με μοίρασμα προκηρύξεων σχετικά με την επίθεση της αστυνομίας την τρίτη μέρα του μπλοκαρίσματος των πυλών. Μιά έκθεση που έγινε μέσα σε κλίμα έντονων πιέσεων της Ασφάλειας που παρ' όλ' αυτά γνώρισε μια μεγάλη και διάχυτη συμπάρταση από μέλους των κατοίκων του Κομίζο.

Αυτά είναι τα γεγονότα των λίγων ημερών στο Κομίζο, γεγονότα που θα πρέπει να εκτιμηθούν από τις διάφορες ομάδες του κινήματος που συμμετείχαν, ώστε να προσδιοριστεί το πλαίσιο, πέρα από αυτή τη μερική εμπειρία, που θα μπορούσαν να δράσουν οι διάφορες ομάδες για μια μελλοντική ανάπτυξη του κινήματος πάλης ενάντια στις πολεμικές προετοιμασίες. ●

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΛΙΒΑΝΟΣ

Οι ξένες επεμβάσεις

Η επέμβαση του ΙΣΡΑΗΛ στο Λίβανο μπορεί να αναλυθεί σε πέντε σημεία-στόχους:

1. Η φυσική εξόντωση της παλαιστίνικης αντίστασης.

2. Η καταστροφή ενός "επαναστατικού" θα μπορούσαμε να πούμε, κέντρου όλων των εθνικοτήτων. Η Βηρυτός και ο Λίβανος ήταν ανέκαθεν κέντρο διαφόρων κινήσεων "εθνικοαπελευθερωτικών" της περιοχής, αλλά και βάση εκπαίδευσης για διάφορα κινήματα στον ευρωπαϊκό χώρο όπως οι Ερυθρές Ταξιαρχίες, η Μπάντερ-Μάλινχοφ κλπ, παλιότερα. Αρκεί να αναφερθεί ότι στο Λίβανο βρίσκονταν τα αρχηγεία Κούρδων, Αρμενίων, Τούρκων, Μαροκινών κλπ αντικαθεστωτικών.

3. Η εγκαθίδρυση στο Λίβανο μίας κυβέρνησης φαλαγγιτών για την "ομαλοποίηση" του ίδιου του Λιβάνου αλλά και για την επίτευξη μίας συμφωνίας τύπου Καπ-Νταϊήβιντ που σημαίνει και την επίσημη αποδοχή της ύπαρξης του Ισραήλ από αυτόν.

4. Η εξαγωγή μέρους της οικονομικής κρίσης του Ισραήλ (που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην "κλειστότητα" των συνόρων του με τις γύρω χώρες) μέσω της συμμετοχής στην ανοικοδόμηση του κατεστραμένου Λιβάνου. Ηδη εδώ και μακρό οι εξαγωγές του Ισραήλ προς τον Λίβανο έχουν διπλασιαστεί ενώ τα προϊόντα που στέλνουν έχουν αλλάξει χαρακτήρα περνώντας από τις προηγούμενες αγροτικές κατηγορίες σε άλλες πιο μεταποιητικές: παπούτσια, πλαστικά κλπ.

5. Η γενικότερη εξασφάλιση των συνόρων του απ' όλες τις πλευρές που περνάει και μέσα από τον εκφοβισμό των Σύριων επ' ευκαιρία της επίθεσης στο Λίβανο.

Μιλώντας για τις ΗΠΑ συναντάμε βέβαια μια κοινότητα συμφερόντων με τον ντόπιο μισοφόρο τους το Ισραήλ. Όμως δεν θα πρέπει να γίνεται μια μηχανιστική θεώρηση που θα αφαιρούσε κάθε πρωτοβουλία από το Ισραήλ. Οι στόχοι των ΗΠΑ στην περιοχή μέσα από την επέμβαση του Ισραήλ είναι:

1. Η καταστροφή του διεθνούς —όπως αναφέραμε— κέντρου αντιαμερικάνικης κύρια δράσης στην περιοχή. Αυτό που ενδιέφερε πιο πολύ εδώ τους αμερικάνους ήταν να μπλοκάρουν τον εφοδιασμό των διαφόρων κινήσεων με όπλα, που γινόταν στη Βηρυτό, κάτι που ήταν —και είναι— άπειρα πιο δύσκολο σε χώρες όπως πχ. η Τουρκία.

2. Η εξόντωση των παλαιστίνιων που αποτελούν κίνδυνο για την ασφάλεια του Ισραήλ. (Μόνο στο Λίβανο υπήρχαν 400.000 παλαιστίνιοι δηλαδή το 50% του συνόλου που βρίσκεται στις γύρω χώρες)

3. Η εγκαθίδρυση μιας κυβέρνησης Φαλαγγιτών και η ομαλοποίηση του Λιβάνου μέσα και από τη δημιουργία ενός λιβανικού στρατού ικανού να αντιπαρατεθεί στις ένοπλες φράξιες και δυνάμεις του εσωτερικού και των παλαιστίνιων. Επίσης και μια συμφωνία τύπου Καπ-Νταϊήβιντ που πέρα από την εγγύηση που παρέχει στο Ισραήλ ενισχύει τις θέσεις των ΗΠΑ για μια πιθανή εγκαθίδρυση βάσεων (μάλλον ναυτικών) στο Λίβανο.

4. Η συμμετοχή στα κέρδη από την ανοικοδόμηση και κύρια η επιβολή των αμερικάνικων τραστ σε βάρος των γαλλικών (στον τομέα των ηλεκτρονικών κύρια).

Η στάση της ΣΥΡΙΑΣ στην όλη κατάσταση είναι η πιο επιτηδευμένη και θέλει ιδιαίτερη προσοχή. Σήμερα η Συρία παρουσιάζεται σαν υπερασπιστής των παλαιστίνιων προβάλλοντας μάλιστα και πιο ριζοσπαστικές θέσεις από το ΠΛΟ (καταστροφή του Ισραήλ). Η πραγματικότητα όμως είναι εντελώς διαφορετική.

Η έμπρακτη ανάμιξη της αρχίζει με την εισβολή στο Λίβανο το 1976 και τον βομβαρδισμό του Ταλ-Ελ-Ζαάταρ. Η επέμβαση αυτή ήρθε σε μια στιγμή όπου οι Φαλαγγίτες είχαν εξουθενωθεί και οι παλαιστίνιοι είχαν πάρει γενικά την πάνω βόλτα. Η σφαγή από τους σύριους στο Ταλ-Ελ-Ζαάταρ —της πιο προλεταριακής περιοχής του Λιβάνου— ήρθε να ανακόψει αυτήν την πορεία. Χαρακτηριστικό είναι ότι το 1976 αυτοί που χτυπήθηκαν είναι οι μάζες των προλεταρίων και όχι οι οργανώσεις. Το ΠΛΟ έβγαλε την ουρά του απ' έξω.

Αλλά πρέπει να δούμε την εισβολή της Συρίας το 1976 και από την εσωτερική της πλευρά. Αυτό που έγινε ήταν η προσπάθεια να "λιβανοποιηθεί" μια εσωτερική της αντίθεση. Η αποστολή δηλαδή των αντιπολιτευόμενων στο συριακό καθεστώς, τάσεων και φραξιών που δρούσαν στο εσωτερικό του συριακού στρατού. Πρέπει να σημειωθεί ότι και στη Συρία όπως και στα γύρω κράτη οι πολιτικοδημοκρατικοκοινωνικές αντιθέσεις βρίσκουν την έκφρασή τους σε οργανωμένες φράξιες και μέσα στο στρατό που αποτελεί το κύριο όργανο "επιβολής της τάξης" σε ένα τύπο κοινωνιών που δεν γνωρίζει τον "πολιτισμό" της ανεπτυγμένης αστικής δημοκρατίας όπως πχ στην Ευρώπη. Ας αναφέρουμε χαρακτηριστικά ότι ο Ασσαντ διατηρεί για την "προσωπική" του ασφάλεια ειδικό στρατό 100.000 αντρών (Αλλουιτών) με αρχηγό τον αδελφό του! Μέσα απ' αυτόν τον ελιγμό το συριακό καθεστώς προσπάθησε επίσης να ελέγξει και τη συριακή αντίσταση στο Λίβανο.

Με την πρόσφατη εισβολή του Ισραήλ στο Λίβανο η Συρία έδειξε για άλλη μια φορά το πραγματικό της πρόσωπο: αποχώρηση των δυνάμεων της για το άνοιγμα του δρόμου στους εισβολείς από τη μια & φραστικές καταγγελίες των Ισραηλινών από την άλλη.

Σήμερα πια παρουσιάζεται σαν ο μόνος υπε-

ρασπιστής των Παλαιστινίων ενάντια στο Ισραήλ και τους Φαλλαγίτες. Στην πραγματικότητα πίσω από αυτή της τη στάση κρύβονται τα δικά της συμφέροντα: η προσπάθεια ανακίνησης του ΑΡΑΒΙΣΜΟΥ (με συμπάθεια "προς ανατολάς") για την πίεση της Αμερικής ώστε να δώσει λύση στην κατοχή του Γκολάν (από το Ισραήλ το 67) και η αντιπαράθεση ενός μετώπου εκφοβισμού της επεκτατικότητας του Ισραήλ που απειλεί και τα δικά της σύνορα. Πρέπει να τονισθεί ότι πίσω από τις πολιτικο-στρατιωτικές ενέργειες της Συρίας βρίσκεται η Σαουδική Αραβία (κύριος χρηματοδότης του Αραβικού Στρατού Ειρήνευσης) και η Ρωσία.

Η τακτική της ΡΩΣΣΙΑΣ ήταν μετριοπαθής & μετρημένη. Αρκέστηκε στη φραστική καταγγελία της εισβολής χωρίς απάντηση μέσω των δροφυόρων της στην περιοχή (Συρία και Λιβύη). Και αυτό γιατί ήξερε πως μια στρατιωτική νίκη της "Αμερικής" κατά των παλαιστινίων θα σήμαινε και μια πολιτική της ήττα απέναντι στο αραβικό αίσημα ώστε να μπορεί να εμφανιστεί σαν ο εν-αλλακτικός πολιτικός πόλος και κατεύθυνση. Παράλληλα γνωρίζει πως η πολιτική της επιρροή στην περιοχή περνάει μέσα από μια ισχυρή στρατιωτική της παρουσία εκεί και αυτό σήμερα γίνεται μέσα από τον οπλισμό της Συρίας! Πράγματι η Συρία είναι η μόνη χώρα εκτός συμφώνου Βαρσοβίας (με εξαίρεση τη Ν. Υεμένη) με τέλειο ρωσικό εξοπλισμό: ήδη αντικαταστάθηκαν όλα τα Μιγκ και οι πύραυλοι ΣΑΜ-5 που καταστράφηκαν στην κοιλάδα Μπεκάα και δόθηκαν και οι τελευταίοι πύραυλοι ΣΑΜ-11. Επίσης υπερσύγχρονα ραντάρ συνοδεύει 11.000 ρώσων τεχνικών. Κανένα πρόβλημα με το καθεστώς της Συρίας λοιπόν!

Η στάση της ΓΑΛΛΙΑΣ χαρακτηρίζεται απ' την

Η κρίση στην Αλ-Φατάχ

Απο την ίδρυση της η Αλ-Φατάχ δεν είχε μια τόσο μεγάλη ιδεολογικοπολιτική ενότητα στο εσωτερικό της δηλ. ανάμεσα στις δυνάμεις που την απαρτίζουν. Η ένωση είχε γίνει κύρια πάνω στην πλατφόρμα της απελευθέρωσης της Παλαιστίνης και της εγκαθίδρυσης του "λαϊκού κράτους". Σύσφιξη δεσμών υπήρξε μεταξύ διαφόρων δυνάμεων στο εσωτερικό που χρονολογείται το 1968 μετά τη μάχη του Καράμι, όπου 400 παλαιστίνιοι κατόρθωσαν να αναχαιτίσουν 10.000 ισραηλινούς. Η Αλ-Φατάχ αποτέλεσε τον κύριο κορμό της ΠΛΟ κατά την ίδρυση της και ήταν και η πιο οργανωμένη δύναμη στρατιωτικά (οι μαχητές της είχαν πάρει μέρος στους πολέμους του Βιετνάμ, της Αλγερίας και της Κορέας) και οικονομικά, έχοντας την υποστήριξη των αραβικών καθεστώτων, και συνεπώς και τον καλύτερο πολεμικό εξοπλισμό.

Οι τάσεις που υπάρχουν στο εσωτερικό της Αλ-Φατάχ είναι:

1. Η τάση φιλο-Μπάαθ, που βρίσκεται κοντά στις θέσεις της Λιβύης, στην οποία ήταν πρώτα ο Αλ-Λούι πριν μεταπηδήσει στους "μαρξιστές-εθνικιστές".

2. Οι αδελφοί Μουσουλμάνοι, δηλ. η οργάνωση AMEL. Είναι Σηίτες και κατοικούν κοντά στα σύνορα με την Ιορδανία και τη Συρία. Χαρακτηριστικό είναι ότι αυτούς τους οργάνωσε πολιτικά οικονομικά και στρατιωτικά η Αλ-Φατάχ το '75-'76 σε μια προσπάθεια προσεταιρισμού τους.

3. Οι μετριοπαθείς μουσουλμάνοι, δηλ. η τάση Αραφάτ και Αμπού Γιαντί με θέσεις πιο κοντά στη Σαουδ. Αραβία.

προσπάθεια να τάξει καλά με όλους. Το γαλλικό ενδιαφέρον για την περιοχή χρονολογείται από το 1875 μιας και ο Λίβανος ήταν γαλλική αποικία και έχει μέχρι και σήμερα οικονομικά συμφέροντα στην περιοχή. Η πρόσφατη ανάμιξη αρχίζει με την υποστήριξη της στον Ρομπέρ Ενταί καθηγητή πανεπιστημίου, εξόριστο Λιβανέζο στην Γαλλία σαν υποψήφιο πρόεδρο του Λιβάνου, μια "λύση" που τελικά δεν βρήκε κατάληξη μιας και τα πολιτικά παιχνίδια στην Μ. Ανατολή παίζονται μέσω της στρατιωτικής υπεροχής & η Γαλλία δεν διαθέτει ικανή στρατιωτική παρουσία εκεί. Σήμερα τα έχει καλά και με τους Φαλλαγίτες και με τον Τζουμπλάτ, το Κ.Κ. & το ΠΛΟ (αυτό το τελευταίο και για εσωτερική κατανάλωση) προσπαθώντας να κερδίσει θέσεις όπου πιάνει. Αναφέρουμε χαρακτηριστικά τη συνάντηση στη Γαλλία του Αμπού Γιέλ (ΠΛΟ) με τον Υπ. ασφαλείας όπου και του παρέδωσε λίστα με ονόματα Λιβανέζων και Παλαιστινίων προσφύγων στη Γαλλία. Πέρα από τη συνεργασία με τους Αμερικάνους για την υποστήριξη του Τζεμαγιέλ η Γαλλία κρατάει να έχει καλές σχέσεις και με τους Δρούζους, αντίπαλους ένοπλα σήμερα των Φαλλαγιτών.

Η ΙΤΑΛΙΑ με τη σειρά της σαν "υποδύναμη" κάνει ότι μπορεί για να βγάλει κάποιο όφελος από την κατάσταση στο Λίβανο. Όπως δήλωσε ο υπουργός Lagorio είναι μια καλή ευκαιρία για τις βιομηχανίες της χώρας. Γι' αυτό και στέλνει και ειρηνευτική δύναμη στην περιοχή. Ήδη η Ιταλία (λόγω της πείρας από τους σχεδόν πρόσφατους σεισμούς) έχει αναλάβει την κατασκευή των σπιτιών στον Λίβανο. Επίσης προσπαθώντας να εκμεταλλευθεί ότι είναι δυνατό δέχεται και τον Αραφάτ επίσημα στη χώρα (για επίσκεψη).

4. Οι "μαρξιστές-εθνικιστές" όπως αποκαλούνται πού αποτελούνται:

α) από την τάση Αλλούς-Σαμάρ. Τώρα είναι διαλυμένοι και τους κυνηγάνε σε όλες τις χώρες.

β) οι φιλωρώσοι.

γ) η τάση Αμπού-Μούσα όπου θα αναφερθούμε και περισσότερο. Χαρακτηριστικό αυτής της τάσης είναι ότι αντιτίθεται στις θέσεις της ΠΛΟ από το '68. Είναι αυτοί που το '76 σταμάτησαν τη Συριακή επίθεση στη Σάϊντα (Σιδώνα) και η τάση που πέρυσι αρνήθηκε να αποχωρήσει από το Λίβανο κατά την Ισραηλινή επίθεση (τελικά μειοψήφησε). Μπορούμε να πούμε πως είναι η πιο ειλικρινής δύναμη και αν και δεν είναι επαναστατική (έτσι όπως θα μπορούσαμε εμείς να ονομάσουμε) τουλάχιστον μέχρι τώρα δεν είναι το πιόνι κάποιας δύναμης. Μετά την αποχώρηση και την ήττα ζήτησε από την Φατάχ και την ΠΛΟ απολογισμό γενικά. Στο συνέδριο της Φατάχ στην Υεμένη, μετά το συνέδριο των αραβικών χωρών στη Φεζ (Μαρόκο) στα τέλη '82, αντιπαράθεσε θέσεις που δεν δέχτηκε ο Αραφάτ. Οι θέσεις αυτές είχαν τρεις άξονες:

1) όχι στην σύμπραξη με τους Αμερικάνους

2) αντιπαράθεση με την Αίγυπτο

3) όχι στη φυγή από τον Λίβανο

4) όχι επαφές με τη σιωνιστική "αριστερά"

και απαίτησαν την επάνοδο του Αραφάτ στο Λίβανο αν θέλει να είναι αρχηγός. Ο Αραφάτ αντέδρασε μπροστά σε αυτόν τον κίνδυνο με ελιγμούς: απόσπαση των διαφωνούντων από τις θέσεις που κατείχαν (στρατιωτικοί αρχηγοί) και ένταξη τους στην πολιτική ηγεσία. Ο ελιγμός αποσκοπούσε στην απομόνωσή τους και τη μείωση της

επιροής τους στους μαχητές, έτσι ώστε να γίνει πιο εύκολη η φυσική εξόντωση τους μέσα από την κατηγορία τους σαν προδότες. Παράλληλα τους αντικατέστησε με δικά του στοιχεία "ανήθικης" προέλευσης (με πρακτικές βιασμών στο παρελθόν κλπ) που φυσικά συμφωνούσαν μαζί του. Όταν οι άλλοι κατάλαβαν το παιχνίδι που παίζεται ζήτησαν συνέδριο της Αλ-Φατάχ.

Η απάντηση του Αραφάτ ήταν η άρνηση του συνεδρίου της Αλ-Φατάχ κάνοντας την πρόταση για συνέδριο όλης της ΠΛΟ ελπίζοντας έτσι σε κάποιο καλύτερο συσχετισμό δυνάμεων, μεταθέτοντας έτσι και ένα πιο "εσωτερικό" πρόβλημα -την κριτική δηλ. και σε θέματα όπως: που πάει το χρήμα, πως ζουν οι συνεργάτες του στην Ευρώπη κλπ.- σε πιο γενικό πλαίσιο. Η δημιουργία αυτής της κατάστασης, συνολικά, οδήγησε και στις ένοπλες συγκρούσεις στο εσωτερικό της Φατάχ. Χαρακτηριστική είναι η σύμπραξη των "διαφωνούντων" και με δυνάμεις εκτός Φατάχ, όπως το FPLP (Τζεμπρίλ) και κατά πληροφορίες και με τον Αμπου Νιντάλ, και η περικύκλωση βάσης του Αραφάτ στο Λίβανο. Οι υποστηρικτές του Αραφάτ για να γλυτώσουν ανακατεύθηκαν με τον πληθυσμό.

• Συζήτηση

ΕΡ. Με αφορμή και τις τελευταίες συναντήσεις μεταξύ Τζεμαγιέλ και πολιτικών δυνάμεων στο Λίβανο, ποια είναι η πολιτική κατάσταση και τι ενδεχόμενες ανακατατάξεις μπορούν να γίνουν;

ΑΠ. Πράγματι έγιναν τελευταία επαφές μεταξύ των Φαλλαγγιτών (Τζεμαγιέλ), Τζουμπλάτ, του Κ.Κ. και των Σηιτών για θέμα "εθνικής" σημασίας και κύρια για την αποκατάσταση ενός εθνικού στρατού που θα μπορέσει να υπερισχύσει των φραξιών και ένοπλων ομάδων που υπάρχουν σε κάθε περιοχή της χώρας. (Υπενθυμίζουμε ότι και στο Λίβανο κάθε πολιτική δύναμη διαθέτει δικές της милітiες. Το μέγεθος της ανυπαρξίας ενός κεντρικού μηχανισμού διακυβέρνησης, δηλ. σε πρώτο βαθμό ενός ενοποιημένου εθνικού στρατού, φαίνεται καθαρά & απ'τη πλατιά διαδεδομένη στο Λίβανο αντίληψη, πριν από την εισβολή, ότι πρόεδρος της χώρας ήταν ο Αραφάτ).

Πάντως πρέπει να τονιστούν και οι διαφορετικές τάσεις που υπάρχουν και στους Φαλλαγγίτες, από Χριστιανούς Μαρωνίτες και λοιπούς, καθώς και μουσουλμάνους με όχι κοινές απόψεις.

Σε σχέση με το ερώτημα αν υπάρχει δυνατότητα για νέες ανακατατάξεις η απάντηση είναι αρνητική. Αυτή τη στιγμή οι Φαλλαγγίτες βρίσκονται στην εξουσία με τη στήριξη των αμερικάνων και του Ισραήλ που είναι και οι μόνοι εγγυητές για την παραμονή τους. Οι Φαλλαγγίτες να μὲν φραστικά είναι ενάντια στην εισβολή, από την άλλη όμως ξέρουν ότι αυτή είναι & η εγγύηση για την παραμονή τους στην εξουσία. Από την άλλη έχουν εσωτερικά ένα τεράστιο μέταπο. Εναντίον βρίσκονται εκτός από τους παλαιστίνιους, οι Σηίτες (AMEL) στο Ν. Λίβανο, οι Σουνήτες και κύρια οι Δρούζοι (τζουμπλάτ).

Πάντως πρέπει να πούμε ότι και πίσω από τις συγκρούσεις στην Αλ-Φατάχ βρίσκονται σίγουρα και οι Λίβυοι-Σύριοι. Αυτοί που αποδοκίμαζουν τη φιλοαμερικανική πολιτική του Αραφάτ προσπαθούν να τον αποδυναμώσουν τουλάχιστον -μιας και η αντικατάσταση του σήμερα μπορεί & να σημαίνει ανοικτό πόλεμο και χάσιμο κάθε ελέγχου στην ΠΛΟ- προσπαθώντας να τον κάνουν πιόνι στη δική τους πολιτική. Και αυτό προχωράει σήμερα μιας που όλοι οι αντίπαλοι ζητούν πια συνέδριο.

Εκτός από τις δυνάμεις της Φατάχ αναφέραμε ήδη πως το FPLP (Τζεμπρίλ) υποστηρίζει τους "αντιπολιτευόμενους". Εδώ πρέπει να αναφέρουμε ότι το FPLP και το FDLP (Γενική Διοίκηση) προχωρούν στην ίδρυση κοινής οργάνωσης (προωθώντας και τις θέσεις της Συρίας) που σημαίνει περισσότερο μια κοινή στρατιωτική άμυνα στην περίπτωση που οι συγκρούσεις γενικευτούν στην Αλ-Φατάχ, αλλά και στην ΠΛΟ. Το FDLP πάντως αντιτίθεται στους "αντιπολιτευόμενους" της Φατάχ υποστηρίζοντας τις πιο αντιστασιακές θέσεις, έχοντας μάλιστα συγκρουστεί και στρατιωτικά με αυτούς. ●

ΕΡ. Ποια είναι η θέση της Λιβύης;

ΑΠ: η Λιβύη παίζει το παιχνίδι της Ρωσίας στην περιοχή. Παλιότερα ο Καντάφι δήλωνε στον Αραφάτ πως "εγώ ο ίδιος θα έρθω να πολεμήσω στο Λίβανο αν υπάρξει επέμβαση", σήμερα επεμβαίνει στο Τσαντ. Η πλήρης απραξία κατά την επέμβαση του Ισραήλ δείχνει πως η Λιβύη κινείται σύμφωνα με τις οδηγίες της Ρωσίας που στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν είχε σκοπό για επέμβαση. Από την άλλη πλευρά η Λιβύη υποστηρίζει τα πιο ριζοσπαστικά αντικαθεστωτικά κινήματα της περιοχής, όπως τη φράξια του Αλλούς και τη Γενική Διοίκηση προσφέροντας τους όπλα, με σκοπό να περάσει την άποψη της πάλης ενάντια στα φιλοαμερικανικά καθεστώτα, όχι μόνο στο Λίβανο αλλά και στη Σαουδ. Αραβία τις χώρες του κόλπου, το Ιράκ κλπ.

Σήμερα είναι αναγκασμένη να επεμβαίνει στο Τσαντ (ίσως μελλοντικά και πιο ανοικτά) μιας και στο βόρειο μέρος της χώρας υπάρχει ουράνιο στο οποίο έχει ήδη βάλει χέρι η Ρωσία. Ο "παναραβικός ριζοσπαστισμός" της Λιβύης λοιπόν είναι το μακρύ χέρι της Ρωσίας στην περιοχή.

ΕΡ. Τι θα μπορούσε να κερδίσει η παλαιστινιακή αντίσταση από ένα πόλεμο Συρίας-Ισραήλ;

ΑΠ: Αυτό που θα μπορούσε να κερδηθεί για τους παλαιστίνιους και τις μαχόμενες ομάδες μέσα από μια τέτοια σύρραξη (στην κοιλάδα Μπεκιά κύρια) είναι η πιθανότητα της επανόδου της αντίστασης σε μαζικά επίπεδα στο Λίβανο και μάλιστα και με ένα κοινωνικό περιεχόμενο. Και αυτό γιατί σίγουρα θα εμφανιστούν κάποια μπλοκ: οι φαλλαγγίτες θα αναγκαστούν να ευθυγραμμιστούν με το Ισραήλ, οι παλαιστινιακές & λιβανέζικες μάζες και οι σύριοι αντικαθεστωτικοί μάλλον θα ευθυγραμμιστούν με τη Συρία. Οπότε θα υπάρξει σύγκρουση όχι μόνο σε διακρατικό επίπεδο αλλά και εσωτερικά μεταξύ φαλλαγγιτών και παλαιστινιακών και λιβανέζικων μαζών δηλ. μεταξύ αστών και καταπιεσμένων μαζών στο Λίβανο. Επίσης θα μπορέσει να γίνει και επάνοδος παλαιστίνιων μαχητών στο Λίβανο, από το εξωτερικό.

Στη συγκέντρωση της Ν. Ιωνίας υπήρξε αναφορά—συζήτηση για τις ειρηνιστικές κινήσεις μέσα στο Ισραήλ στη διάρκεια του πολέμου, καθώς και για τα χαρακτηριστικά ενός επαναστατικού ισραηλινού κινήματος.

Αυτό που μπορούμε να πούμε για αυτό το ειρηνιστικό κίνημα, τουλάχιστον στα σημερινά του πλαίσια, είναι πως αποτελεί το αποτέλεσμα της κούρασης και της δυσάρεσκιας μιας περιόδου συνεχούς επιθετικού πολέμου που αντικατοπτρίζεται σε ένα κλίμα αγωνίας καθώς και σ'ένα όχι ασήμαντο αριθμό θυμάτων από την πλευρά των ισραηλινών κυρίως στον τελευταίο πόλεμο. Αυτές οι κινήσεις έχουν μια σημασία από την στιγμή που παρουσιάζονται σαν εσωτερικό ρήγμα στο συμπανές μέτωπο της ισραηλινής κοινωνίας (φαινόμενο που παρουσιάζεται για πρώτη φορά), έχουν όμως & πολύ συγκεκριμένα όρια που τις καθιστούν (προς το παρόν τουλάχιστον) ανεπαρκείς και ανίκανες να αποτελέσουν ένα πραγματικό εμπόδιο στην επιθετικότητα του Ισραήλ. Και αυτό γιατί τα συνθήματα για το σταμάτημα του πολέμου βρίσκονται κάτω από το γενικό πλαίσιο: "το Ισραήλ πρέπει να ζήσει, όμως πρέπει οι άλλοι να πεθάνουν;" Μια τέτοια τοποθέτηση δεν μπορεί να δει την πραγματική φύση του κράτους του Ισραήλ και άρα να σταθεί εμπόδιο σε αυτό.

Το Ισραήλ ιδρύθηκε το 1948 από τον ιμπεριαλισμό για να αποτελέσει το υλικό εμπόδιο στην τάση της αραβικής ενοποίησης. Δεν είναι ένα "πραγματικό" κράτος αλλά ένα μισοφορικό κράτος. Η κοινωνική του σύνθεση είναι επέκταση του ευρωπαϊκού κοινωνικού ιστού της εβραϊκής διασποράς: κύρια μεσαίες και ανώτερες τάξεις, στέλεχη κλπ, με μια ολιγάριθμη προνομιούχα τάξη, που στη σημερινή κατάσταση μπορεί να χαρακτηριστεί σαν εργατική αριστοκρατία. Η εκπλήρωση του ρόλου που του έχει ανατεθεί από τον ιμπεριαλισμό, ο ρόλος του χωροφύλακα της Μέσης Ανατολής δηλαδή, μπορεί να εκπληρωθεί με την εσωτερική συναίνεση πάνω στην προνομιακή διαφοροποίηση του σε σχέση με τα κράτη και τους πληθυσμούς της γύρω περιοχής. Είναι αυτό που ονομάζεται "εβραϊκό προνόμιο" και που συνίσταται στην κοινωνική, οικονομική, θρησκευτική και ρατσιστική ανωτερότητα των εβραίων. Μπορούμε να αναφέρουμε χαρακτηριστικά ότι ο μισθός ενός εβραίου εργάτη είναι υπερδιπλάσιος από αυτόν του άραβα και παλαιστίνιου εργάτη που βλέπει επιπλέον το 40% του μισθού του να κρατείται για "κοινωνικές παροχές" που φυσικά δεν βλέπει ποτέ. Ακόμα οι άραβες των κατεχόμενων εδαφών που έχουν αυτοκίνητο στο Ισραήλ έχουν ειδικές πινακίδες που φανερώνουν αυτήν τη διαφορά τους όπως είχαν οι εβραίοι το "άστρο του Δαβίδ" στην Ευρώπη.

Όλα τα παραπάνω σημαίνουν τα εξής:

1. Το Ισραήλ είναι ένα κράτος από τη φύση του επιθετικό μιας & χρειάζεται εργατικά χέρια (που του λείπουν) και μάλιστα στην πιο φτηνή τιμή κάτι που του εξασφαλίζει η ιδιότητα του σαν κατακτητή. Επίσης γιατί ο ρόλος του σαν χωροφύλακας (ρόλος που εξασφαλίζεται με

την οικονομική και στρατιωτική του σε τεράστιο βαθμό εξάρτηση του από τις ΕΠΑ) μπορεί να εκφραστεί μόνο μέσω της στρατιωτικής επιθετικότητας είτε απέναντι στο κοινωνικό κίνημα (παλαιστίνικες-λιβανέζικες μάζες), είτε απέναντι στο "φίλο" της Ρωσίας στην περιοχή, την Συρία, είτε απέναντι στις προσπάθειες των γύρω κρατών για στρατιωτική ανάπτυξη (βλέπε βομβαρδισμό του πυρηνικού αντιδραστήρα στο Ιράκ).

Ενας λόγος ακόμα είναι και η προσπάθεια ξεπεράσματος της οικονομικής του κρίσης αποτέλεσμα της κλειστότητας των συνόρων του απέναντι στις γειτονικές όχι φιλικές αραβικές χώρες. Ετσι ο πόλεμος του Λίβανου ήταν έτσι κι αλλιώς και μια ευκαιρία για το Ισραήλ να επιβάλει μια οικονομική "συνεργασία" της μορφής των εξαγωγών προϊόντων για την ανακωδύμηση του Λίβανου πράγμα που σε μια συνεχόμενη συμφωνία τύπου Καμπ-Νταϊήβιντ μπορεί να επισημοποιηθεί.

2. Το εβραϊκό προνόμιο είναι αυτό που επιβάλλει την εσωτερική συναίνεση δηλ. την αποδοχή του ρατσισμού και της εκμετάλλευσης των γύρω αράβων.

Η διάθεση λοιπόν μέρους του εβραϊκού πληθυσμού για σταμάτημα της επιθετικής πολιτικής, προσκρούει απέναντι στην πραγματική φύση και ρόλο του Ισραήλ που, τουλάχιστον στα σημερινά του πλαίσια, δεν μπορεί να αποτελέσει έμπρακτα εμπόδιο στην πολιτική του.

Είναι λοιπόν φανερό πως ένα επαναστατικό κίνημα μέσα στο Ισραήλ για να μπορέσει να σταθεί φραγμός στο ιμπεριαλιστικό μέτωπο στην Μ. Ανατολή πρέπει να στέκεται στο πλευρό των παλαιστινιακών και άλλων αγωνιζόμενων μαζών που σημαίνει: ενάντια στην ύπαρξη του Ισραήλ, ενάντια στο εβραϊκό προνόμιο. Ένα τέτοιο κίνημα, πρέπει να το ξεκαθαρίσουμε, δεν μπορεί όμως παρά να είναι μειοψηφικό στην ισραηλινή κοινωνία λόγω της ταξικής υψής του κράτους που αναφέραμε πιο πάνω. Ας αναφέρουμε χαρακτηριστικά πως οι κινήσεις διαμαρτυρίας των πιο κατώτερων εβραϊκών στρωμάτων του Ισραήλ (από Υεμένη, Μαρόκο κλπ) σήμερα κινούνται όχι στην ταξική εναντίωση με την αστική κατάσταση, αλλά στη διεκδίκηση του εβραϊκού προνομίου, στην πληρότητα του, και για αυτούς.

Η ύπαρξη των ισραηλινών στην περιοχή με τη μορφή ενός ανεξάρτητου κράτους (ας ξαναθυμηθούμε ότι τα εργατικά χέρια του Ισραήλ είναι στην πλειοψηφία απαλλοτριωμένοι άραβες) αλλά στα πλαίσια ενός προλεταριακού κράτους της Μ. Ανατολής όπου θα αντιμετωπίζονται πια σε ισότιμη βάση με τους υπόλοιπους και με τα ίδια δικαιώματα. Σε αυτό το σημείο έγινε επίσης μια παρουσίαση από την πλευρά των σύντροφων-ομιλητών της "αντιιμπεριαλιστικής άκρας αριστεράς" του Ισραήλ και των θέσεων της που βασίστηκε στο αντίστοιχο άρθρο του Κομμουνιστικού Προγράμματος Νο 8. ●

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ, από σ. 13

Κι οι εργαζόμενοι μέσα από την καθημερινή εμπειρία των χτυπημάτων που δέχονται να αρχίσουν να αντιλαμβάνονται πως καμιά παραχώρηση δεν μπορεί να γίνει (τι άλλο από παραχωρήσεις άμεσες τους ζητήθηκαν, και υποσχέσεις μακρινές και απραγματοποίητες τους "παραχωρήθηκαν");, αφού μόνο η αγωνιστική διεκδίκηση της εξασφάλισης της δουλειάς τους προωθεί τα πραγματικά τους συμφέροντα.

Η προοπτική αυτή όμως δεν μπορεί να μπαίνει μπροστά σαν ένα ευαγγέλιο από όσους συνδικαλιστές συμφωνούν. Χρειάζεται ανταλλαγή εμπειριών από τους χώρους που επεμβαίνει ο καθένας κι ανάλυση του επίπεδου των εργαζόμενων ώστε να μην προπαγανδίζονται πράγματα που είναι άκαιρα και κινδυνεύουν να φαίνονται α-

πραγματοποιήτα.

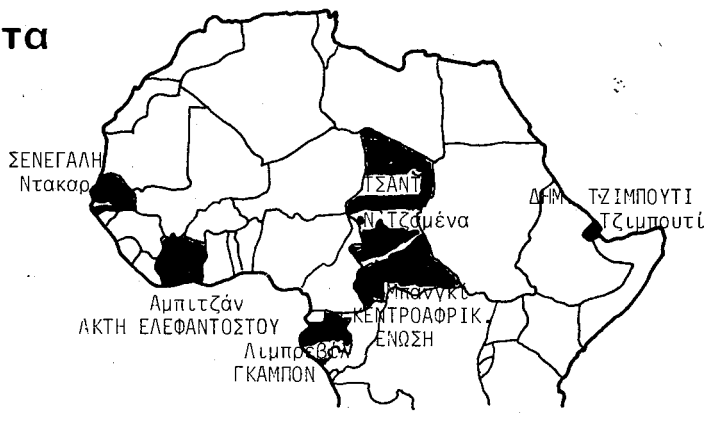
Και κύρια χρειάζεται να σταθμίζονται δυο σοβαροί παράγοντες: πρώτον ότι οι σημερινοί αγώνες είναι αμυντικοί και φέρνουν πολύ πιο εύκολα την απογοήτευση και την αποδιοργάνωση και δεύτερον ότι φέρνουν το θετικό στοιχείο να ενώνουν τους εργαζόμενους πάνω από πολιτικές ιδεολογίες μέσα από τον εφιάλη της δυσκολίας της επιβίωσης.

Αυτοί οι δυο σοβαροί παράγοντες δεν πρέπει σε καμιά περίπτωση να παραβλεφθούν στο βωμό προώθησης μικροπαταξιακών συμφερόντων. ●

ΟΙ ΓΑΛΛΙΚΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ
ΣΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ

Πάνω απο 6.500 άνδρες, 10 αεροπλάνα Τζάγκουαρ,
10 αεροπλάνα Μιράζ, μεταγωγικά, ελικόπτερα.

« Εξω τα γαλλικά στρατεύματα
από το Τσαντ »

Απο τις 10 Αυγούστου η κυβέρνηση στέλνει αλεξιπτωτιστές στο Τσαντ, επίσημα για να "εκπαιδεύσουν" το στρατό του. Υπήρχαν ήδη εκεί 1.000 γάλλοι στρατιώτες (για 2.000 στρατιώτες του Τσαντ) βαριά οπλισμένοι.

Αυτή η αποστολή των αλεξιπτωτιστών είναι η επέκταση μιας επέμβασης που άρχισε τον Ιούνιο: μεγάλες ποσότητες όπλων όλων των ειδών, μαζί με "μη στρατιωτικούς τεχνικούς" για να "εκπαιδεύσουν" τους στρατιώτες του Τσαντ (στην πραγματικότητα πρόκειται για πράκτορες της DGSE δηλ. των μυστικών υπηρεσιών), μισθοφόροι στρατολογημένοι απο τις ίδιες υπηρεσίες (βασικός μισθός 180.000 δρχ το μήνα σύμφωνα με την εφημερίδα "Αλυσσοδεμένη Πάπια"). Επι πλέον περισσότεροι απο 2.000 αλεξιπτωτιστές έχουν σταλεί με "πρωτοβουλία" του Ζαΐρ (αλλά στη πραγματικότητα ο τύπος αποκάλυψε οτι το υλικό, τα τρόφιμα και οι μισθοί αυτών των στρατευμάτων πληρώνονται απο τη Γαλλία και τις ΕΠΑ), οι ΕΠΑ απο την πλευρά τους έστειλαν ποσότητες όπλων, αεροπλάνα-ραντάρ κλπ.

ΤΙ ΠΑΝΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΝ ΟΙ ΓΑΛΛΟΙ ΑΛΕΞΙΠΤΩΤΙΣΤΕΣ ΣΤΟ ΤΣΑΝΤ;

Την προηγούμενη χρονιά ο Μιττεράν δεχόταν τον Γκουκούνι στο Προεδρικό Μέγαρο και του παραχωρούσε στρατιωτική βοήθεια για να πολεμήσει τον επαναστάτη Χαμπρέ. Σήμερα ο Μιττεράν υποστηρίζει τον Χαμπρέ ενάντια στον επαναστάτη Γκουκούνι. Πριν μερικά χρόνια ο γαλλικός στρατός πολεμούσε ενάντια στον Γκουκούνι και τον Χαμπρέ...

Η εξήγηση αυτών των στροφών είναι απλή: η Γαλλία υποστηρίζει και οπλίζει τη φράξια εκείνη που είναι ικανή να εγγυηθεί την τάξη στο Νότο της χώρας, στο "χρήσιμο Τσαντ". Είναι η περιοχή των φυτειών μπαμπακιού, η κύρια πηγή πλούτου της χώρας (70% των εξαγωγών) και που βρίσκεται στα χέρια γαλλικών επιχειρήσεων. Την ίδια στιγμή οι γαλλικές αρχές άφησαν εθελοντικά το μισοέρημο και χωρίς βοήθεια Βορρά στην επιρροή της Λιβύης με την οποία το εμπόριο πάει καλά.

Αλλά η γαλλική κυβέρνηση θέλει επίσης να δείξει τη στρατιωτική της δύναμη. Πολλές αφρικανικές δικτατορίες δεν κρατιούνται παρά με το στήριγμα που τους παρέχει η Γαλλία (υπάρχουν γύρω στους 6.000 γάλλοι στρατιώτες στην Αφρική) μ'αντάλλαγμα τη διατήρηση της οικονομικής κυριαρχίας της Γαλλίας σε αυτές τις χώρες. Για να εξασφαλίσει τα ζουμερά κέρδη των επιχειρήσεων που έχουν εγκατασταθεί εκεί, ο Ζισκάρ ντ'Εστοίν (πρώην "δεξιός" γάλλος πρόεδρος) είχε στείλει πολλές φορές γάλλους στρατιώτες στο Ζαΐρ, στην Κεντρική Αφρική και στο Τσαντ. Η κυβέρνηση της "αριστεράς" συνεχίζει την ίδια ιμπεριαλιστική πολιτική της υπεράσπισης των "ιδιωτικών κυνηγότοπων", με τα συγχαρητήρια όλων των πολιτικών της Δεξιάς, απο το RFN ως το UDF και το RPR.

Την ίδια στιγμή που τα μέτρα λιτότητας διαδέχονται τα σχέδια λιτότητας, όπου δεκάδες χιλιάδες απολύσεις έχουν ανακοινωθεί για το φθινόπωρο, η κυβέρνηση ξοδεύει δισεκατομμύρια και μπαίνει στον πόλεμο για να διατηρήσει τα νεοαποικιακά της συμφέροντα. Γίνεται ο υπηρέτης του Καπιταλισμού που προυποθέτει, για να αυξήσει τα κέρδη του, την όλο και μεγαλύτερη εκμετάλλευση των εργατών των Μητροπόλεων και την εκμετάλλευση και την καταπίεση των εργατών και των λαών του Τρίτου Κόσμου.

Η αντίσταση στην αστική επίθεση ενάντια στους μισθούς, τις συνθήκες ζωής και απασχόλησης απαιτεί την πάλη ενάντια στους αποικιακούς πολέμους και την ιμπεριαλιστική λεηλασία της Αφρικής απο τους γάλλους καπιταλιστές. Προυποθέτει την πάλη ενάντια στη δήθεν κυβέρνηση της Αριστεράς, καθημερινά στο πλευρό των αφεντικών και των ιμπεριαλιστών, και την πάλη ενάντια στα κόμματα που την υποστηρίζουν.

- ΕΞΩ ΤΑ ΓΑΛΛΙΚΑ ΣΤΡΑΤΕΥΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΤΣΑΝΤ
- ΕΞΩ Ο ΓΑΛΛΙΚΟΣ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ
- ΚΑΤΩ Η ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΝΤΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΤΗΣ "ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ"
- ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΕΝΩΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

(προκήρυξη που μοιράστηκε στη Γαλλία απο συντρόφους)

